

אתווקים

סאונים ותוכן של הילדים אוהבים

בהצלחת תספ"ה

מצוקה לגליון כספכ 596

מצוקה למגזין
'טועמיה'

פנים מאירות 8 ירושלים

טל' 02-500-4569

S025004569@Gmail.com

שפיד
דפוס
מהיר
ומתקדם

מעל
15,000 קוראים

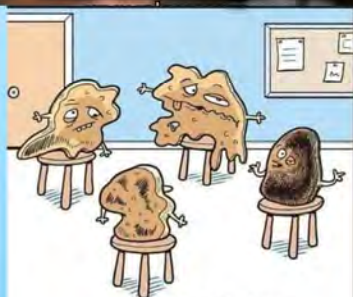
אני: אמה אני יכול להכין
עוד וופל עם אוכמניות
אמה: אין דבר כזה
אני: בקיצור אכלתי עובש

מאחורי כל גבר
מצליח עומדת חמתו
מופתעת

איך הילד בטיול שמצא ענף
ללכת איתו מרגיש

איך הילד בטיול שמצא ענף
מרגיש ללכת איתו

קבוצת תמיכה
לפנקייקים ראשונים

המתפלל על חברו

לדיווג המון

משה בן שמחה, דניאל בת ציונה
שמואל בן ציונה, גולן בן סוגי שולמית

זרע קודש

מאיר בן עדנה, ניר בן יונה, שרית בת ציונה
פיגיי בת סיגלית, ראומה בת רחל חיה

ברכה הצלחה רפואה פרנסה

תמר איטה בת אילה רבקה
אבנר בן מזל, יונה בת דינה
שמעון פרידמן, נהוראי בן מרגלית

תפילה לאחר מזמור תהלים
יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתתמלא
ברחמים עליו ובזכות מידת טובך וחסדך, ובזכות פרק
התהילים והפסוקים אשר קראנו ובכח שמות הקודש
היוצאים מהם וכשם שענית לאבותינו שהתפללו לפניך
בלב שלם, כך תקשיב לבקשותינו (לפרט הבקשה) ותשמע
קול תחנונינו. אמן כה יהי רצון.

נענה תחילה

הצטרפו עוד היום!!

תרומות להקדשת שמות:
נדדים פלוס "השיבני" קוד 1001085
או בפלא: 052-7656075

דבר העורך

העיקר לתת!

כשאנו מקבלים משהו, אומר הרבי מפשיסחה, אנו
נהנים ממנו בשתי רמות: יש את ההנאה מהדבר עצמו -
ככל שהדבר גדול ויקר יותר, כך ההנאה גדלה. אבל יש
רמה עמוקה הרבה יותר - ההנאה היא ממי שנתן לנו.
לפעמים עיקר ההנאה היא לא מהדבר שקיבלנו, אלא
מכך שקיבלנו אותו מאדם מסוים, אדם שאנחנו
מעריכים, אוהבים ומחוברים אליו.

לכן תתרגל לתת לכל הסובבים אותך, גם זרים לך, ויהנו
מעצם ההענקה להם ואם תוסיף לובן שיניים אז יהנו גם
מהמקבל, ותראה כי הענקה זו תזרע בהם גם ההענקה
ולך תעד לאז זה יגיע...

בידידות ובחיבה
נר מצליח

- *מפהק*

- אתה עייף?

- לא. אני אוכל המבורגר דמיוני

חבר נוסע לחתונה
ומיד שומע אפשר להצטרף...

אני לא מבין את הקטע הזה שיש מלפפון
חמוץ שנראה חצי אכול בכל קופסת
שימורים. זאת הבדיקת איכות שיש להם
שם במפעל, מישהו יושב טועם מלפפון
אחד ואז מחזיר אותו ומאשר את כל
הפחית

ראש חטיבת תכנון ומנהל

כוח האדם בצה"ל חשף בדיון בכנסת כי "רוב
המשתמטים כיום אינם חרדים".

אני מוציא חוברת עלונים, כמה עשרות
עותקים והילדים מתחננים לעלוני בדיחות,
אני לא מסכים לשום עלון, רק שלכם!!! כי
עליכם אני סומך שהבדיחות יהיו כראוי
ובין לבין אתם מעבירים גם מסרים
חשובים. תזכו למצוות

נב. כלל ידוע וחשוב, כל מי שלא שולח
לכם מייל נדעם, ואז זורק עליכם אבנים.
סימן שהוא מאד מעריך אתכם,
רק כך הם דרכן של בריות, הם מודים בלב,
ומתעצלים להגיב ווייניצר

תודה על כל ההשקעה, בכל פעם שאני
קצת בעצבות אני קורא את העלון וזה נוסך
בי כוחות מחדשים. ממש כמו טיפול
עשרת אלפים. ושוב תודה רבה!
גופלד

אני מנוי להרבה עלונים וזה היחיד שאני
באמת קורא, והיחיד שאשתי קוראת, אני
שומר את כולם בתיקיה ייעודית, וקורא את
כולם כשצריך. גינצבורג

העלון לא רק גורם לחיוך אלא גם לחיווך
והכל בטוב טעם ודעת עלה והצלח!
ישר כח - קורא שמתענן כפשוטו!
עדי

מחזק! מעניין! מרתק! ומצחיק במיוחד!!!
כל שבוע מחדש תענוג אנחנו מחכים לו
בכליון עיניים!
בניפלא

אצלנו בתלמוד תורה, התלמידים מחכים
כל שבוע לעלון של אבות ובנים זה עונג
שבת להם ולבני משפחותם.

לא מוותרים על העלון תודה לכם (אידלשטיין)

זה העלון היחיד שאני קורא! ממש מחיה אותי! לא
ידוע לי על עוד כזה עלון נקי ועם כ"כ הרבה
הומור. (וויסמאן)

זה העונג שבת שלנו בשולחן שבת. (מלמד)

אם ככה אז גם אני אומר תודה מעומק הלב אתם
כל שבוע משמחים ומחכימים ישר כח (דודיס)

העלון מחיה אותנו כל שבוע מחדש תודה רבה
ענקיתתתתתתתתתתת (ארנפלד)

אלו חלק מהתגובות שנשלחו השבוע
אין עוד מקום אבל...
תודה ענקית!

מעשה בקפה של שרצים

פרשת
השבוע
א 20 יהושע

בהעלתך

מי בוחר גנב לתפקיד ואיך ישפיע העבר על העתיד?

הרב קאסין התקשה לקבל את הדברים. "האם אכן כל אדם הראוי לשררה, היה לו עבר בעיניו?" הוא פקפק. הפעם היה זה דוקא סבא יהושע שקם וענה. "אכן", הוא אמר, "יש אחד ששום פנים לא דבק במעשיו, ובכל זאת הנהיג את ישראל. אף זה ענין יוצא דופן ביותר..."

"ותדבר מרים ואהרן במשה... כי אשה כשית לקח... והאיש משה עניו מאד מכל האדם... על פני האדמה" (במדבר יב א-ג)

מרים ואהרן אמרו על משה 'כי אשה כושית לקח'. פרושים שונים מסבירים את טענתם, אך ודאי שהתכוננו שהיה פגם במעשה זה.

מדוע נסו למצא פגם במעשי משה? ומה הקשר לפסוק הבא על ענות משה? מסביר בעל 'בני הלוי' - אהרן ומרים תהו מפני מה זכה משה לגדלה יותר מהם, וחשבו, שכנראה עשה מעשה הראוי להתביש בו - בבחינת 'קפת שרצים מאחוריו' - ולכן התאים לשררה יותר מהם.

וענה להם ה', שלא כן. משה לא חטא, ואין במעשיו פגם. כי משה רבנו יחיד ומיוחד - הוא ענו מכל האדם אשר על פני האדמה, עד שאצלו אין שום חשש שמא תזוז דעתו עליו! הוא ודאי לא יתגאה, ולכן, בנגוד לכל אחד אחר, הוא יכול להנהיג נאמנה גם ללא 'קפת שרצים מאחוריו'...

פאחראי על תיק החנוך אדם שהתפרסם לשמצה במעשיו האפלים? "ומדוע זה כה נורא?" התעקש הרב קאסין, "אמרו שהוא היטיב את דרכו, והוא ממחה בנהול".

"אם היטיב דרכיו, אסור להזכיר את מעשיו מפעם", השתק הרב את כלם. הכל שתקו, אף הבעות פניהם העידו כמה דעתם נסערת מהרעיון.

רק הרב שאל: "אבל הרב קאסין, למה לא אתם?"

תגובתו של הרב קאסין, הותירה את כלם פעורי פה.

הוא הוציא גזיר עתון מאמתחתו. היתה שם ידיעה על מנחם יערי. "ראו את תמונתו של יערי. האם אתם מבינים?" הוא הציג את התמונה, והטיל את הפצצה: "מנחם יערי הוא אני! כשיצאתי מבית הספר, החלפתי עיר ושנתי את שמי. חזרתי בתשובה ועברתי הרבה... וכעת ברור ה' אני רחוק מאד ממה שהייתי. אבל עדן, האם אתם סבורים שאני ראוי לתפקיד נהול החנוך בעירי?"

היחיד שנותר שילו ולא אבד עשתונות, היה הרב.

"הרב קאסין, כעת הוכחת בדיוק כמה אתה מתאים לתפקיד", הוא אמר בנחת לתדהמת כלם.

"הו כן אמרו חז"ל: 'אין ממים פרנס על הצבור אלא אם כן קפה של שרצים מנחת לו מאחוריו, שאם תזוז דעתו, יאמרו לו פנה אל אחוריו'. בפעילות צבורית יש כבוד, העלול לבלבל את האדם ולהטותו מהדרך. דוקא אדם בעל עבר מכיש, תהיה לו הענוה הנדרשת לפעילות צבורית נאמנה!"

הדברים היו מפתיעים מאד. "עשית כבוד דרך ארפה", המשיך הרב, "וכעת כלם מוקירים את פעלך. דוקא הפאב והבושה בעברך, יגרמו לך להזהר יותר במעשיך!"

"הרב", ראש העיר נכנס לבית הרב בהודעה דרמטית, "עומדים למנות אחראי חדש על תיק החנוך בעירייה - אדם שהיה בבית ספר בגלל מעשי גנבה!"

הרב הודיע. "איני מבין, ואתם אינכם עושים דבר?"

כעת חזר בו ראש העיר מדבריו. "אני מתנצל, פרגע זה לא ענין מעשי, אף זה בהחלט עלול לקרות..."

התברר שהנושא הוא אחר. הרב קאסין, מי שאמור לקבל את תיק החנוך בעיר - מסרב לעשות זאת.

"אם הוא לא יסכים, מי יודע מי יבוא במקומו? אומרים כי בעבר הצע לאותה משנה אדם שממחה מאד בנהול, אבל יש לו עבר פלילי של מעשי גנבה. מי יודע אם לא יגיע אדם כזה שוב..."

"אני מבין אתכם היטב", הנהן הרב. "לי עצמי יצא לפגש כמה מפעלותיו הברוכות של הרב קאסין בתחומי החנוך. הן שמו נודע לתהלה. מדוע באמת הוא אינו מענין לקבל את המשרה?"

ראש העיר הסביר שזה מגיע מחמת גדלתו של הרב קאסין. הוא ענו מאד, ומרגיש בלתי ראוי לתפקיד.

"נהיה מכרחים לארגן פגישה עמו", החליט הרב. הוא הזמין מספר עסקנים נוספים, וגם סבא יהושע הצטרף לשלחן.

הרב קאסין נעמד בפני כלם, והבהיר שהוא אינו מתאים למשרה. הוא הביא כהוכחה פעולות שלא הצליח בהן, אף איש מהנוכחים לא סבר שיש בכשלונות הקטנים הללו כדי לבטל את פעליו הרבים והגדולים.

"ואם לא תקח את התפקיד - מי נראה לך שיעשה זאת?" שאל הרב.

וקאן הרב קאסין אמר שם מפתיע... "אולי מנחם יערי?" הוא הציג.

קולות נדהמים עלו סביב השלחן. "יערי? השם הזה מפר מן העתונות..." "זה אדם שישב בבית ספר!" "האם נראה לך שניעמיד

"ואתה, אל תחשש", סבא לחץ ידו של קאסין, "כוח התשובה גדול ועצום, ואדם שהיטיב דרכו ונטהר יכול לעלות ולהגיע גבוה מאד!"

ואלה תולדות

הגאון רבי חיים מרדכי
לבטון זצ"ל

ראב"ד ארם צובא

בעל ספר נכח השלחן
נפטר בכ' בסיון תרכ"ט

לא כן מכבדים ספרים!

"מה אתה עושה פה, ילד?" רעם קול צעיר, "אתה מבלבל את כל הספרים, בלגן שלם אתה עושה לנו כאן!" היתה זה קולו של בן הגביר. "מי הרשה לך להוציא ספרים כה רבים?" מרדכי הצעיר הביט על גרמת הספרים שעל השלחן, וקבל את ההערה. הוא החל להשיב ספר אחר ספר למקומו, וכשהשלחן היה מסודר - הלך לביתו.

וממש באותם רגעים, התחיל בן הגביר לחוש כאבים עזים בבטנו. הכאבים הלכו וגברו, הלכו והתחזקו. הלך בן הגביר וספר לאביו על הכאבים שהוא חש. "אני חייב רופא!" הוא ילל.

אביו של הנער, שהיה ירא שמים גדול, נענע בראשו. "יש לי הרגשה שהמחלה שקבלת אינה שייכת לסוג המחלות שרופאים מטפלים בהם. אלו יסורים של בעל עברה."

הילד נבהל, וכשאביו חקר אותו איזו עברה הוא עשה היום, הוא נסה להזכר. הוא ספר לאביו את כל המאורעות שעברו עליו מתחלת אותו יום. כשהגיע לספור על מה שהיה בבית המדרש, הוא תאר כיצד ראה את הילד עורם גרמות של ספרים וכיצד גער בו, והוסיף: "איני חושב שבגלל הגערה הזו אני סובל עתה. הרי גערתני בילד למען כבוד הספרים; ולכבד ספרי קדש זו מצוה גדולה."

"נשמח שליו!" גער האב, "הכבוד של הספרים הוא דוקא הלמוד בהם! מי יודע איזו נשמה יש לנער זה, שמשמים מחו על כבודו."

מיד שלח סניור משה שליח לקרוא לילד מרדכי לבטון. הגיע מרדכי לביתו של העשיר, ומיד מחל בלב שלם לנער הפוגע, וגם הוסיף וגבר אותו.

ומשקבל הנער את הבקרה, החל להרגיש טוב יותר, הלך והתאושש עד שכאבי הבטן שלו חלפו כלא היו.

בחופי משחקים הילדים במשחקים - ובבית המדרש יושב ילד, כמעט נער, ליד ספר ולומד. ארם צובא היתה עיר של חכמים וסופרים, ובתי כנסיות רבים היו בה. ילדי העיר יצאו לטיול בגנות ובפרדסים, ומרדכי הצעיר העדיף לטייל בבית הכנסת. פסע מרדכי בבית המדרש הלוח ושוב, שאלה התעוררה לו והוא בקש למצא לה תשובה. מרדכי בדק בספרי ראשונים, בדק בספרי אחרונים, הוא מרחך למצא תשובה לשאלה שלו.

"אתה צריך ספרים?" טופח על שכמו של הנער אחד מהלומדים בבית המדרש, "לך אל בית מדרשו של סניור משה אלחסיד. שם יש אוצר בלום."

מרדכי רץ כחץ מקשת לכוון בית המפא"ר של סניור משה אלחסיד. בית מפא"ר יש לעשיר נכבד זה, ואל הבית מסנף בית מדרש מפא"ר לא פחות; ובבית המדרש הזה ארונות-ארונות, מלאים כלם בספרים. ספרים ידועי שם לצד ספרים נדירים, ספרים מדורות עברו לצד ספרי מחברים חדשים.

מרדכי חפש בספרים הרבים, ומצא תשובה לשאלה שלו. ומני אותו יום הרבה מרדכי לבקר דוקא בבית מדרש זה.

באחד הימים ישב מרדכי ליד הגמרא בבית המדרש המסנף לבית הסניור, וחיפץ היה לדעת מה נפסק להלכה בשאלת הגמרא. הוא פתח ספר ועוד אחד ועוד. הפוסקים כלם דנים בשאלה שנתעוררה לו, והתשובות עליה מרתקות ומעוררות. בגן שלם הוא בנה באותו יום, בגן של רעיון בנוי נדבך על גבי נדבך, ובינתים מבלי משים נבנה על השלחן בגן של ספרים. הבגין גבוה, והספרים רבים - ולפתע, מישהו נכנס מבعد לפתח.

נכח השלחן

חשובות וחידושים בארבעה טורים ושולחן - ערוך

מאת

מורנו ורבונו אב"ד ור"ם ראש על אר"ץ רבה (ארם צובה - חלאב) סבא ומשפטים

כמוהו"ר חיים מרדכי לבטון זצוק"ל

ועם זהירות מנכדו חנאן הגדול כמוהו"ר יצחק לבטון זצ"ל

ע"י חיים תשס"ד

יוצא לאור

עם מובא לתולדות המחבר ומפתחות

ע"י הרב עזרא בצרי יצ"ו

אב"ד ירושלים תר"ו

נרמס מחדש ע"י "מכון התורה"

מהדורה שניה ומתוקנת

שער ספרו של הרב מרדכי לבטון

סיפורים נפלאים לילדים

פרשת בהעלתך

"אל מול פני המנוחה יאירו שבעת הנרות"

(ח, א)

המנוחה רומזת לחכמת התורה הקדושה כמו שנאמר 'הרוצה להחכים ידרים', והמנוחה היתה בדרום.

יש הרומזים ששבעת הקנים רומזים לשבעים ימי שנות האדם בעולם, ובאה התורה להורות לאדם שלא יאבד יום אחד מחייו ללא עסוק ולמוד בתורה הקדושה.

בעירה שאין המשלגת לא היה מלמד אחד, מי שרצה מלמד לבנו היה צריך לשכר מלמד פרטי שיגיע במיוחד ולשלם מכיסו הון רב.

הוריו של מאירק'ה בן השבע היו עניים והצאטוט הקטן כל כך רוצה ללמד תורה, כל כך שואף לגדולות...

מה עשו הוריו? הם מכרו את כל חפציהם המעטים, כולל התכשיטים וחסכו פרוטה לפרוטה כדי לאגור סכום נכבד שישפיק לממון מלמד שיבטיח את עתידו של בנם.

עיניו של מאירק'ה הקטן זרחו מאשר באשר בקר אחד אמר לו אביו: 'בני הקר, יש לי

בשורה משמחת, מיד אחרי חג הפסח, יגיע לעירה אי"ה מלמד מהטובים ביותר באירופה ששכרנו עבורך.

מאירק'ה קפץ והרעיף על אביו חבוק ונשיקות...

הוא יצא אל השלג והחל להעיף כדורים לבנבנים ליער. כמה טוב לי - הוא צהל - אני מתחיל ללמד תורה, אני לא אהיה עגלון ולא חיט או סנדלר, אני אהיה תלמיד חכם.

עוד יומים חג הפסח... מאירק'ה סופר את השניות ואת הדקות ואת הימים הספורים שעוד נותרו...

תהיה סבלן מאירק'ה שלי - אמרה אמה - ותכין דרשה קצרה להקביל את פני המלמד שלך.

מאיר הקטן הכין מדרש חז"ל ממסכת עבודה זרה על היום שבו הקב"ה יאחז ספר תורה בחיקו ויודיע לאמות העולם שמי שעסק בתורה יבוא ויקבל את שכרו.

אני רוצה להיות - יאמר מאירק'ה למלמד - מאלו שיקבלו שכר על עסוקם בתורה ולא מאותם שעסקו בבגנות גשרים ומרחצאות...

המלמד בודאי יצבט את לחיי, הרבה לעצמו... והנה הגיע הבקר המיוחד שלאחר חג הפסח, בני הבית מחכים ומחכים והמלמד לא מגיע...

עברו שעות הצהרים והגיע הערב אך אין

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש רזנבוים זצוק"ל

כ"ו בניסן תשע"ז

סימן לבואו של המלמד.

עוד יום חלף וגם בו המלמד לא מגיע.

מאירק'ה מתחיל להתרגל לכך שהמלמד לא הגיע, הוא ילד, וכאשר ילד לא לומד הוא משתובב, מטפס על עצים, עוזר לשואב המים ומעביר את הזמן...

הוא חוזר הביתה והנה הוא רואה את אמא בצד המטבח עומדת ובוכה...

לבו הקטן נרעד, הוא מעולם לא ראה את אמו בוכה כך. מאירק'ה אור אמץ, הוא נגש לאמא ושואל אמא למה את בוכה?

אני בוכה מאירק'ה שלי, כי המלמד שלך מתמהמה, כבר יומים שהוא מאחר... אולי הוא חזר בו? מי יודע?

אבל אמא, את בעצמך אמרת שהדרכים משלגות ויש עכובים לא צפויים, אני בטוח שמחר הוא יבוא.

נכון מאירק'ה שלי, אני מקנה ומאמינה שמחר הוא יבוא, אבל מה עם התורה שלא למדת היום? את התורה של היום לא תוכל להשלים מחר ועל זה אני בוכה...

מאירק'ה ירד מעל ערמת העצים, הוא נכנס לחדרו והרגיש איך המלים והדמעות של אמא מחבקות אותו חזק חזק, צורבות את לבו כ'מכות אש' וזעקות אליו, מאירק'ה! מה יהא על התורה של היום?

מאירק'ה הקטן גדל ולימים הפך לרבי מאיר שפירא - ראש ישיבת חכמי לובלין.

המלים של אמא הוו כמנוע ליסוד המפעל האדיר 'למוד הדף היומי' בו זוכים להשתתף רבבות עמך בית ישראל.

"על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו"

(ט, יח)

מעשה בתלמיד חכם נכבד מירושלים, שנסע לחו"ל לאסוף כסף לישיבתו.

במטוס, פגש בגאון רבי דן סגל, והחלו לשוחח בדברי תורה, בין הדברים הזכיר, כי זו לו הפעם הראשונה שהוא נוסע לחו"ל לאסוף תרומות לישיבתו, וספר על החששות המקננים בלבו.

אמר לו: רבי, עצה לי אליך, כשאתה נכנס לגבירים לבקש מהם תרומה, אל תדבר אל הגביר, דבר אל הקב"ה ישירות, הגביר רק שומע!!!

אותו תלמיד חכם עשה כדבריו, ואכן ראה ברכה מיחדת, ובכל כתבת קבל סכום יפה מאד.

במהלך שהותו בחו"ל הגיע לאחד העשירים, שבשעה שנתנו לו בארץ את כתבתו, אמרו לו כי העשיר הזה תמיד דורש בשלומך ובשלום משפחתך.

ספר אותו תלמיד חכם: הפעם הרגשתי אני בא בזכות עצמי, אני אדבר אליו כחבר... נכנסתי לביתו של אותו גביר ואכן כבד אותי כראוי, ושאל בשלומי, ומה מעשי, ואמר כי מאוד הינה רוצה להשתתף ולזכות בהחזקת הישיבה.

הרגשתי סוף סוף שיש לי עם מי לדבר... ודברתי אליו כחבר שיעזר לי.

כשסימנו, הלה הוציא מכיסו שטר של... חמש דולר ונתן לי.

א גוט שבת

לקבלה במייל: LikutimNiflaim@gmail.com

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות פנינים ופרפראות מדות והליכות

פנינים

בהעלתך את־הנרות (ח, ב) - שבעה שערים יש לנפש, שתי עינים, שתי אזנים, שני נקבי החוטם והפה, וצריך האדם לקדש שערים אלו כדי שיאירו באור התורה. (באר לחי רואי)

אלימול פני המנוחה (ח, ג) - מפרש רש"י אל מול הנו האמצעי, וקמוז לזה כי תבות אלו הן בגימטריה ומול הנו האמצעי. (מגדנות מרחמים)

וזה מעשה המנוחה (ח, ד) - בפסוק זה רמזים ספרי החכמה של שלמה המלך, כי המנוחה היא סמן לחכמה בדברי חז"ל הרוצה להחכים ידרים וסמנו מנוחה בדורם, מעשה נטריקון שלמה מלכא עליו השלום, מקשה נטריקון משלי, קהלת, שיר השירים. (פניני הפרשה)

למה נאמר וזה מעשה המנוחה? מפרש רש"י שהראו הקב"ה באצבע לפי שנתקשה בה משה. וקמוז לזה תבנת מנוחה, נטריקון משה רבנו נתקשה ובאצבע הרהוה. (שם)

כן עשה את־המנוחה (שם) - בן בגימטריה שבעים, לרמז לעשר המנוחות שעשה שלמה המלך, ובכל אחת שבעה נרות, יחד שבעים נרות, ותבת עשה בגימטריה שלמה. (החיד"א)

אנשים אשר היו טמאים (ט, ו) - אנשי"ם נטריקון נושאי ארונו של יוסף ממצרים, אשר היו טמאים בגימטריה למת מצוה. (פענח רזא)

והיית לנו לעינים (י, לא) - לנו בגימטריה אלפים, שאותו צריך להעמיד תמיד לפני עינינו, לקום שוית' ה' לנגדי תמיד. (אמרי חיים)

ותסגר מרים (יב, טו) - מרים נטריקון מרחוק ראתה מה יעשה, שנאמר ותתצב אהו מרחק לדעה מה־יעשה לו, ובזכות זה לא נסע העם עד האספ מרים. וכן מרים נקראת מרי"ם, שמר היה ענשה כי הקב"ה מדקדק עם הצדיקים בחוט השערה, ומאידך זכרו לה זכות ים שהמתינה למשה, וכן מרמז על ים בנרת שבארה של מרים הלכה עמם לשם, ומר לשון מים שנאמר במדל"י. (זרע חיים)

בפרשת בהעלתך קל"ו פסוקים כמנין עניו, שבה נזכרה הענינה של משה רבנו, וכן כמנין קול כי התורה נלמדת רק בענינה, וכן כמנין כמון שאם אין קמח אין תורה. (חסדי דוד)

ספורים בפרשה

ויעש בן אהרן (ח, ג) להגיד שבחו של אהרן שלא שנה (רש"י)

בשבת בהעלתך, הזכיר רבי אברהם שלום מסטרופקוב את דברי רש"י אלו ותמה: "וכי צריך לומר שאהרן לא שנה? אלא שהיצר הרע מתחכם להחטיא כל אדם בדרך אחרת. את האדם הפשוט הוא מחטיא מקשו, ואלו לאדם חשוב כמו ר' משה מנדל שלנו (חסיד מפלג בן השנים שישיב בשלחן). אין מציע היצר לעבר עברות נסות, כי יודע שלא יאזין לו, אלא הוא מפתה אותו להוסיף על למודו קדם התפלה, לטבל שוב במקוה, וכל זאת כדי לעבר על ההלכה הצרופה שצריך להתפלל קדם זמן תפלה. וזו פונת רש"י, להגיד שבחו של אהרן שלא שנה מאומה ולא זו מדברי הלכה, ואף לא נתפתה ליצר הרע גם במלי דחסידותא". בסיומו, כבד הרבי את רבי משה מנדל בכוס יין, באומרו: "פיון שהוצרתיך בדברי, מגיע לך יין..."

הרק אד־במשה דבר ה' חלא גס־בנו דבר (יב, ב)

בשבת בהעלתך הסתופפו רבים בצל רבי יצחק מסקווירא, כדי להמשיך את קדושת חג השבעות וקבלת התורה. שנה אחת הגיע חסיד מקישינב, אשר הרופאים קבעו כי מחלה קשה ומסכנת המבנה 'ראק' מנקנת בקרבו ויקמו ספורים. התבונן הרבי בפתקה שמסר האיש, ואמר: "הרופאים אומרים שזה 'ראק', והרי בפרשה נאמר 'הרק־אד במשה דבר ה'". וזהו אפוא באור 'הרק' חלי זה שנקרא 'ראק', אף במשה דבר ה' - הדבר מסור רק למשה, לצדיק שבדור, ונידו הכח להמשיך רפואה ישלח דברו ויורפאם". הרבי עצר מעט, ולאחר מכן קרא את המשך הפסוק: "חלא גס־בנו דבר וישמע ה'", ואז הושיט את־ידו אל החסיד, ברכו ברפואה שלמה ונפרד ממנו לשלום. עברו כעשרים שנה מאז אותו מארע, והאיש הסתובב בריא ושלם לפליאת רופאו, וכאשר פגש את רבי נחום מרדכי פרום מחשובי חסידי סקווירא שעלה אחר־כך לארץ הקודש, ספר לו את הנס הפלאי שארע לו.

במראה אליו אתודע בחלום אדבר־בו (יב, י)

רבי ישראל יהושע טרונק מקוטנא, נודע כאחד מגדולי המשיבים והפוסקים בדורו, ורבים שגרו אליו את שאלותיהם בהלכה. פעם אחת הגיעה אליו שאלה חמוצה וסבוכה, והוא פסק להתר, אולם לאחר שעיון שוב בענין, הגיע למסקנה כי טעה בדבר הלכה. צער על שתקלה חמוצה יצאה מתחת ידו היתה עצומה, עד שפרץ בבכי מר ולבסוף נדדם על ספריו הפתוחים תוך כדי עיונו. והנה הוא רואה בחלום את החת"ם סופר, אותו לא הפיר מעולם למרות שכבר היה בן עשרים בעת פטירתו, והפתע לשמע את־דבריו: "אל תצטער על פסק ההלכה שהוצאת מתחת ידך, כי יפה הורית, ואף אני קבעתי הלכה כך בספר התשובות שלי בסמן פלוני, עין שם ותרוה נחת". רבי יהושע התעורר מחלומו הנפלא, ותפתעם רוחו. הדבר היה באישון לילה, בחוץ שדר קר עז והוא היה לבוש בגדי ביתי דק בלבד, אולם הוא לא יחס לכך חשיבות, ומהר לרוץ לביתו של הדין רבי ליב כדי לעין בספר התשובות של החת"ם סופר שהיה אצלו. הדין נחרד לראות את הרב מתדפק על ביתו בשעת לילה מאחרת, ורבי יהושע ספר לו את דבר חלומו. יחדיו מהרו השניים לפתח את הספר, והנה התברר כי חלום אמת היה הדבר, ואמנם החת"ם סופר פסק בן להלכה, ותשב רוחו אליו.

היה היה

והמן בראשית הוא ועינו מעין הבדל

רחמים בראשית, זה היה שמו של הספר האלגוריא, התמים וישר-הדרך. לא נוכל לתאר אותו כיוצא שפר, שכן רחוק היה מקד פרחוק מזרח ממערב, ונכון יותר לומר כי היה עם-הארץ של ממש, אולם ירא-שמים היה וטהר-לב. מקפיד היה להתפלל בראיו, לקרא את הפסלים במונה מעות, למרות שאף רבן לא הבין ובקשי הצליח להגות אותו מפלי לשבר את-שיניו, ושפר על קלה בבחמורה. בתמימות גדולה, יחס כבוד עצום לחכמים ולגאוני התורה, ואותם היה מעריך בכל-לבו. מדי שבת בשבתו, היה מקדים לבוא לבית-הכנסת, תופס את מקומו מול מדרגות ההיכל, וממתין בצפייה דרוכה לעלייתו של הדרשן אליהו, כדי לשאת את משאו בפני הנאספים. לרב לא הבין רחמים את תכן הדרשה, אולם בכסופיו להדבק בחכמים וליהנות מזיו תורתם, לא היה גורע עין מהנאם עד תם דרשתו, ואמץ את כל חושיו שלא לאבד אף מלה היוצאת מפיו. היה זה בשבת קדש פרשת בהעלתך, כאשר החכם הקדיש את דרשתו בענין הבטחון והאמונה התמימה בה, והרחיב בדבריו על הצורך להתחזק בבטחון כי הקב"ה הוא זן ומפרנס לכל, כשם שזן את אבותינו במדבר על-ידי המן, ומי ששם מבטחו בה ואינו פונה אל-הרהים ופטי כוב, מבטח לו שהקב"ה יזון אותו בהרחבה ולא יצטרך ליד מתנת בשר ודם. את דרשתו תבל החכם במעשיות ומשלים נאים, כדבר המליצה "לא המדרש עקר אלא המעשה", שכן לא נתן למשד את לב השומעים בדרשות עמקות ומעופות, אלא במעשיות ואגדות המושכות את-הלב, ודבריו חדרו עמקות ללב השומעים.

הדרשה הסתיימה זה מכבר, אולם רחמים נותר עדין תחת השפעתה. מעט מאד מתכן הדרשה הארצה הצליח להשיג ולהבין, אולם דבר אחד נקלט במחו. ביון שהחכם השתמש פעמים רבות בשרש בט"ח, האריך בשבח הבטחון ושבח את השם מבטחו בה, העלה על-ינם את הבוטח בה אשר חסד וסובלנו, והפליג במעלתו של ההולך בתם ילך בטח, וכל שרעפיו סבו אפוא עתה סביב הציר של 'בטח'. אך ביון שידעיותו בלשונו-הקדש היו מעטות, שהרי גם את מלות התפלה במעט ולא הבין לאשורן, דמה רחמים בתמימותו כי החכם התפון בדבריו אל המלה הערבית 'יתבטחא', שמשמעותה אדם השוכב במנוחה במטחו ואינו מטריח עצמו למלאכה. חבר רחמים פרט לפרט, צרף ענין לענין, ויצא העגל הזה: "מעשה ואילך איני צריך לצאת מביתי ולטרח במלאכתי הקשה כסבל בזוי. החל מיום המחרת, 'אתבטח' בדברי החכם ואשכב במנוחה, ומורש-שמים יביאו לי את פרנסתי בהרחבה". אמר ועשה. לאחר ששב מבית-הכנסת מתפלת מנוחה, פנה רחמים מיד לביתו ועלה על-יצועו. בני ביתו חרדו לקראתו, והיו בטוחים כי הוא אינו חש בטוב, שכן מה לו ולמנוחה בשעה שעליהם להסב לסעודה השלישית, אולם רחמים הרגיעם כי לא ארע לו מאומה, אלא שהוא עסוק עתה בקיום צווי החכם הנערץ שצוה 'להתבטח' על-משכבו ולזכות בכך לפרנסה בשפע... "הרי מצוה לשמור דברי חכמים", אמר בתמימות שובת-לב, "וביון שהחכם יעץ ואמר 'יתבטחא', הריני מקים זאת, 'קאעד נתבטחא' - ואני שוכב פרקדן במנוחה וממלא אחר צויו".

גם בני ביתו של רחמים היו תמימים וישרים כמותו, ואף הם היו אמונים על הדבקות בצדיקים וכל דבריהם נחשבו בתורה מסיני. שתפו אפוא בלם פעלה עם רחמים, הגישו לו את מאכלי הסעודה השלישית הישר אל-מטחו, והמתינו לראות כיצד יפל דבר. השבת יצאה זה מכבר, הלילה פרס את כנפיו על אלגריה, ורחמים שוקד במרץ על קיום צווי החכם, ושקוע במקום 'מבטחו'. הבקר אור, ובמדי יום נסתה אשתו לזרוז לקום למלאכתו בנשיאת משאות באמצעות חמורו הנאמן, אולם רחמים לא מש ממטחו. "בי נשבעתי, כי לא אזור מכאן ולא אפסיק את 'התבטחתי', עד שיזמן לי הקב"ה את מזונותי", אמר מתוך אמונה 'יודעת', 'עוד תראו בלכם כמה נאמנים דברי החכמים וכמה צריך להאמין בהם בכל-לב'. עודנו מדבר, ודפיקות נשמעו בדלת. היו אלו שני ערבים תושבי העיר, שבקשו לשכר את חמורם למשד אותו יום לשם חטיבת עצים ביער והבאתם העירה על-גפי החמור. ביון שרחמים לא מש ממקום מבטחו, סכמה בעלת-הפית עם הצמד את סכום השכירות, והכלו יצאו לדרך. השעות נקפו בזו אחר זו, והיום הלך והעריב. והנה לפנות ערב, שמעו בני הבית את נעירתו המפרת של חמורם הנאמן, ויצאו לקראתו. לפליאתם ראו כי החמור עמוס לעיפה במטען עצים כבד, אולם שני הערבים לא נראו באפק. הכניסו בני הבית את החמור פנימה, ולאחר שפרקו את תבילת העצים הכבדה מהחמור, נדהמו לגלות תחתיה תבה כבדה ועתיקה, המכסה בעפר רב, והיא מלאה באוצר עצום של אבנים טובות ומרגליות. "אבא! הועיקו בני הבית את רחמים 'המתבטח', 'ראה איזה אוצר הגיע אלינו הביתה'. בזריזות קפץ רחמים ממטחו, ובפנים נלהבות קרא: 'רואים אתם? הנה גם אתם מגלים כמה גדולים דברי החכמים, ומי שהוא 'מתבטח' ושם מבטחו בה, זוכה לקבל מידו הרחבה והמלאה ללא טרח ועמל". האוצר החפא במהירות בפנה נסתרת, ובני הבית המתונו לדעת מה ארע עם שני הערבים ששכרו את החמור. והנה התברר, כי השנים נמצאו הרוגים ביער, לאחר שכפי הנראה פרצה מריבה קשה ביניהם עם מציאת האוצר, והשנים הכו זה את-זה פצעי מות עד שנפחו את נשמתם במקום. ולמרות שגלגלו של רחמים התהפך עליו לטובה, נותר בתמתו ואמונתו, אלא שמעשה ואילך קבע עתים לתורה עם חכמי העיר ובקשד הזמן זכה לרפש ידיעות יפות בתורה, וקים את הנאמר "יפה תלמוד תורה עם דרך-ארץ".

מאורות

שלוש אליעזר הלברשטם מראפרט
ליום ההולא ט"ו בסיון תש"ד

בנו הששי של ה'דברי חיים' מצנו, שאמר על שבעת בניו שהם כשבע מראות שבהם משתקף זיו העולם, וחתן גיסו רבי מרדכי דב טברסקי מהדניסטרפול. הסתיר את גדלתו בתורה, ובחג הסכות האחרון טרם עלה על-המוקד בשואה בהיותו כבן פ"ב, בא אליו אחד ובקש להתברך ברפואה עקב יסורים קשים שקש במעי, אחר שאכל גבינה ושנה. נענה הרבי: "מה פלא שאנה חש בבטנך? והלא ט"ו מפרש הוא שגבינה ישנה קשה לגוף". התפלאו כל המסבים, בהם היו תלמידי-חכמים מפלגים, ונסו לשוא להזכר היכן דברי הטי"ו, וכשראה כמובנתם נאנח על ירידת הדורות, שגם גאונים מפלגים אינם זוכרים את הטי"ו המפרש בירידתה סמן ק"א סעיד-קטן ד', ופנה אל ה'שפע חיים' מקלויזנבורג שישב בסמוך לו, ואמר: "חשוב אתה שאיני יודע מאומה? דע לך שבהיותי סמוך על שלחן חותני, למדתי מפי חכם מבקק תלמיד הצמח צדק, וקבלתי ממנו רבות. נהג להניח תפלין ורבו תם בחזרת הש"ץ, והסביר פעם את טעמו כי עושה כן מחשש שמא יבואו אליו אז לבקש ברכה ועצה ויטרידוהו משמיעת חזרת התפלה. פעם בקשו ממנו הסבר על דברי חז"ל בסנהדרין שהמשיח בא בהסחה-הדעת, והלא עם ישראל מצפה לבואו בכליור-עניים? והסביר, כי באמת ממתנים למשיח כדי שיגאל אותנו מהצרות והרדיפות, אולם עקר ביאתו היא לתרבות חכמה שנאמר כי מלאה הארץ דעה, ולכן נחשב הסח הדעת, כי בצפייה למשיח חסרה הדעת עצמה...

יוסיף דעת

שני גדולי ישראל היו בשם הזה רבנו פנחס או פנחס שהיו קיצור השם בחייה דהיינו 'ב'ו-חייא' או 'חייא' ובפי האשכנזים פנחס וייתכן שהוא קיצור השם פנחאל, שניהם היו בסוגוסה שבספרד, אבל מרחק שנים היה ביניהם. הראשון הוא רבנו פנחס אבן-פודרה שחי בתקופת תור הזהב ונפטר בשנת ד'ת"פ, והוא בעל "תורת חובות הלכות" שנקרא גם "חובת הלבבות", והשני הוא רבנו פנחס אבן-חלואה תלמיד הרשב"א, שנפטר בשנת ה'א"א, והוא מחבר הפירוש על-התורה הנודע בשם 'מדרש רבנו פנחס', וכן חיבר את "כד הקמח" ובו דרשות מוסר ואמונה, עם פירוש ספר איוב, יונה ומגילת אסתר, וכן חיבר "שולחן של-ארבע" בדני סעודה וסעודת הצדיקים לעתיד לבוא, ופירוש על מסכת אבות. שורר בפי כל לומר, כי שם אביו של רבנו פנחס השני הוא אשר, שכן כך נכתב בהקדמת הפירוש על-התורה: "על-כן זחלתי ואירא לנפשי אני בחיי כן אשר, בחנתי כי הכל הבל, ראיתי כי יש בחכמה וכו'". ומכאן נוצרה הטעות כי הונונה לרבנו אשר ב"ר יחיאל, ובכך הכניסו את רבנו פנחס בין שמונת בניו של הרא"ש, אולם החיד"א כתב שהדבר אינו נכון, שכן מעולם לא הזכיר רבנו פנחס את הרא"ש כאביו ולא את בניו הרבנים, וגם בעל 'צדה לדרך' שמוכיר את שמונת בני הרא"ש, לא מזכיר ביניהם את רבנו פנחס, ואם היה הרא"ש אביו לא היה מזכירו רק בדרך אגב ר' אשר, אלא היה מזכירו בכבוד. אולם דבר פלא נמצא בפירושו למדרש השבע, פרשת בהעלותך, שם כותב רבנו פנחס בפירוש "מפי א"א ר' נתן", היו שהגיהו משום כך "אא" - אדוני אבי זקני, במקום א"א - אדוני אבי, אולם קשה לומר כן, ומסיבה זו כתבו כמה חכמים, שכאמת שם אבי רבנו פנחס היה ר' נתן, ובהקדמה שכתב "אני בחיי ב'ו-אשר בחנתי כי הכל הבל", הונונה ב"ו בנוטריקון והוא 'בן נתן', ותיבת אשר אינה השם אשר, אלא הונונה אשר בחנתי כי הכל הבל, והיא מחוברת למטה. אולם יש שדחו טענה זו, כי בכל הדפוסים לא ממונת תיבת ב"ו בגרשיים כנוטריקון.

ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה

מגדולי גאוני הדורות, היה בעל 'קצות החשן', רבי אריה ליב הפהן מסטרי. הנהגתו היתה תקיפה ואיתנה, ועמד מפל'משמר לבצר את חומות התורה וההלכה הצרופה. בימים ההם, ראשית ימי החסידות היו, ודעתו של בעל 'הקצות' לא היתה נוחה מהליכותיהם של החסידים, כיון שחרד מכל שנוי מהמסורת הצרופה מדור-דור. היה זה לילה אחד בתקופת החורף הקשה, חצי החדש כבר חלף ועבר לו והגיע ליל ט"ז שבו. בכל אותם הלילות שעברו לא נראתה הלכנה אפילו לא לזמן קצר, ומר'הנמנע היה אפוא לקדש את הלכנה. באותו לילה הודמן ה'אוהב ישראל' מאפטא אל העיר סטרי, ומשמשיו באו לבשרו כי השמים התבהרו והלכנה זורחת במלוא עזה. הצטער הצדיק על שהמקה ממנו המצוה לקדש את הלכנה במועדה, שכן אין מקדשים אותה אלא עד מחצית החדש בלבד, וכמוצא נטל מסכת סנהדרין והקריא בדף מ"ב את ענין קדוש החדש ואת הברכה בעת קדוש הלכנה, וכך יצא ידי חובת המצוה מתוך למוד המסכת, מבלי לעבר על ההלכה שאין לקדש את הלכנה לאחר זמנה. בינתיים נפוצה בעיר השמועה, כי חבורת חסידים עוברת על ההלכה בריש-גלי, ובעל 'הקצות' נחרד לשמע הדבר. במהירות יצא יחד עם תלמידיו הנודע רבי עזריאל חריר, והם עמדו למחות על המעשה אשר נעשה, עד שמרב צערו על חלול התורה, התבטא בעל 'הקצות' כי לפי הדין היה עליו לנדות את הרב מאפטא על מה שעשה. מובן מאליו כי אל המקום התלקטו אנשי ריב ומדון, שטעו על המציאה והגבירו את אש המחלוקת, וכמה ילדים קטנים השליכו בדורי שלג על הצדיק מאפטא. לפתע הגיחה מזחלת שלג מהירה, ממנה ירד רבה של בלחוב, רבי יעקב הלפרין, שהיה מגדולי תלמידי הצדיק מאפטא והגיע לסטרי לאחר שנודע לו כי רבו האהוב הגיע אליה, וכשראה את הנעשה, הרים את קולו בשאגה "דרך ארץ!" דממה השתררה במקום, ורבי יעקב המשיך ושאל בקולו: "היכן מצינו את הדין שמי שמקדש את הלכנה לאחר זמנה, חייב נדוי?" ומיד נאלמו הנאספים דם ותשקט הארץ. ומספרים, כי רבי יהושע מבזל אמר פעם לנכדו רבי אהרן: "היות ואתה נכדו של הצדיק מאפטא, עליך לכתב הנהגות על הספר 'קצות החשן', ואמרו החסידים שמטרתו היתה להיטיב עם 'הקצות' שהתנזרו לשמירת ההלכה וכדי למנע קטרוג מעליו. ואמנם, העידו על רבי אהרן מבזל שעוד בילדותו היה בקי בספר 'קצות החשן' וידעו ישר והפוך.

עמידתו של בעל 'הקצות' על משמר ההלכה הצרופה, גרמה במשך הזמן לפרוד לבבות בינו לבין חבורת החסידים שהתגוררה בסטרי, שהיו נוסעים בקביעות אל 'החווה' מלבלין. והגיעו הדברים לידי כך, שהחסידים לא נהגו כבוד בגאון-ישראל זה, שהגדולי התורה חרדו לשמו ולזכרו, וכפי שמספרים על ה'דברי חיים' מצנו שהיה נוהג להסתגר בחדרו לפני התקיעות בראש השנה והיה הולך בספר 'קצות החשן', ובאחת מתשובותיו כתב "המה אני על פה קדוש, איך יאמר דבר זה". בעל 'הקצות' לא התפעל כלל מחבורת החסידים בעירו, ובאשר התחקה אחר הנהגותיהם והגיע למסקנה כי כמה מהן אינן עולות בקנה אחד עם ההלכה הצרופה, מזה בהם והזהירם שלא לעשות כן. אלא שהלכו לא שיעו לקולו ואף פגעו בכבודו, והוא הטיל עליהם נדוי ושמטת דרבנן, והודיע בעיר כי מרחקים הם למשך שלשים יום כפי הנפקס בשלחן ערוך למי שמוטל עליו חרם. בילה אחזה בחבורת החסידים לשמע דבר החרם, שכן המון העם סרו למשמעתו של הרב הנערץ, והם נזהרו אף לבוא עמם במגע ומשא, התרחקו מדל'ת אמותיהם ולא עסקו עמם במקח וממכר, עד שמחסר ברה החליטו לנסע לבלבלין אל רבם 'החווה', כונתם היתה לשהות בבלבלין עד תם חדש הימים, ואז ישובו לבייתם במימים ימימה, אלא שהפתעה מרה המתינה להם בבלבלין.

מנהג היה בחצרו של 'החווה', שהמשמש היה מגיש לרבי את רשימת השמות של האנשים שהגיעו זה עתה, והוא היה מורה את מי להכניס אליו לקבלת שלום. ויהי כאשר הגיש המשמש את רשימת האבירים שהגיעו מסטרי, צוה הרבי מיד על המשמש להודיעם, כי לא יכנסו אליו עד אשר יעברו שבועים ומחצה, דהיינו עד תם חדש התרם שהוטל עליהם. באין ברה אחרת, נאלצו החסידים לקבל עליהם את-הדין, והמתינו בקצרי-רוח עד תם תקופת הנדוי. ובאשר בלה הזמן הנקוב, נכנסו אל 'החווה' והמתינו למוצא פיו. "בפרשת בהעלתך נאמר 'ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה'", פתח הרבי ואמר, "ומפרש רש"י 'בעבדי' - אף-על-פי שאינו משה, ובמשה - אף-על-פי שאינו עבדי". וידועה הקשיה, מילא עבדי שאינו משה מובן מדוע אין לדבר בו, אבל משה שאינו עבדי מה יחוסו ומה גדלתו שייראו מלפניו? אלא שזו הפונה. שתי כחות יש בעם ישראל, אחת העוסקת בתורת הנגלה ונזהרת בכל דיני התורה כפי הנפקס בשלחן ערוך, והשנייה העוסקת בעבודת השם, ובניה חבוקים ודבוקים בה' פעבדים נאמנים בכל מעשיהם. וזו הפונה בדברי רש"י, במשה - בגדול הדור, אפילו אינו עבדי בדבקות בכל רגע ורגע, ובעבדי - במי שעוסק בנסתרות התורה ודבוק בעבודתו תמיד, אפילו אינו משה בגדלות התורה הנגלית, משניהם צריך לירא ואת שניהם צריך לכבד. ואם-כן אפוא, כיצד לא יראתם לדבר במשה עבדי, ברבכם הגדול אשר הוא שר התורה וגדול התורה בנגלה?! לשמע דברי התוכחה של 'החווה', השפילו האבירים את עיניהם מבושה וכלמה, ומיד לאחר שחרזו לעירם, מהרו לחלות את פני בעל 'הקצות החשן', בקשו את סליחתו ברב כבוד, התחרטו על שזלזלו בכבודו, ומאז סרו למשמעתו ונזהרו מזהלתו. ♦

פניני אור החיים

מדברי האור החיים הקדוש על הפרשה

והוא מאמר ה' פה אל-פה אדברבו, פרוש הנה עניי כלי-ישראל רואות הדין פרושיות אשר דבר ה' אל משה שכלל הם דברים שיבין פשוטו של-דברים כל מביין לשון-הקדש, גם אוצרות חכמה אשר אצור ה' בהם כלם נבוחים למביין הפא לעין ולהשמיק ירגיש במשמעות התבונה עצמן את אשר חשב ה' לומר בהם, ואין דרך זה בדברים אשר דבר ה' ביד עבדיו הנביאים ורמיה וישעיה שכלל משל ומליצה וכו'. ויש לתקן זאת, כיון שהמנבא הוא ה' אלוקינו אלה, למה לזה דבר נבוחות ולזה דברו משקשים? ואמרו אנשי אמת, כמה שקדם לנו הדיעה בדבר המלאך לזניאל ההרגש שהיה פועל בו, מזה תשכיל לראות כי הרקבת מין האנושי תפסינה הרגשת הרוחני, ואינה יכולה לסבל זולת המרכב אשר כונן ה' בחכמתו הנפלאה, שייכלו שתוף יחד הנפש והגוף. והלא תראה, אפילו במקורות הנרגשות ונתפסות אש ומים, זה מכלה את-זה, וזולת השמים אשר בוננו ידי יוצר, ומזה תשער איך יוכל עמוד בדבר אלקים מקור הרוחניות ויחצב קולו לרבת אש איך יוכל עמוד, ולזה אין אדם משיג לעמוד בכחו לשמע קול אלקים חיים וזולת האיש אשר הפך חמור ועשאו צורה כמו שדשמונו במקומות אחרים, שזה אין לו גוף ויכול שאת דבר-מלה. ולכן בהנהגה ה' לאדם שאין גוף דומה לצורתו, יתחכם ה' עשות על-יזה האפק, כי יצא דבר מלה מפי עליון, והדבור יתעטף באורים דקים ואחר-כך יגיע לאזן נביא, ובהו יסבולו הנביא. ואף גם זה יפעיל הרגש בנביאים להשתגע, ודבר זה יסובב בא הדברים דרך מושל ומליצה וכו'. והוא מה שהודיע ה' כאן בבחינת המשגל למשה ואמר פה אל-פה, פרוש לא הדבור נפקס מפי אל עליון לפי משה וכו'. וזה יגיע ההקרה והתבוננות השכל.

דברי הימים

בי"ח בסיון ת"א נפטר רבי אברהם הכהן שרענצל רפאפורט מלבוב, בעל שו"ת "איתן האזרחי". הוא היה מצאצאי משפחת רפאפורט המיוחסת מזרע כהונה עד עזרא הכהן, שאבותיהם משפחת רפא התיישבו בעיר פורטו ומאז נקראו בשם 'רפאפורט' או רפאפורט, דהיינו רפא מפורטו. הגר"א מוויילנא שהיה בכור, פדה את עצמו אצל אחד מבני המשפחה, כיוון שהיו מוחזקים למיוחסי כהונה. בשם 'שרענצל' התכנה בעקבות חותנו רבי מרדכי שרענצל, ב"ר יצחק אב"ד לבוב. מילדותו ניכר כעילוי, ודרשתו לבר-המצווה שלו נדפסה סמוך לכך בקראקא שנת"כ בשם "נבי כפיים ובר מצווה", ורק עותק יחיד ממנו נותר לפליטה. היה תלמידו המובהק של הסמ"ע, רבי יהושע פלק כ"ץ מקראקא, ובעקבות קנאת כבודו לרבו זה, נאלץ המהר"ם מלובלין לעזוב את רבנות לבוב. פרטי המעשה נרשמו בנפוס החברא קדישא של לבוב, ומעשה היה כך היה. לאחר משה הנישואין לבנו של רבי אברהם שרענצל, יצא ללוות את המהר"ם מלובלין שבא לטיול חלק בשמחה, אולם המהר"ם לא שם לב כי רבי אברהם הולך מאחוריו מפני כבוד התורה. וכאשר הגיע לביתו, אמרה לו הרבנית "האם אינך רואה כי גברא רבא כזה הולך ללוותי?" לשמע הדברים התבטא המהר"ם ואמר "אם היה רבו הגאון בעצמו, היה ראוי גמ"כין שילך ללוותני", ומי יעמוד בסוד קדושים. הדבר גרם צער לרבי אברהם, אלא שהוא המתין עד עבור שבעת ימי המשתה, ואז זימן את פרנסי העיר וראשי ועד ארבע הארצות, ואמר: "על כבודי אני מוחל, אך על כבודי רבי הגאון בעל הסמ"ע אין אני מוחל", ודרש את פטוריו המהר"ם מרבנות לבוב. וכאשר הגיע צו מלכותי שדרש ממנו לעזוב את העיר, התקבל המהר"ם לרבנות לובלין.

מטעים

נתנים | לאהרן ולבניו (ח, ט)

רמז יש כאן על ארבע הדלות הקדושה שיש בין ישראל לעמים, שבת לוי, חגהנים, ואהרן מתוקם, והוא אפוא המבדל היבועי וקדם לכלם, ולכן מטעמות התבות במנה רביעי קדמו לזה. (קול שלום)

ויעשו בני ישראל את הפסח (ט, ב)

תבת הפסח מנקדת בקמץ הגם שאינה מטעמת בטעמי אס"ף שהם אתנחתא וסוף פסוק, ויש בכך רמז שהיה קרבן הפסח האהרן שהקריבו במדבר, כי יותר לא הקריבו עד בואם לארץ כנען מפני שלא היו נמולים אחר שלא נשבה רוח צפונית או מטרת הדרה, ולכן היא קמוצה ונקח. (רחוקי שלמה)

ולפי פשוטו הפסח בקמץ, כאשר טעמה מפסיק גדול כמו אתנחתא וסוף פסוק, אך בהעדר טעם אתנחתא בפסוק, מקלא את מקומו המפסיק הגדול ביותר אחריו, והוא הטפחה שדינו כאן כאתנחתא, ולכן מנקדת הפסח בקמץ. (נור ישראל)

בייתן ה' את רוחו עליהם (יא, כט)

התבות יתן ה' בטעמי דגא תביר, לרמז שאין הקב"ה משרה את רוחו אלא במי שהוא בדרגת תביר, דהיינו שהוא שבור-לב ומתנהג בענוה, ולכן מטעמת תבת רוחו בטעם טרהא, להורות שצריך האדם לטרח הרבה במדה זו של הענוה כדי לזכות בה, ועל-ידיה יזכה שיתן ה' את רוחו עליו. (אור משנה)

מדגש

מאז ומתמיד, נסו חוקרים שונים מבית ומחוץ, להטיל רפש בצדיקי החסידות ותלו בהם בוקי סריקי. אחד מהם צטט את דברי 'התלדות' בספרו 'מתנת פסים', שם הובאו דבריו שדרש בשנת תק"א על הפסוק שבפרשתנו: 'ויהי אנשים אשר היו טמאים', והוא מצטט את לשון ה'ספרי': 'מגיד שהיו אנשים כשרים וצדיקים וחדדים עליהם צדקות', וכו', ויאמרו האנשים בעלי שמות חיו', וכתב על זה כי נסח כזה לא נמצא בספרי, אלא בלשון זו: 'מגיד שהיו בני אדם כשרים וחדדים עליהם צדקות', והמחבר הוסיף אפוא מדעתו את תבת 'צדיקים' וכן את התבות 'בעלי שמות חיו', ותולה את דבר הויה ברגיו להציל את התואר 'בעלי שם' של מוסד החסידות. אולם יסבר פי דברי שוקר, שכן נסח זה במדויק נמצא בילקוט שמעוני בפרשתנו בשם ה'ספרי', ואותו 'חוקר' לא ידע בין ימינו לשמאלו.

ממלח

ראש הקהל בגולה השיא את-בתו, ועדך משתה כיד-המלך. אחד העניינים הרעבים המתין בקצרי-רוח למשתתף הגביר שימיניוהו לסעודה, אולם אלו והגיעו רק סמוך לחפזה, ותר העני על 'הכבוד הגדול', ואמר לחבריו במרידות: 'גביר בעלי-נאה זה, מתבייש בעניי כמוני, ולכן הוא מזמין אותי קרוב למשתה באוהר בלתי רצוי. והוא מפרש שזו היתה כונת משה רבנו שאמר ליתרו 'נסעים אנחנו' אחר 'אלה מסעי בני-ישראל לצבאתם ויסעו', דהיינו שהזמינו אל מסעם סמוך ליציאתם באוהר בלתי רצוי, ויתרו שהבין את-הרמז, קים מיד 'ולקח לו אלי-ארצו'...

בתקופת פהנתו של האדר"ת, רבי אליהו דוד רבינוביץ-תאומים, גרבה של קהלת פוניבז', השתפר שוכר מעט וחי בדיקות גדולה. בעדינות נפשו לא תבע מפרנסי הקהלה להעלות את-שכרו, למרות שקפת הקהלה היתה מבססת דיה, והסתפק במעט. בשנת תרנ"ד באו פרנסי מיר לשחר את-פניו, והציעו לו לקבל את רבנות עירם. קבל האדר"ת את פתב-הרבנות והודיע להם על הסכמתו לבוא ולכהן פאר בעירם. כשנודעה השמועה בפוניבז' כי רבם האהוב עומד לעזבם, חדרה העיר כלה. הפרנסיס הבינו מאחר מדי, כי עד-עתה לא התחשבו במצבו הפלכלי של הרב ושכרו היה דל ומעט, ועל-אחר החליטו להוסיף לו כהנה וכהנה על משכרתו, ובלבד שלא ינטש את קהלתם. בטוחים היו כי יותר בעיר ויבטל הסכמתו לעבר למיר, שכן בנקל יכול היה למצא פתח-חרטה על הסכמתו לקבל את רבנות מיר, לאחר שהתנאים השתנו ויוכל לשבת במקומו בשקט ובלי מחסור, אולם כאן התגלתה מדת הנאמנות שלו וישרו הנדיר. "כיצד יכול אני לשנות את דברי ולחזר ביי"? אמר הרב לפרנסי הקהלה, "והרי כבר נתתי להם את מלתי כי אני מקבל את כתב הרבנות במיר, וכי לא אעמוד בדבוריי"? לא הועילו הפצרותיהם של בני ביתו ותחנוניהם של בני פוניבז', ולכלם השיב תשובה זהה: "רק אם בני קהלת מיר ימחלו לי על הבטחתי אליהם, אשאיר אתכם כאן בעיר". אלא שבני מיר ששו על המציאה ולא מחלו על הבטחת הרב, וכיון שכן עמד האדר"ת בהבטחתו, ולמרות הקשיים וטלטולי הדרכים, עזב את פוניבז' ועבר למיר.

על מדת הישר וההקפדה לעמד עליהדבור של סוחר ירא-שמים מהדור העבר, נתן כלמד מעדות רבי יצחק אלחנן גיברלטר על אביו רבי שרגא פיבל מקובנה שהיה בעלי-חסד גדול, ולפרנסתו עסק ביצור נעלים ומכירתן. "אבא היה קונה חמר גלם אצל אדון גלזר, בעל בית חרשת לעורות בעיר רדוילישוק שבליטא, והעבוד נעשה על-ידי הפועלים במרתף ביתנו. פעם בשנה היה אבא נוסע למפעלו של אדון גלזר, ומזמין עורות לכל השנה. התשלום נעשה בשטרות לפי תאריך שספם, וכל חדש היה מגיע, לפי הזמנתו של אבא, קרון רכבת עם ההזמנה של העורות, שהגיע למחסנים שלנו. כשהיינו במחנות בגרמניה, ספר לי מנהל הבנק, שהוא עדין זוכר את צורת החתימה של אבא על השטרות, ואמר ששטר של אבא היה כל-כך אמין, עד שהבנק קבל אותו כמו התחייבות בנקאית. לאחר שהרוסים כבשו את ליטא, הם הכניסו קומיסר - מפקח מממשלתי, לחנות שלנו, וכל הכסף עבר דרכו. לאחר זמן קצר הלאינו את החנות שלנו, והותירו לאבא רק את הנולה. אבא רצה לחסל את העסק, ולכן שלח טלגרמה לבית החרשת לעורות, שלא ישלח יותר חמר גלם לעבוד נעלים. אבא סיס לעבד את החמרים שהיו אצלו ופטר את הפועלים, וכשהקומיסר ראה זאת, סגר את החנות והעביר את הסחורה לחנות ממשלתית. בהמשך הכבוש הרוסי של עירנו, נסגרו גבולות ליטא והיה קשה להגר למדינות אחרות. ידידו של אבא, בעל מפעל העורות אצלו היה מזמין עורות ליצור נעלים, הצליח לצאת מליטא עם כל משפחתו, ועלה לארץ ישראל. חתנו, שעמו עשה אבא את עסקיו במפעל העורות, בא להפריד ממנו לפני נסיעתו לארץ ישראל, כידיד נאמן ששנים רבות נהל עמו מסחר בשר. כשנפרדו אמר לו אבא, 'אני חייב לך כסף'. הלה השתומם ואמר 'והרי שלמתי תמיד על כל מה שקנית?' ואבא הסביר 'מאחר שהזמנתי עורות לכל השנה ושלמתי בשטרות, הרי כאילו שלמתי על אותה סחורה. אומנם בקשתי להפסיק לשלח לי את הסחורה, אך איני יכול להתחרט על העסקה, כיון שאני רואה בשטרותי כאילו שלמתי בזמן'. נראה כי משפחת גלזר קרעו את השטרות של אבא, ולא מסרום לקומיסר של המפעל. לפי דעתם, מאחר שאבא לא קבל את משלוחי העורות, הוא פטור מלשלם. אך אבא הסביר, כי יש הלכה בישראל שאם אדם קנה סחורה ושלם בכסף, אם עדין לא קבל את הסחורה, מותר לקונה להתחרט ולבקש בחזרה את כספו, אך יש קללה של חכמינו בגמרא 'מי שפרע מדור המבול, הוא יפרע ממי שלא עמד בדבורו'. 'איני רוצה לחיות עם ילדי תחת קללה של חכמינו', אמר אבא, והוסיף 'וכון שהחנות והמפעל היו מלאמים בידי השלטון הרוסי, וגם מפעל העורות הלאם על-ידם, אבל אם הייתי משלם על הסחורה במקום, הייתי מצליחים לשחד את הקומיסר בכסום גדול ומתחלקים אותו בכסף'. ולכן נתן אבא לחתנו של בעל המפעל את מלוא כסום הכסף של העורות שהזמנו, אף שלא קבל את הסחורה וכבר לא יקבלה לעולם. הלה סרב תחלה לקבל את הכסף, ואמר לאבא שאין להם שום תביעה נגד, ולהפך הם מלאי התפעלות מישרו, אבל אבא עמד בתקף לתת לו את הכסף, שהיה נתן נכבד מכספי חסכוניותו, והללו קבלוהו לבסוף. הסכום היה מאה וחמשים אלף דולר, שבאותה שנה שנת ת"ש, נחשב כסום עתק. אדון גלזר היה שומר תורה ומצות והיה ממקימי בית הכנסת הגר"א בתל-אביב, והיה בעלי-צדקה גדול. הוא נותר ידיד אמת של אבי במשך כל ימי חייו, וכאשר עלינו לארץ השתדל לעזר לנו ולעמוד לימיננו. וספר בנו יחידו, כי אביו בקש ממנו בצאתו, כי אם משהו ממשפחת גיברלטר יודקק לעזרה, עליו לעשות למענם ככל אשר יוכלתו, 'פי אנשים במוהם אינם קמים בעולם'. לאחר שאבא עלה ארצה, הציע לו אדון גלזר לנהל את העסק המצליח שלו לעורות שפתח בארץ, ולקבל מחצית מהרווחים, וזאת בהזקקה על מדת הישר של אבא, אך אבא דחה את ההצעה בכבוד, והודיע כי מעתה הוא מקדיש את שארית ימיו קדש לה, לאחר שנצל בגם מהשואה האיומה עם ילדיו, ומעתה אינו עוסק אלא בתורה.

כך אמר משה לפני הקב"ה: "האנכי הריתי את בלי-העם הזה אס-אנכי וליתיהו, בייחאמר אלי שהוא בחיקך כאשר ישא האמן את-הינק"?!

אולם האמת היא שאתה ה' הוא אביהם של-ישראל, ולכן עליך לרחם עליהם כרחם אב על-בנים, ולשא אותם אפלו כאשר לא-אמן בם. (רבי בונים מפשיסחא)

ערכים לילדים

טריז

לע"נ האישה החשובה מרת דבורה פרומר ע"ה בת ר' אברהם שמואל ז"ל

חידון טריז א-ב לפרשת השבוע. שאלות קלות ומאתגרות כדי שכל בני המשפחה יוכלו להשתתף, ליהנות ולהצליח!

א כמה שוורים נשאו בני גרשון כאשר הנשיאים הביאו את העגלות?

ב תפילה מפורסמת מאוד שמופיעה בפרשתנו: (רמז: נמצאים מתחת לטלית...)

ג נשיא שבט זה הקריב את קורבנו ביום השישי:

ד נשיא שבט... הקריב את קורבנו ביום העשירי.

ה השלם: "ויקריבו הנשיאים את חנוכת המזבח ביום..."

ו מה אומר הפסוק שעל הנזיר לעשות לשערו ביום טהרתו?

ז כיצד נקראת קליפת הענב?

ח מייצרים גם אותו מענבים, ולכן אסור לנזיר לשתותו:

ט בני ישראל צוו לשלח מן המחנה כל אחד כזה:

י לנזיר אסור לשתות אותו:

כ כל נשיא הקריב אחת כזו, עשויה מזהב:

ל אחד מסממני הקטורת, לא מכניסים אותו במנחת סוטה:

מ מה עשה משה למשכן, לכליו ולמזבח לאחר שסיים להקים את המשכן?

נ דיניו מפורטים בפרשתנו:

ס מה היה בתוך המזרק והקערות שהביאו הנשיאים?

ע איך כתוב בפסוק 'אחד עשר'?

פ כל נשיא הביא בהמה אחת כזו:

צ שאלת בונוס: כיצד נקראים ענבים מיובשים?

ק במה היו מלאות כפות הזהב שהביאו הנשיאים?

ר מבין המאפים שהנזיר מביא לצד הקורבנות:

ש כמה שוורים נשאו בני מררי כשהנשיאים הביאו את העגלות?

ת אסור שיעבור על ראש הנזיר כל הימים שבהם הוא נחשב ככה:

תשובות:

א. שבע. ב. תפילת שמונה עשרה. ג. אהרן הכהן. ד. שבע. ה. חמשה עשר. ו. שבע. ז. ענבים. ח. יין. ט. שבע. י. שבע. כ. שבע. ל. שבע. מ. שבע. נ. שבע. ס. שבע. ע. שבע. פ. שבע. ק. שבע. ר. שבע. ש. שבע. ת. שבע.

פנינים לפרשת נשא

"יְבָרְכֶךָ ה' וְיִשְׁמְרֶכָּהּ... וְיִשֶּׁם לְךָ שְׁלוֹם"
(ו, כד-כו)

פרשת השבוע עוסקת בזכותם של הכהנים לברך את עם ישראל, אך מלמדנו הבעש"ט הקדוש כי הברכה יכולה להתקיים רק בזכות השלום! כאשר עם ישראל חי בשלום ובאחדות - הברכות שופעות ומתקיימות בהם.

יהי רצון שנוצפה לכל הברכות הפתובות בתורה, ונוצפה לחיים של שלום, אהבה ואחדות. אמן ואמן!

חידון לפשוטו של מקרא

איזה יום קדוש מוזכר כאן?

(ו' ט)
"וְלַעֲלֹאֵה לֵאמֹר מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ"

שאלה מפירוש רש"י

מה פירוש "יברכך" שבברכת כהנים?

(ל' ט)
"וְלַעֲלֹאֵה לֵאמֹר מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ"

חידון מאוצר התורה

לפי דעת מי פוסקים הספרדים בשו"ע?

"לאכל לאכול, לא לשתות לשתות"

מאחורי הפתגם

לפתע פתאום / בפתע פתאום

ביאור:

באופן מפתיע וללא התראה מוקדמת.

דוגמא:

יוסי ישב ולמד למבחן, ולפתע פתאום כבה האור בכל הבית.

מקור:

"וכי ימות מת עליו בפתע פתאום וטימא ראש נזרו וגילח ראשו ביום טהרתו ביום השביעי יגלחנו" (במדבר ו, ט).

משל ותבונה

"איש אשר יתן לכהן לו יהיה" (במדבר ה, י).
 "לו יהיה, ממון הרבה" (רש"י).

נתינת מתנות כהנה ולויה מביאה ברכה

תבונה

מסביר המגיד מדובנא: מדברי הגמרא במסכת ברכות (סג, ע"א) הננו רואים שהשפיע של עם ישראל תלוי בנתינת תרומות ומעשרות לכהנים וללויים. על כך נאמר שם: אמר רב נחמן בר יצחק: "אם נתן סוף שמתעשר, שנאמר: 'איש אשר יתן לכהן לו יהיה', לו יהיה ממון הרבה".

במסכת שבת (לב, ע"ב) מובא: "מאי עד בלי די, אמר רמי בר חמא אמר רב, עד שיכלו שפתותיכם מלומר די".

כאשר ישראל יראו שיש להם די ספוקם, הם יאמרו לקב"ה כי יש להם די. אך הקב"ה ימשיך להשפיע עליהם שפע ברכה, מפניו שעקר השפע מגיע עבור הכהנים והלויים, ולכן ה' נותן להם במדה שתספיק לכהנים, ללויים ולישראל עצמם.

לכן נאמר בפסוק: "איש אשר יתן לכהן", בלשון עתיד, כי הברכה של "לו יהיה" מתקיימת עוד לפני הנתינה, ועל כך אומרת הגמרא: "לו יהיה - ממון הרבה", כדי שממנו הוא יתן לכהן.

משל

ילד שב מבית ספרו, ובקש מאמו שתכין לו אכל. האם נענתה מיד לבקשת הילד, ונגשה להכין את הארוחה. בדרך אלה המטבח היא ראתה מבעד לחלון כי גם אבי הילד מגיע הביתה. לפיכך, החלה לצקת לסיר כמות אכל כפולה שתספיק עבור הילד ואביו. הילד, שלא הבחין באב המתקרב, חשב שכל הכמות הגדולה שמבשלת האם היא עבורו; והחל לצעוק: "די, אמא! זה מספיק לי!" ככל שהמשיכה האם למלא את הסיר, המשיך הנער לומר: "די! די!"

פנתה האם לילד ואמרה לו: "תנוח דעתך! לא לך לבד אני מכינה, כי אם גם עבור אביך".

מתוך הספר 'אוצר המשלים על התורה'

מצאו את 10 ההבדלים

דיבורים טובים

שבועון הילדים של 'משמרת השלום'

הנחיה:
מלה יכולה
להרס.

מס' 75

פר' נשא
סיון פ"ה

יוצרים סוף אחר לספור!

טלפון מעניין

לפני כמה שנים צלצל הטלפון במשרדי 'משמרת השלום'. התקשר אדם אחד, וספר שהוא יועץ חנוכי. "בתקופה האחרונה מתייעצים אתי הורים על מקרה עצוב מאד שקרה עם דודי, בנם בן העשר.

דודי נולד עם כשורי חברת מפתחים. כבר מגיל הגן היה מקף בחברים אחרים, הוא נהנה אתם והם נהנו אתו, והכל היה מקסים.

גם בחידור הכל הלך למישרין, עד שיום אחד בכיתה ב', קרה הדבר.

רב הילדים בחידור הזה שיכים לקהלה מסימת, ודודי מגיע מקהלה אחרת.

איזו קהלה? האמת שאני לא יודע. אולי כלם היו ספרדים והוא אשכנזי, אולי כלם ישראלים והוא

חוצניק. אולי כלם חסידים של אותה חסידות ורק הוא לא. אבל זה לא משנה! בכל מקרה, המציאות היתה, שדודי היה שיך לקהלה אחרת. בשביל שהספור יהיה ברור אני בוחר בקהלה מסימת - נגיד שהוא היה חסיד וכלם ליטאים.

היו לו רגשות, רעיונות, רצונות ומחשבות, בדיוק כמו לשאר החברים.

הוא אהב לשחק באותם המשחקים, ונהנה מאותם ספורים.

הוא היה ילד טוב! הוא לא עשה שום רע. רק, רק היה טיפ-טפה שונה. במה? בקהלה.

באותו יום מר, החליט חבר אחד לצחק עליו בקול, להעליב אותו ולפגוע בו. "דודי חסיד! איפה השטרימל?" הוא קרא. כמה חברים חיכו. דודי נעלב והתרחק.

טובים. אחר כך התרגל לענות כך: "זכותו של כל אחד להיות מה שהוא!" בהמשך, הוא כבר נסה להוריד מעצמו את ה'אשמה', על אף שלא עשה שום דבר רע: "מה אני אשם שאני חסיד? תעזבו אותי!"

הוא באמת נסה להיות חזק. עברה עוד שנה שלמה של השפלה. דודי נשאר בלי חברים. אף אחד לא רצה ללכת אליו, וגם הוא בכלל לא רצה שחברים כאלה פוגעים יגיעו אליו הביתה. מספיק הוא סובל מהם לפני צהריים! יום אחד דודי הודיע, שהוא - לחידר הזה, כבר לא חוזר."

בשלב הזה ההורים פנו ליועץ החנוכי.

"אני מטפל במקרה הזה", ספר היועץ למשמרת השלום. "אנחנו מנסים לעשות כל מה שאפשר. כנראה יעבירו את הילד לחידר אחר, אבל זה מסוכן. אין להם חידר מתאים בכל האזור... הוא יצטרך הסעה, ואין הסעה ממקום מגוריו. אבל תאמינו לי שזו הבעיה הקטנה..."

גם אם דודי יעבר לחידר אחר, הוא שבור כל כך. חדשים ושנים של סבל לא עוברים ככה סתם. הוא מגיע אלי ואני מנסה לעודד אותו, לחזק אותו, להזכיר לו כמה יכולות חברתיות יש לו, ואיזה ילד טוב הוא. אבל הוא כבר לא אותו ילד שהוא היה. הוא מרסק. הוא לא מאמין בעצמו. אין בו כמעט תקווה לשוני, ואין לו חשק להשקיע בשום דבר."

איך זה קשור אלינו?

המזכיר שקבל את השיחה ב'משמרת השלום', היה מזועזע בלו. "זה ספור נורא! אבל עדן לא

למחרת החבר נסה לדבר אתו באידיש: "דודי חסיד, גיי ארויס!" כעת החברים צחקו ממש בקול.

הימים חלפו, וזה כבר לא היה החבר היחיד. כלם התחילו לקרא לו "דודי חסיד", דברו אליו באידיש משבשט ולא הפסיקו להציק.

ילד במצוקה

עברה שנה. שנה שלמה בה דודי נעשה עצוב יותר ויותר. לקח לו הרבה זמן עד שהצליח לספר על כך לאבא ואמא שלו, שנסו לעודד אותו ולתת לו כח. "אל תבהל מהם", הם אמרו לו. "אל תתייחס..." רחמנות על הילדים שפכה מעליבים!"

דודי באמת השתדל. הוא עמד מול כיתה שלמה שצחקת עליו כל יום מחדש, ונסה להיות חזק. "תפסיקו!" הוא היה מבקש מהם. בהתחלה הוא עוד נסה להתנפח ולהגיד, שחסידים הם אנשים

חידות בענייני מדות
ושמירת הלשון

חידה:

תלמידים בעלי עינים טובות עליהם קוראים בפרקי אבות רוחם נמוכה בעונה ובחן להיות מהם אפשר ויתכן אילו תלמידים?

אני חשבת כי כך ברנע
הראשון, אבל הסבירו לי
שהספור לא התרחש בדיוק
כך. שנו מאד את הפרטים, ואני
בעצמי לא ידע באלו קהלות מדבר.

אז למה היה נראה לי שאני מכיר?
כי לצערנו, ספורים כאלה קורים
בצורה דומה בכל מיני מקומות.

ומי ידע? אולי בזכות שספרתי את
הספור הזה כאן והרבה ילדים קראו אותו,
לספור שאני ואתם מכירים יהיה סוף אחר,
טוב יותר.

רגע!

אני כבר מבין שמלים שלנו אינן 'סתם מלים',
הן עלולות להרס... האם הן יכולות גם להועיל
ולבנות?

בדאי!

על זה נדבר בעז"ה בשבוע הבא...

בינתיים תחשב על מה שקראת!

שבת שלום - משלם.

הבנתי. מדוע אתה מספר לי את כל זה?

"מדוע?" נאנח היועץ מעבר לקו. "כי זה לא
המקרה היחיד... יש ילדים וילדות שעוברים
פגיעות קשות בחידור ובבית הספר, והילדים
הפוגעים אינם חושבים אפילו ואינם מבינים למה
זה גורם... יש ילדים וילדות, שבעקבות מלים רעות
כאלה, יצאו והלכו לחפש חברים אחרים, ומצאו
חברים לא כל כך טובים שהשפיעו עליהם לרעה,
השם ישמר. פשוט נהרסו להם החיים..."

"אני עדין לא מבין. אנחנו יכולים לעזור לדודי?
לכל הילדים והילדות האלה?"

"כן! אתם יכולים לעזור!" קרא היועץ בקול חנוק.

"בבקשה! תכתבו בעלונים שלכם, תספרו לילדי
ישראל, כמה זה חמור לפגוע! עד כמה מלים יכולות
להזיק ולהרס! זה נראה כמו צחוק, אבל זה רציני
מאד. אז מה אם הילד ספרדי או אשכנזי, שמן או
רזה, צולע, מסדר מדי או מפזר מדי. אז מה? זה לא
מתיר בשום אופן לפגוע בו!"

אז הנה, אני כאן. בקשו ממני להיות זה שמספר
לכם את הספור העצוב הזה.

חושבים שאתם מכירים את הילד הזה? גם

שו"ת משולם

הלכה לשלחן השבת

מה חמור יותר - דבור
לשון הרע על אדם
רגיל, או דבור לשון
הרע על 'תלמיד חכם'?

לשון
הרע הוא אסור חמור,
אולם דבור לשון
הרע על אדם שהנו
'תלמיד חכם' הנו עוון
חמור הרבה יותר!

סוזות

קומיקס
בהמשכים

במגרש החיים

כתבת: ש. רוזנשטיין | איור: יוספי יוסף

תקציר: במעמד הנחת אבן הפינה לחידור, צייטה מנסה לפתות את משלם לדבר לשון הרע. משלם מאיר עליו בפנס ומגביר את אורו.

סוף

לקבלת העלון
להפצה בבית הכנסת
חייגו: 02-5379160 שלוחה 8

רוצים לשמע יותר על משלם וחבריו, ועל תילי היצר הרע המסכנים? הכנסו לקו חברים 072-337-2212 שלוחה 34

נאה דורש

פנינים ממיטב המגידים בהוצאת "יפה נוח"

בחו של רצון

וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנרות (ח, א-ב)

מבחן הרצון ויצר הקב"ה דינים חדשים

בתחלת הפרשה עוסקת התורה בענין הדלקת המנורה. רש"י התקשה: לכאורה מקומה של פרשה זו הוא בפרשת נשא, יחד עם תאור הקמת המשכן. מפני מה אחרת התורה לכתבה אחר קרבנות הנשיאים? רש"י תרץ וכתב: "למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים? לפי שבשפרא אהרן חנכת הנשיאים, חלשה דעתו, שלא היה עמהם בחנכה, לא הוא ולא שבטו. אמר לו הקדוש ברוך הוא: חייך, שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומיטיב את הנרות". באורו, שמשום שאהרן השתוקק לטל חלק בחנכת המזבח, נתן לו הקב"ה מתנה. על דרך כלל רק השבת הנרות מצריכה כזה, ואלו הדלקת הנר כשרה גם בזר כמבאר בגמרא (יומא דר ע"ב), ולאחר הכהן נתנה גם הדלקת הנרות, שרק הוא יוכל להדליקם.

מדברי חז"ל אלו לומדים יסוד גדול - שלרצון של האדם יש כח לפעל. לכן למרות שעל פי שורת הדין הדלקת הנרות יכולה להעשות על ידי זר, משום שאהרן השתוקק ורצה לזכות ולטל חלק בחנכת המשכן, השתנה הדין כלפיו והדלקת הנרות נתנה לו.

יסוד זה אנו מוצאים גם בהמשך הפרשה, בענין פסח שני. האנשים שהיו סמאים התלוננו, מדוע הם אינם זוכים להקריב את הפסח. למרות ששענתם לא כל כך נכונה, שהרי תשובתם בפייהם, שאינם יכולים להקריב קרבן פסח בגלל סמאיתם, בכל זאת, משום שהם רצו בכל מאדם לזכות להקריב קרבן פסח, נתן הקב"ה בזכותם את מצות פסח שני.

&הקב"ה מביא שלוחים לקיים את רצון האדם

%ישנו ספור נפלא, ממנו נתן ללמד שלא רק שהקב"ה בעצמו מסייע לאדם לקיים את רצונו, אלא מוסיף ומביא לו שלוחים שיסייעו בידו. את הספור הבא ספר ה"חוזה מלובלין" זצ"ל לנכדו, שכתב אותו בספר "תהלה למשה":

בעל ה"ישמח משה" היה תלמיד חכם מגדולי הדור, חבירו של החתם סופר. אף שהוא לא נמנה על עדת החסידים, חתנו - בעל ה"אריה דבי עילאי" - היה מגדולי חסידי החוזה מלובלין. נסה החתן לשכנע את חמיו לבוא עמו לחוזה מלובלין, אולם ה"ישמח משה" השתמש בתואנה שלא חסר לו מאומה, ובשביל מה לו לנסע. שכן לו החתן: "האם אתה משלם?" השיב לו חותנו שודאי שאינו משלם. חזר החתן ושען בפניו: "בא עמי לחוזה מלובלין, אפשר שהוא יוכל לעשותך למשלם". השתכנע ה"ישמח משה", ונסע עם חתנו לחוזה מלובלין.

בהגיעם לשם, התפעל ה"ישמח משה" מהתפלות, מההשגות ומההבורה הקדושה שהיתה שם. היו שם ארבע מאות חסידים לובשי לבן שעבדו את ה' בדבקות. הוא הקסם מהמקום. אולם כששב לעירו, החליט שאינו חוזר לשם. טעמו היה, שמקום שלא מקפידים בו על הנהגה שכתובה בשלחן ערוך, אינו בשבילו. שהרי השלחן ערוך (ארח חיים א, א): "ראוי לכל ירא שמים שיהא מצר ודואג על חרבן בית המקדש".

אף שאין זו הלכה גמורה אלא רק "ראוי", בכל זאת זו הנהגה ראויה שמופיעה בשלחן ערוך, שראוי להצטער על החרבן. ואלו בלובלין כלל לא ראו שמצטערים על החרבן, אלא רק שמחים.

ענין זה של אבלות על חרבן בית המקדש והצפיה לגאולה, היה בנפשו של ה"ישמח משה". עד כדי כך, שלפני פטירתו הוא אמר לקב"ה: "רבונו של עולם, אתה יכול להעיד עלי, שאלו הייתי יודע שהמשיח לא יגיע בימי חיותי, לא הייתי מצליח

להחזיק מעמד. רק המחשבה שהנה עוד זמן מועט והוא יגיע, רק זה נתן לי כח להמשיך ולחיות". עוד מספר עליו, שבכל לילה מניח סמוך למשתו את בגדי החג שלו, כדי שאם יעירו אותו לפתע ויבשרו לו שהמשיח בא, יהיה מוכן לרוץ לקראתו.

על כל פנים, בגלל החשרון הזה שמצא בלובלין, הוא לא הסכים לשוב לשם. אף בכל זאת הוא התגעגע לשם. הוא התחבט בדבר והחליט שישע לשם עוד פעם אחת. נמקו היה, שחז"ל (מכות י ע"ב) אמרו: "בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו". הוא דקדק, שאם הכונה היא שהקב"ה יסיע בעדו, צריך היה לומר: "בדרך שאדם רוצה לילך מוליך אותו". מהו שכתוב "מוליכין" בלשון רבים? אלא, שאם אדם הולך בדרך מסימת, הקב"ה שולח שליחים שיסייעו בעדו. על כן החליט שהוא יסע ללובלין. אם רצון הקב"ה שהוא ישאר שם, הוא ישלח שלוחים שישיבו לו את הקשיה שיש לו עליהם.

בהגיעו ללובלין קבל אותו ה"חוזה מלובלין" בשמחה רבה. כשהתישב, התחיל החוזה לדבר עמו, וכך אמר: יודע אני שלך משה יש קשיה. בשלחן ערוך נאמר שראוי לכל ירא שמים שיהיה מצר ודואג על החרבן, ואלו בלובלין הוא לא רואה שדואגים על החרבן.

המשיך החוזה ואמר לו: אמר לך משל ששמעתי מהרב' שלי, רבי שמעלקא מניקלשבורג. מעשה בסוחר שהיה עשיר גדול, אף גם פסח מאד. מרב פקחותו וחכמתו לא מצא ידיד או חבר שיוכל לחלק עמו את ההשגות ואת החכמה שלו. יום אחד באה שמועה לאזניו שהמלך במדינה הסמוכה הוא פסח עצום. עלתה בלבו מחשבה שפא אותו מלך יוכל לשמש לו כחבר.

הלך למדינה הסמוכה כשבכיסו תכריך שטרות, שחד את מי שצריך וקבל פגישה אצל המלך. ואכן השמועה התבררה כנכונה, המלך ירד לעמק מחשבתו, וכן הוא התבשר מחכמתו של המלך, והשיחה ביניהם הלכה והתארכה, עד שבסיומה הם קבעו להמשיך בשיחתם למחרת. כך עבר עליהם שבוע שלם שבו הם ישבו ודברו, ואותו סוחר הרגיש סוף סוף שהוא נושם אור פסגות.

בסוף השבוע אמר המלך לאותו סוחר, שלמרות שהוא נהנה מאד משיחתם, אבל בכל זאת יש לו מדינה לנהל. הוא בטוח שגם לשוחר יש ענייני מסחר שעליו לספל בהם. לכן הוא מציע שהסוחר יחזר למקומו, והם יקבעו ביניהם שבעוד חצי שנה יפנה המלך מזמנו שלשה ימים כדי לשבת ולשוחח שוב.

הסוחר שב לעירו. במשך כל החצי שנה מה שהחזיק אותו היתה הידיעה, שעומד הוא שוב להפגש עם המלך למשך שלשה ימים. אכן הם חזרו ונפגשו, ובסוף פגישתם סכמו שזו תהיה ההתנהלות הקבועה: אחת לחצי שנה הם יפגשו לכמה ימים. כך התנהלו העניינים במשך כמה שנים.

יום אחד נרעדו אמות הספים - במדינת אותו מלך פרצה הפיכה. המורדים עלו אל עיר המלוכה וצרו על הארמון. התפרסמו שמועות שונות בענין גורלו של המלך. הסוחר, ששמעו את הבשורה הצטער מאד, אף לא היה בידו לעשות מאומה. לאחר כמה חדשים, בשעת לילה, שומע הסוחר דפיקות בדלת. כשפתח אותה נדהם לראות את המלך עומד מולו, כשכלו מזנן ומאבק.

לאחר שנתן למלך להתרחץ ולהסתדר, הם ישבו לשיחת רעים. המלך ספר לו שעוד בישיבתו על פסא ממלכתו הוא לקח בחשבון אפשרות של מרד, וארגן לעצמו מנהרת מלוש מהארמון והניח שם סכום גדול של כסף. בשעה שהמורדים צרו על הארמון, הוא חמק דרך המנהרה כשבדיו אפשרות כלכלית להתארגן מחדש ולמגר את המרד. שאלתו היתה, האם במשך התקופה

הקְרֹבָה, עד שִׁיִּצְלִיחַ לְהִתְאַרְגֵּן, הוּא יוֹכֵל לִשְׁהוֹת בְּבֵית יְדִידוֹ הַסּוֹחֵר וְלִהְיוֹת שְׂמֵחַ בּוֹ כְּמִשָּׁה בּוֹ יִרְכֵּז אֶת כָּחוֹ. כְּמוֹכֵן, הַסּוֹחֵר הַסָּכִים לָכֵךְ.

כָּאֵן שָׁאֵל הַחוּזָה מְלוֹבְלִין אֶת הַיִּשְׁמַח מִשָּׁה: "בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִמְלֵךְ בְּבֵיתוֹ, אוֹתוֹ סוֹחֵר עֲצוּב אוֹ שְׂמֵחַ? וּבִכֵּן, מִצַּד אֶחָד הוּא עֲצוּב עַל כֵּךְ שִׁידִיד נִפְשׁוֹ הִדָּח מִמְּמַלְכָּתוֹ וְהוּא נִמְצָא בְּגִלּוֹת מִחוּץ לְאַרְמוֹנוֹ. מִצַּד שֵׁנִי הוּא שְׂמֵחַ עַל כֵּךְ שֶׁזֹּכֶה לְאַרְח אֶת הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ, וְהוּא קְרֹב אֵלָיו בְּלִי הַגְּבֻלָּה.

הַמְּשִׁיב הַחוּזָה מְלוֹבְלִין וְאָמַר: דַּע לָךְ, בְּכָל לַיְלָה כְּשֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה תְּקוּן חֲצוֹת, מִצַּד אֶחָד אֲנִי עֲצוּב עַל חֲרָבְנוֹ שֶׁל בֵּית הַמֶּמְקֻדָּשׁ, אֲבָל מִצַּד שֵׁנִי, מֵאֵז הַחֲרָבִין הַקֶּבֶץ גָּלָה מִבֵּיתוֹ. הִיכֵן הוּא נִמְצָא אִם לֹא בְּבֵית הַמֶּדְרָשׁ וּבְבֵיתוֹנוֹ אֲנִי? בְּגִלּוֹ זֶה מִתְמַלֵּא לְבִי בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

סִים הַחוּזָה מְלוֹבְלִין אֶת דְּבָרָיו: מִדּוּעַ אֲנִי מְסַפֵּר לָךְ אֶת כָּל זֶה, וְהִרִי אֵין דְּרָכִי לְעָרֵב אֲחֵרִים בְּרָגְשׁוֹת שֵׁשׁ בֵּינִי לְבֵין הַקֶּבֶץ? אֲלֹא שֶׁאָמְרוּ חֲזוֹ: "הִבָּא לְשִׁתָּה מְסִיעִין אוֹתוֹ" בְּלִשׁוֹן רַבִּים. לְפִי שֶׁהַקֶּבֶץ הוּא שׁוֹלֵחַ שְׁלִיחִים לְסַיֵּעַ לוֹ. הוּאִיל וְיֵשׁ לָךְ קִשְׂיָא, מִצָּאִיתִי לְכַנּוֹן לִישֵׁב לָךְ אוֹתָהּ.

מִהֶסְפֹּר הַנִּפְלָא הַזֶּה לְמַדְנִי, שֶׁכְּשֵׁיִשׁ לְאָדָם רָצוֹן, לֹא זֶה בְּלִבְדֵּי שֶׁהַקֶּבֶץ הוּא מְסִיעַ בְּעַדוֹ. הוּא אֵף מוֹסִיף וְשׁוֹלֵחַ לוֹ שְׁלֹחִים וּמְסִיעִים בְּאוֹתָהּ דְּרָךְ שֶׁהוּא רוֹצֶה.

&הֶרְחָב פִּיד - לְשָׂאֵל מִמֶּנִּי כָּל תַּאֲוֹת לָכֵךְ

%אָמְרוּ חֲזוֹ"ל (בְּבֹא מִצִּיֵּא נִס ע"א): "מִיּוֹם שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִנְעָלוּ שְׁעָרֵי תְּפִלָּה". אָמַר עַל כֵּךְ רַבִּי יִשְׂרָאֵל סְלַנְטֶר זצ"ל, שֶׁכָּל זֶה לְגַבִּי בִּקְשָׁה עַל גְּשָׁמִיּוֹת, אוֹלָם בְּבִקְשָׁה עַל רוּחָנִיּוֹת - גַּם בְּזְמַן הַזֶּה הַתְּפִלָּה נִנְעָלָה.

הַדְּבָרִים מְפָרְשִׁים בְּסִפְרֵי חֲסִידִים (סִימָן קל"א): "אִם שׁוֹאֵל אָדָם דְּבָר שֶׁהוּא שֹׂכֵחַ לְבוֹרְאוֹ, כְּגוֹן עַל לְמוּד תּוֹרָה אוֹ דְּבָר אֲחֵר מִחֻפְצֵי שְׂמִים, וְשׁוֹפֵךְ אֶת נִפְשׁוֹ עָלָיו - הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּתוֹ, אֵף עַל פִּי שֶׁאֵין בִּידוֹ מַעֲשִׂים טוֹבִים".

לְמַעֲשֶׂה הַדְּבָרִים מְבֹאֲרִים בְּגִמְרָא (בְּרִכּוֹת נ ע"א), הַמְבָּאֵר אֶת הַפְּסוּק בְּתִהִלִּים (פ"א, י"א): "הֶרְחָב פִּיד וְאַמְלָאֵהוּ" - הַקֶּבֶץ הוּא נוֹתֵן לְאָדָם כָּל שִׂיחָפֶץ. כִּיּוֹן שֶׁעוֹסֵק הוּא בְּדְבָרֵי תּוֹרָה, שֶׁבֵּהֶם אֵין הַגְּבֻלָּה וְלְעוֹלָם הַקֶּבֶץ הוּא נוֹתֵן לְאָדָם כִּפִּי בִּקְשָׁתוֹ.

יוֹתֵר מִכֵּךְ מְצִינֵנוּ בְּדְבָרֵי רַשִׁי"י עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ש"ם): "אֲנִכִּי ה' אֶלְקִיךָ הַמַּעֲלֶךְ מֵאֲרָץ מִצְרַיִם הֶרְחָב פִּיד וְאַמְלָאֵהוּ". הוּא כְּתֹב "הֶרְחָב פִּיד - לְשָׂאֵל מִמֶּנִּי כָּל תַּאֲוֹת לָכֵךְ. וְאַמְלָאֵהוּ - כָּכָל אֲשֶׁר תִּשְׁאֵל אֲמַלֵּא"

(רַבִּי שְׁלֹם מֵאִיר וְלֶךְ שְׁלִישִׁי"א - דּוֹרֵשׁ טוֹב)

@הַכּוֹנֵה הַנִּסְתָּרֵת בְּבִכְיָה

#וְיִשְׁמַע מִשָּׁה אֶת הָעַם בְּכָה לְמִשְׁפַּחְתּוֹ (י"א, י)

%מְפָרֵשׁ רַשִׁי"י: "עַל עֶסְקִי מִשְׁפָּחוֹת, עַל עֲרִיּוֹת הַנֶּאֱסָרוֹת לָהֶם". נִשְׁאֲלָה הַשְּׁאֵלָה: הִיכֵן הֵם דְּבָרוּ עַל עֶסְקֵי עֲרִיּוֹת? הִרִי כָּל הַצִּעָקָה וְהַתְּלוּנָה שֶׁלָּהֶם הִיְתָה עַל הַבְּצָלִים וְהַשּׁוּמִים!

אוֹמֵר הַסֵּפֶר "מְסִלּוֹת חַיִּים": מִכָּאֵן רוֹאִים יְסוֹד גָּדוֹל: לְפַעְמִים אָדָם בּוֹכֶה וְצוֹעֵק עַל דְּבָר אֶחָד, אֲבָל בְּאַמְתָּה הוּא מִתְּכַנֵּן לְדְבָר אֲחֵר לְגִמְרִי.

מְסַפְּרִים שֶׁפַּעַם רָאוּ בְּהַלְוִיָּה שֶׁנֶּעְרְכָה בְּחוּץ לְאֲרָץ אָדָם הַמְּמַר בְּבִכְיָה. נִגְשׁוּ וְשִׁאֲלוּהוּ: "הֵאֵם הַנִּפְטָר הוּא אֲבִיךָ?"

"לֹא"

"דִּידךָ?"

"לֹא!"

"מִשְׁפָּחָה?"

"לֹא!"

"חֲבֵר טוֹב?"

"לֹא!"

"אֵז לָמָּה אַתָּה בּוֹכֶה?"

"אֲנִי מִשְׁלַח מֵאֲרָץ יִשְׂרָאֵל. אֲנִי מִסְתַּבֵּב פֹּה בְּמִשְׁפָּךְ חֲצִי שָׁנָה וּבִכְרִי אֶסְפְּתִי חֲמִשִּׁים אֲלָף דּוֹלָר, וְהַלִּילָה גִּנְבּוֹ לִי אוֹתָם. אֲנִי נוֹרָא רוֹצֶה לְבָכּוֹת, אֲבָל לְעַמֵּד כֵּךְ בְּאַמְצֵעַ הֶרְחוּב וּלְבָכּוֹת? לָכֵן בָּאתִי לְהַלְוִיָּה. פֹּה אֶמְשֵׁר לְבָכּוֹת!"

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּכוּ עַל עֶסְקֵי עֲרִיּוֹת שֶׁנֶּאֱסָרוּ, אֵךְ כִּיּוֹן שֶׁלֹּא הִיְתָה נַעֲמִים לְבָכּוֹת עַל זֶה, תָּלוּ אֶת הַבְּכִיָּה בְּבָצָלִים בְּדָגִים וּבְשׁוּמִים יֵשׁ בָּכָךְ נִפְקָא מִנָּה גְּדוֹלָה: לְפַעְמִים אָדָם נִכְנָס לְבֵית כְּנִסֵּת וּמִתְחִיל לְצַעֵק עַל הַגְּבָאִי: "לָמָּה הִדְלַקְתָּ אֶת הַמְּזוּגָה?" אוֹ

"לָמָּה לֹא הִדְלַקְתָּ אוֹתוֹ?" הַגְּבָאִי לֹא מִבֵּין מָה אוֹתוֹ אָדָם רוֹצֶה מִמֶּנּוּ, אֵךְ בְּאַמְתָּה הוּא לֹא מִתְכַּנֵּן אֵלָיו. הוּא עֲצָבִי מִחֲמַת סִבָּה אֲחֵרָה, וְהַגְּבָאִי הוּא הַקְּרִבָּן שֶׁעָלָיו הוּא מוֹצִיא אֶת כַּעֲסוֹ.

כֵּךְ גַּם בְּבֵית פְּנִימָה. לְפַעְמִים בֵּן הַזּוֹג מְדַבֵּר בְּכַעַס וּבַעֲצָבִים, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהִבִּין מִדּוּעַ זֶה כֵּךְ. בְּמִקְרָה אֲחֵר, מִצָּפִים שֶׁבֵּן הַזּוֹג יֹאמַר מִלָּה טוֹבָה, וּלְבִסּוּף לֹא רָק שֶׁהוּא לֹא אוֹמֵר זֹאת, אֲלֹא הוּא עוֹד אוֹמֵר מִלִּים קָשׁוֹת וּפּוֹגְעוֹת. בְּמִקּוֹם לְכַעַס עַל כֵּךְ, יֵשׁ לְהִבִּין שֶׁהַדְּבָר נּוֹבֵעַ מִכֵּךְ שֶׁבֵּן הַזּוֹג חָשׁ שֶׁבְּבֵית הוּא יוֹכֵל לְנַהֵג בְּטִבְעִיּוֹת, לֹלֵא כָּל מִסְכּוֹת וְהַעֲמַדָּת פְּנִים. כִּיּוֹן שֶׁהוּא עֲצָבִי בַּעֲקֻבוֹת מֵאַרְע אֲחֵר, הוּא פּוֹרֵק אֶת תְּסַפּוּלוֹ בְּבֵית.

אִם מְבִינים זֹאת וּמְכִילִים אוֹתוֹ, אֶפְשָׁר לְמַנֵּעַ מְרִיבָה גְּדוֹלָה, וְהַשְׁלֹם וְהַשְׁלֹוּה מוֹסִיפִים לְשֹׁרֵר בְּכָל מַצָּב.

(רַבִּי שְׁלֹמֶה לִנְוֶשְׁטֵיין שְׁלִישִׁי"א - נֹאֵה דּוֹרֵשׁ)

הַשְּׁלִיחוֹת הָאֲמִתִּית שֶׁל הַשֵּׁד"ר

הַיֵּד ה' תַּקְצֵר (י"א, כג)

בְּסִפְרֵי "תַּפְּאֵרֶת יִשְׂרָאֵל" מוּבָא מַעֲשֶׂה בַּשֵּׁד"ר אֶחָד, שֶׁנִּשְׁלַח מִשְׁבְּרִיָּה לְחוּץ לְאֲרָץ כְּדִי לְאַסֹּף כֶּסֶף לְפִרְנֶסֶת חֲבוּרַת הַחֲסִידִים שֶׁחִיו בְּדִחְקוֹת וּבְעִנִּי. הַשֵּׁד"ר נָסַע מְעִיר לְעִיר, אֵךְ לֹא רָאָה בְּרִכָּה בְּעַמּוּלוֹ. בְּאַחַת מְעָרֵי אִיטָלְיָה פָּגַשׁ הַשֵּׁד"ר אֶת רַבְּנוֹ הַחֲדִיד"א.

הַחֲדִיד"א הִכִּיר הֵיטֵב אֶת מַצַּב הָעִנִּי בְּאֲרָץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא גּוֹבֵל מִמֶּשׁ בְּפִקּוּחַ נֶפֶשׁ. הוּא נָתַן לַשֵּׁד"ר עֲצָה לְהִצְלִיחַ בְּשְׁלִיחוֹתוֹ: "בּוֹינָה שֶׁבְּאוֹסְטְרִיָּה מִתְקַיֶּמֶת הַגְּרָלָה פִּיס גְּדוֹלָה מְאֹד. לִי יֵשׁ מְסוּרָה מִחֲכָמֵי סְפָרַד אִיךָ לַעֲשׂוֹת 'שְׁאֲלַת חִלּוּם'. אֵף עַל פִּי שֶׁאֲסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשִׂמּוֹת, מִתָּר לַעֲשׂוֹת שְׁאֲלַת חִלּוּם עֲבוּר עֲנִי אֲרָץ יִשְׂרָאֵל הַמִּתְסַפֵּרִים בִּישׁוּרֵי הָרָעָב. אִם כּוֹ, מִיֵּעַץ אֲנִי לָךְ לַעֲשׂוֹת שְׁאֲלַת חִלּוּם, וְלִשְׁאֵל בְּחִלּוּם אֵיזָה מְסַפֵּר שֶׁל הַפִּיס יִזְכֶּה בְּסִכּוּם הַגָּדוֹל. בְּסִכּוּם הַכֶּסֶף שֶׁתִּקְבַּל יוֹכֵלָה לְהִיּוֹת יִשׁוּעָה גְּדוֹלָה לְעַנְי אֲרָץ הַקָּדָשׁ".

הַשְּׁלִיחַ עָשָׂה שְׁאֲלַת חִלּוּם, וְגָלוּ לוֹ מַשְׂמִים אֶת הַמְּסַפֵּר הַזּוֹכֶה בְּגוֹרֵל הַבָּא. בְּקוּמוֹ בְּבִקְרֵי זֵכֶר הַשֵּׁד"ר בְּבִרּוֹר אֶת כָּל הַמְּסַפְּרִים, מְלַבֵּד הַסִּפְרָה הָאֲחֵרוֹנָה. נִרְאָה הִיָּה לוֹ שֶׁזֶה הִיְתָה הַסִּפְרָה שֶׁשׁ, אֲבָל סִפֵּק קַל הַתְּעוּרֹר אֲצָלוֹ, שְׂאוּלִי מְדַבֵּר בְּסִפְרָה תִּשְׁעָה.

מָה עָשָׂה?

מֵאַחֵר וְגִזְבֵּר נֶאֱמַן הִיָּה, וְאֲסוּר הִיָּה לוֹ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ סֵתֵם בְּכִסְפֵּי הַצִּדְקָה, וּמֵאַחֵר וְהִיָּה בְּטוֹחַ כְּמַעַס לְחִלוּשִׁין שֶׁהַמְּסַפֵּר הִנָּחוֹן הוּא שֶׁשׁ, הוּא קִנָּה רַק כְּרִטִּים אֶחָד, וְכָתַב אֶת הַסִּפְרָה שֶׁשׁ בְּסוּף.

לְצַעֲרוֹ הַגָּדוֹל, זֶכֶה בְּפִיסֵי הַמְּסַפֵּר עִם תִּשְׁעָה בְּסוּף, וְלֹא עִם שֶׁשׁ. בְּבֹאוֹ לְאֲרָץ יִשְׂרָאֵל חֲזַר הַשְּׁלִיחַ אֶל הַמְּשַׁלֵּחַ, וְשִׁטַּח לְפָנָיו הַמִּמְנָה, רַבִּי אֲבָרָהָם שֶׁמוֹ, אֶת פִּנְקַס הַהוּצָאוֹת וְהַהֲכָנָסוֹת. כְּשֶׁרָאָה רַבִּי אֲבָרָהָם סִכּוּם כֶּסֶף שֶׁיֵּצֵא עֲבוּר קִנְיַת כְּרִטִּים הַגְּרָלָה, הוּא שָׂאֵל אֶת הַשֵּׁד"ר לְפָשֶׁר הָעֲנִין.

הַשֵּׁד"ר סִפֵּר לוֹ עַל שְׁאֲלַת הַחִלּוּם, וְעַל הַמְּסַפֵּר שֶׁלֹּא הִיָּה בְּטוֹחַ בּוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי אֲבָרָהָם: "בְּשׁוּם אִפֹּן לֹא הִיְתָה לָךְ רָשׁוֹת לְהוּצִיא סִכּוּם זֶה מִקְּסֵת הַצִּדְקָה. אַתָּה לְבִדָּךְ תִּשָּׂא בְּהוּצָאָה זֹאת, וְכִי לֹא יִדְעֶתָ כִּי יָד ה' לֹא תִקְצֵר? הַקֶּבֶץ זֶה וּמִפְּרִנְס לְכָל, אֲלֹא שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה שֶׁהִישׁוּב בְּסִבְרִיָּה יוֹכֵל לְהִתְקַיֵּם בְּכַחוֹת עֲצָמוֹ, כְּדִי לְזַכּוֹת אֶת יוֹשְׁבֵי חוּץ לְאֲרָץ בְּחִלָּק בְּקִדְשֵׁת אֲרָץ יִשְׂרָאֵל. אַתָּה הִיְתָה שְׁלִיחַ לְהִבְאִי לִיהוּדֵי סִבְרִיָּה אֶת מַעוֹתֵיהֶם שֶׁל בְּנֵי חו"ל, כְּדִי לְזַכּוֹת אֶת בְּנֵי חו"ל. אִם אֲנָשִׁים לֹא נָתַנוּ לָךְ מַעוֹת, כָּלּוּם הַתְּמַנִּית "לְעִזּוֹר" לְקַבֵּץ, וְלַחֲפֹשׁ עֲבוּרוֹ עֲצוֹת, כְּבִיכּוֹל, אִיךָ לְהִבְאִי כֶסֶף עַל יְדֵי פִיס וְשְׁאֲלַת חִלּוּם? הִרְבָּה דְּרָכִים לְמִקּוֹם, וְלֹא הִיְתָה לָךְ זְכוּת לְהוּצִיא כֶסֶפִּים עַל כְּרִטִּים הַהֲגָרָלָה. אֲדַרְבֶּה, אֵלּוֹ הִיְתָה זֹכֶה בְּפִיס וּבֹא בְּשִׁפְעַר רַב לְאֲרָץ יִשְׂרָאֵל, הִיָּה הָעֵקֶר חֲסֵר מִן הַסִּפֵּר, כִּי הָעֵקֶר הוּא לְזַכּוֹת אֶת תּוֹשְׁבֵי חו"ל, שֶׁהִיָּה לָהֶם חֵלֶק בִּישׁוּב אֲרָץ יִשְׂרָאֵל, כְּמִבְּאֵר בְּ"אַבְנֵי נֹזֶר" שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְקִימִים מִצְוֹת יִשׁוּב אֲרָץ יִשְׂרָאֵל".

(רַבִּי מִנְשֶׁה יִשְׂרָאֵל רִיזְמַן שְׁלִישִׁי"א - נֹאֵה דּוֹרֵשׁ)

הכח של שמירת הלשון

י"ח סיון התשפ"ה | גיליון 150

לומדים. משננים. נשמרים.

2 הלכות

"ארנון גולד רשע מרושע! אפילו שהרב ביקש ממנו במפורש לסגור את חנותו בשבת - הוא ממשיך לעבוד שבעה ימים בשבוע!" **מותר לומר משפט זה על אדם הידוע בוודאות כאפיקורוס, ואף מצווה לגנותו לפי שאינו בכלל 'עמיתך'.** (כלל ח ס"ה).

אבי כהן ידוע כאדם שמרבה לחרחר ריב ולהפיץ שנאה בין אנשים. כולם יודעים כי הוא בעל מחלוקת גדול. מותר לדבר עליו בתנאים הבאים: **א. שידע בעצמו את העובדות שבגינם נכנס לגדר 'בעל מחלוקת'.** ב. שיכוון לתועלת ולא מתוך שנאה. ג. שיבדוק אם יש דרך אחרת להשקיט את המריבה. ח"ח (כלל ח ס"ח).

ציצה לדרך

במקום שהדרך ארוכה - אל תנסה לקצר, שהקיצור יכול להביא למכשולים יותר... (בעלי המוסר)

טעימה שבועית בשמירת הלשון

נורה אדומה

שבר את המנורה ובכך חשב לקבל שקט. אך השקט המיוחל לא הגיע. זמן מועט לאחר מכן הרכב נעצר באמצע הכביש, מן המנוע החל להיתמר עשן מחניק, וטכנאי רכב מוסמך שהוזעק למקום נאלץ לקבוע את מותו של המנוע.

"אני לא מבין," תהה הטכנאי, "איך לא נדלקה לך נורה אדומה שהתריעה שהשמן אוזל?"

"נורה אדומה?" שאל הנהג בתמימות הגובלת בטיפשות, "אה, היא נדלקה, אבל אני שברתי אותה..." "שוטה שבעולם," אנחנו מפטירים לעצמנו, אבל לא יודעים שלפעמים גם אנחנו מתנהגים כמוהו בדיוק. חבר נהג כלפינו לא כשורה. אנחנו רוצים להשיב לו מנה אחת אפיים, אך בהתנהגות זו לא רק שאנחנו לא מתקנים את מה שבזרע עולם רצה שנתקן בכך ששלח לנו את הניסיון, אנחנו מוסיפים על עצמנו עוונות נוספים!

בואו נהיה חכמים... נמתין בסבלנות, והכל יסתדר.

לפני שמשה רבנו עלה לשמיים אמר לבני ישראל שירד חזרה כעבור ארבעים יום.

ארבעים אינו מספר מורכב מדי. בנ"י לא חשבו שיטעו בספירה. אבל הנה חלפו להם ארבעים יום על פי הספירה שלהם, ומשה רבנו לא ירד מהשמים.

מבוכה רבה פשתה בקרב העם. השטן ניצל זאת והראה להם כביכול את מיטתו של משה רבנו. בנ"י היו בטוחים שהם צודקים, לא המתניו כדי לבדוק אולי ארעה טעות בספירה, וכך הם חטאו בחטא העגל, ועד עצם היום הזה אנחנו סובלים מאותו עוון. הרבה פעמים מזדמן לנו לראות אדם שעל פי ראות עינינו אינו נוהג כשורה. אנחנו רוצים מיד לספר את הדבר לאחרים כדי להוכיח שאנחנו טובים ממנו. חכמים ממנו. מבינים את טעותו. משל למה הדבר דומה? לאדם שנהג ברכבו ובאמצע הנהיגה נדלקה לו נורה אדומה המורה כי השמן הולך ואוזל. מידענו לא עצר על מנת להוסיף שמן למנוע. חלף זאת הוא

שאל את הרב

מפי הרב מרדכי לוי שליט"א, מח"ס "מי האיש החפץ חיים"

ועלול להגרם שם רע ונזק גדול לביה"ח ולרופאיו¹. (ב) לא להגדיל את העוולה יותר ממה שהיא, (ג) אם יכול לסבב התועלת בדרך אחרת בלי לספר את הגנאי יעשה זאת, כגון להציע ביה"ח אחר שידוע במעלותיו. (ד) שיש ודאות שאכן הייתה כאן רשלנות רפואית. (ה) יכוון לתועלת ולא מתוך שנאה.

לסיכום: מי שנגרמה לו רעה ממוסד או גוף מסוים, מותר לספר זאת למי שעלול גם הוא להיפגע מאותו מוסד, ובלבד שיקפיד על תנאי רכילות לתועלת.

¹ ח"ח (רכילות כלל ט ס"ב).

² ח"ח (רכילות כלל ט במ"ח ט).

שאלה: עברתי ניתוח בבית חולים מסוים והם עשו טעות חמורה שגרמה לי אח"כ כמה חודשים של צער וניתוח נוסף באותו מקום. האם מותר לומר לאחרים, שבבית חולים זה עובדים "סנדלרים" ולא רופאים?

תשובה: הצער של השואל מובן, אך הדבר לא מתיר לדבר כך על אותו ביה"ח, כיון שיש לנו הלכה והיא קובעת את הכללים. אכן פעמים יהיה מותר לספר את המקרה שלך [בלי לכנות את הרופאים "סנדלרים"] למי שצריך לעבור ניתוח באותו ביה"ח, שנחשב הדבר לתועלת, וצריך להקפיד על כללי רכילות לתועלת¹: (א) שלא יצא נזק יותר מכפי הדין, כגון שאם השומע יספר זאת לאחרים ויתפרסם הדבר

גם לכם יש שאלה בשמירת הלשון? השאירו הודעה בקו - הכח: 8572 *שלוחה 7,4

לרפו"ש: רבקה ריקי בת אלן אילנה

דרכי התקשרות:

משרד: 02-6315255 | דוא"ל: office5@hacoah.co.il
לתרומות: בנק פאגי | סניף 182 | מס' חשבון 770043
על שם "הכח של שמירת הלשון"

להפצת העלון ללא עלות:
058-3237681

העלון מופץ בכל חודש
בכ-125,000 עותקים.

המערכת: ארגון "הכח של שמירת הלשון" הוקם למען הטמעת המודעות בנושא שמירת הלשון ואהבת ישראל. הארגון הוקם ללא מטרת רווח, וחורט על דגלו להביא לשינוי ושמירה על כלל ישראל מחטאי הלשון ומהשלכותיהן.

אבא של / ת. שושן

הרב מנחם שטיין שליט"א

האישה נענע בידה בשאט נפש כמעט זבוב טורדני. אצבעות ידה עלו על לחצן הסטופ. דחקו אותו פנימה.

גילי חזרה אליי: "מה אמרת?"

"אמרתי שאני לא יכולה להרוס ככה בית באבחת משפט. צריך לחשוב מה לומר ואיך. "כן", הסכימה גילי. "ממש."

האוטובוס נעצר בתחנה. האישה התרוממה ממקומה, אצבעותיה התהדקו על רצועת תיק העור החום שתלה על כתפה עד שפרקיהן הלבינו. היא הסתובבה אלינו. רק אז שמנו לב לדממה ששררה בחלקו האחורי של האוטובוס. "תודה על האינפורמציה שהענקתן לכל יושבות האוטובוס על חנה מרים שלי", אמרה האישה בקול רועד, הסבה את גבה ופסעה לכיוון היציאה.

חשתי את דמי נזל מפניי ונבלע בתוך ריפוד המושב הכחלחל. לא.

לא יכול להיות שזה קורה לי.

מרימי הביטה בי במבט נורא. הלום. פניה נראו כמו דף צביעה ריק בגן ילדים. לבנות. לבנות עד אימה. היא החזירה פנים לאמא של חנה מרים.

"את..." היא גמגמה, "את..."

"אני..." אשרה האישה, "אני..."

הלטתי את פניי בכפות ידיי. זה לא משהו שכן אנוש מסוגל להכיל, הבושות האלה.

הנהג צעק: "גברת את יורדת?"

הגברת אמא של חנה מרים הנהנה, ירדה מהאוטובוס ונעלמה מאחורי התחנה. כל הדרך עד לתחנה הבאה לא החלפנו מילה. רצינו לקבור את עצמנו. רצינו להעלם. להימחק. להחזיר בכוח את הדקות האחרונות אחורה. למחות את זיכרון מהעולם. לא יכולנו.

לא יודעת איך חזרתי הביתה. לא יודעת איך הגעתי למיטה, דוחפת את פניי מתחת לכרית ומתייפחת מבלי יכולת לעצור.

אחד מאחי הקטנים הזעיק את אבי. הוא הגיע. שאל מה קרה. בקול רועד ובלחיים אדומות כאש ספרתי לו את קורות השעה האחרונה. הוא ליטף את סנטרו. "דברת לשון הרע." הוא אמר. "לשון הרע מפורש. הוצאת שם רע. רכילות. היו בשיחה הזו דברים שאת צריכה לחזור עליהם בתשובה. את יודעת איך חוזרים בתשובה על לשון הרע?"

"איך?" שאלתי, "איך מתנצלים על עוולה כזו? באילו פנים? ואיך זה יעזור למה שכבר נעשה? לכל אלה ששמעו את השיחה שלנו? אולי ישבה ביניהן מישהי שקבלה את השם שלה כהצעה?" "אולי." הסכים אבא. "ואת יודעת מה?"

הרמתי עיניים מעונות.

"גם השם הוא אבא שלא מסכים לשמוע שמדברים רע על הילדים שלו. אולי בגלל זה הוא שונא כל כך דיבורים כאלה עד שהוא חרוב את ביתו וגלה בגינם?" לא אולי. ידעתי. בטוח.

ואני לא מתכוונת לחזור על טעות איומה כזו פעמיים.

בקול
הסתמי
ביותר
שהצלחתי להפיק
מגרוני הנחתתי את
הפצצה הזו בינינו.
גילי לא אכזבה: "על
חנה מרים?"

האוטובוס לא היה עמוס כל כך. כמה נשים ישבו בחלקו האחורי, עסוקות כל אחת בעניינה. שני פנסיונרים עטורי זקן לבן דברו ביניהם בקול רם, והנהג האזין בקשב רב לנעימות מרובות חלילים ותופים מזרחיים.

התיישבנו אני וגילי על צמד מושבים פנויים, נשמנו לקרבנו אוויר דחוס קריר, ופלטנו אנחת רווחה. בחוץ היה חם.

"מה מספרת?" התעניינה גילי, נופפה במחברת חשבון על פניה המיוזעות.

היא בטח התכוונה לתשובה נוסח: לימודים, בגדים, חתונות.

אבל הפתעתי אותה.

"התקשרו לברר אצלי על חנה מרים." בקול הסתמי ביותר שהצלחתי להפיק מגרוני הנחתתי את הפצצה הזו בינינו.

גילי לא אכזבה: "על חנה מרים?" גבתה עלתה בבעתה מעושה היטב, "את לא אמיתית! מתי?" "נכון הזוי?" הישרתי אליה מבט, כבר לא הייתי סתמית, "אתמול בערב."

"אמאלה!" ענתה, מרותקת, "מה עשית?"

"הודעתי לגברת האלמונית שאני לא יכולה לשוחח עכשיו. ניתקתי."

"בושות." חוותה גילי את דעתה.

"בושות", הסכמתי. "בושות נוראות. אבל מה יכולתי לעשות? אין לי מה לומר עליה. עם כל הרצון הטוב."

ויש לי כזה. בכנות. כמעט כולן שולחות אליי מחותנות פוטנציאליות. סומכות על העין הטובה שלי, על הלשון הקולחת. הבוטחת.

הרבה שידוכים נסגרו בזכותי.

"את טובה בלכבס מילים,"

צמצמה גילי מבט. "לא יכולת

להמיר: 'שתקנית' על גבול

האילמות סלקטיבית' ב:

'עדינת נפש? 'פחדנית' על גבול

החרדתית-כרונית' ב: 'רגישה'?"

"אני לא יודעת." נעתי על מקומי

בחוסר נחת. האישה שישבה שני מושבים

לפנינו נעה על מקומה בחוסר נחת בולט. "זה לא כזה פשוט."

"צודקת", גלגלה גילי עיניים. "נס שהיא לא התקשרה אליי."

נאנחתי אנחה כבדת משקל. גילי התעניינה: "מה תעני לי כשהיא תתקשר שוב?"

"יש שתי אופציות." פרשתי בפניה את תוכניתי, "או שאני מתחמקת ולא עונה לה, או שאני

אומרת לה שאני לא כל כך מכירה אותה

ומבקשת ממנה למצוא מישהי אחרת שיש

ביניהן יחסי ידידות חמים יותר."

"היא יכולה להתקשר ממספר אחר." הזהירה

גילי. "ואז מה? שוב תחזרי על המנטרה

השחוקה שאת לא יכולה לשוחח עכשיו? זה

מחשיד. את לא רוצה להרוס לה."

"לא", נשכתי שפה. "לא רוצה להרוס לה. וגם

לא רוצה להרוס לאישה שמחפשת אישה טובה

לבנה. בכנות, את רואה את חנה מרים מקימה

בית? מגדלת ילדים? זה ממש דיני נפשות."

האישה שישבה שני מושבים קדימה השתקנה

לרגע. אחר כך כחכחה בגרונה.

"את רוצה לשתות?" שאלה גילי בנימוס אצילי.

הגאון הרב אלישיב זצ"ל לקה בגיל תשעים וארבע בבעיה רפואית מורכבת שסכנה מאד את חייו, המצב היה קשה מאד וכולם התפללו עליו, כי עם ישראל צריך אותו, את תורתו וקדושתו ואת הגנתו על העם. חתנו, הרב זילברשטיין שליט"א סיפר שישב בכלל שלו "בית דוד" בחולון והטלפון צלצל, על הקו היה תלמיד חכם גדול שביקש לשוחח עם ראש הכולל, קראו לרב זילברשטיין לטלפון, והתלמיד חכם סיפר שהוא מקורב לאחד מגדולי האדמו"רים בדורנו וביקש להציע רעיון לגרוע לזכויות שירפאו את הרב אלישיב, כפי שאכן קרה והוא זכה לאחר מכן לשמונה שנות חיים נוספות, בניגוד לכל תחזית אפשרית.

הוא סיפר לרב זילברשטיין שהאדמו"ר שלו נקלע אף הוא לאותה מציאות רפואית מורכבת, ולא הייתה אפשרות להיכנס אליו כלל, הגבאים, המשמשים וגם החסידים ניסו למצוא את הרופאים והעסקנים הטובים ביותר, אך ללא הועיל.

"עד שנזכרתי" - הוא אומר: "בדבר שהתפרסם בעולם בשמו של הרב יהודה סג"ל ממנצ'סטר שבאנגליה, שלא ראה משפחה אחת בעולם שלמדה הלכות שמירת הלשון ולא זכתה לישועה. כינסתי את כל המקורבים, אמרתי להם: רבותי, בואו נפרסם מודעה לכל הקהל הקדוש של החסידות שלנו, שלמען בריאותו של הרבי, כולנו נלמד שתי הלכות שמירת הלשון מספר: "חפץ חיים". מי לא רוצה לראות את הרבי שב לאיתנו? ואכן, המוני חסידים ישבו ולמדו שתי הלכות שמירת הלשון מידי יום ביומו והנס הגדול התרחש, בניגוד לכל צפי של כל הצוות הרפואי של האדמו"ר, הרבי שב לאיתנו והחל לקבל קהל! לא היה גבול לשמחתנו.

וכעת" - הוא אומר: "כשהשווער שלכם, הרב אלישיב חולה, קחו על עצמכם את הדבר הנפלא הזה, תלמדו גם אתם שתי הלכות שמירת הלשון בכלל ויום והבורא יתברך ישלח רפואה שלמה!"

הרב זילברשטיין מספר: "ניגשתי לעמוד ואמרתי לאברכי הכולל: 'רבותי, זו הצעה אדירה! בואו נלמד כעת, בחודש אלול ועד ליום כיפור שתי הלכות שמירת הלשון ונפעיל את הסגולה הגדולה הזאת לרפואתו של הרב יוסף שלום אלישיב' ואכן כך היה, כל האברכים קיימו את הבקשה של הרב זילברשטיין וצרפו גם את אחד הסמינרים הגדולים בבני ברק, שגם בו החלו הבנות ללמוד הלכות שמירת הלשון, והנס התרחש גם כאן. הרב אלישיב הבריא לגמרי וזכה לשמונה שנים נוספות של תורה והנהגת עמ". כי החיים ביד הלשון!

21

גליון 685
שנה י"ד תשפ"ה

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

סיפורי חז"ל

כשתזרוק בי שלושה צרורות אבוא אחד מתלמידי רבי שמעון בר יוחאי שכח את כל תלמודו. הצטער מאד והלך אל מערת רבו, ובכה שם על צרתו, תוך כדי בכי וצער נרדם, והתגלה אליו רבי שמעון בר יוחאי, אמר לו הצדיק כשתזרוק בי שלושה צרורות, אבוא. התעורר התלמיד בבהלה, ומיהר אל פותר חלומות, סיפר לו על חלומו, וביקש שיגיד את פשרו. אמר לו האיש, פירושם של הדברים, שרבך אמר לך בחלום הוא, שאם תחזור על כל מה שתלמד שלוש פעמים, יישארו הדברים בראשך ולא תשכחם. עשה התלמיד כדברי פותר החלומות, ומאז לא שכח את מה שלמד כפי שהבטיח לו רבי שמעון בר יוחאי בחלום.

(עפ"י קהלת רבה י' - יג)

פרשת השבוע

בני שבט לוי ואמרו, מדוע לא זכינו גם אנחנו להקריב קרבנות? אמר להם הקדוש ברוך הוא, דווקא מפני חביבותכם לפני, שמורה לכם העבודה המיוחדת באהל מועד, וכל זר לא יקרב לעבודה זו.

והאיש משה עניו מאד מכל

האדם וגו' (יב - ג)

מסופר על יהודי שישב במכוניתו והמתין לבנו. משנשתהה הבן מלבוא, הוציא האיש את ראשו מבעד לחלון המכונית, וקרא בשמו בקול רם משה! משה! באותו רגע עבר ברחוב הרה"ק רבי משה פיינשטיין זיע"א. כאשר שמע הגאון אדם הקורא בשמו, ניגש אל חלון הרכב ושאל את האיש לרצונו, ואם יכול לעזור לו? נבהל האיש מאד והחל להצטדק, יסלח לי רבנו, בוודאי לא התכוונתי אליו אלא לבני, הן לא היה עולה בדעתי לקרוא לראש הישיבה בשמו.

והבדלת את הלויים מתוך בני ישראל

והיו לי הלויים (ח' - י"ד)

במדרש ילקוט שמעוני, מובא משל למלך אחד, אשר ערך משתה גדול לכל שריו ועבדיו, מכריו וידידיו, רק אחד מהם, והיה זה ידידו הטוב של המלך לא הוזמן. הצטער האיש מאוד וחשב בלבו, מה עשיתי ומה חטאתי לפני המלך? שלא הוזמן אותי אל המשתה אשר עשה. והנה בסוף המשתה הלכו המוזמנים לבתיהם, ולבית הידיד הגיע שליח מיוחד מבית המלך, מוזמן אתה לארמון אמר השליח לידיד המלך, המלך מבקש לראותך מיד. כאשר הגיע אל הארמון, קבלו המלך במאור פנים, ברוך בואך ידידי הטוב, אותך אוהב אני יותר מכל מכרי, משום כך עורך אני בעבורך משתה מיוחד.

כן הוא גם הנמשל על בני לוי, בפרשת נשא, למדנו על קרבנות הנשיאים, בכל יום הקריב נשיא אחד מנשיאי ישראל את קרבנו, והנה לשבט לוי לא היה נשיא, ומשום כך לא הקריבו קרבנות, הצטערו מאוד

זמני השבת

פרשת בהעלותך

זמני כניסת השבת

ירושלים: 7:10 ת"א: 7:25

זמני יציאת השבת

ירושלים: 8:28 ת"א: 8:31 ר"ת: 9:01

אני מאמין באמונה שלמה שכל מה שקורה בעולם

הוא בהשגחתו הפרטית יתברך

לייזר הפונדקאי היה חוכר בית מרוח בעיירה פולנית קטנה, שהיתה שייכת יחד עם כל הסביבה לאחד מבעלי האחוזה הגדולות של המדינה. בעל האחוזה אמנם לא היה ידיד גדול של היהודים, אך בכל זאת היה יותר ידידותי אל החוכר שלו מאשר הרבה פריצים אחרים, הוא חשב והאמין בכך שהחוכר היהודי שלו הביא לו מול וברכה, וזאת משום שמאז שליזר חקר את הפונדק, נתנו שדותיו של הפריץ יבול מבורך. פעם אחת שלח הפריץ לקרוא לחוכר היהודי שלו ושאלו איך זה עם הפרנסה, לייזר? איך לפעמים אדוני, השיב לייזר, פעם יותר טוב ופעם יותר קשה.

אמור לי את האמת, קורה שקשה לך לשלם את דמי החכירה השנתיים? האמת היא שלא פעם די קשה לשלם, אבל בעזרת ה' אני לא מתלונן, השיב לייזר מתוך חשש סמוי, הוא לא ידע למה מכוונות שאלותיו הבלתי רגילות של בעל האחוזה. אולם הפריץ הרגיע אותו ואמר לו, ראה נא לייזר, אני נוסע לחו"ל והכנסתי מנהל חדש שיפקח על האחוזה שלי, אני רוצה שאתה תמשיך להחזיק בפונדק, ואם תהיה שנה שיהיה לך קשה לשלם את דמי החכירה, הנה אני נותן לך עכשיו קבלה מוכנה וחתומה, המעידה על כך ששילמת את דמי החכירה לשנה שלימה. אם יהיו בעיות תוכל להראות קבלה זו למנהל, ובכך תוכל להימנע מצרות מיותרות. באומרו זאת, הושיט הפריץ ללייזר קבלה חתומה כדת וכדין, לייזר הודה לבעל האחוזה מקרב לב, ואיחל לו נסיעה מוצלחת.

בעל האחוזה נסע לו והמנהל החדש נטל לידי את רסן הניהול. באחד הימים הוא בא לביקור בפונדק, והיה מרוצה הן מקבלת הפנים שערך לו לייזר, והן ממראה עיניו, בביקורת שהוא עשה, הכל היה נקי ומצוחצח והפונדק עשה רושם מסודר ומנוהל היטב. אולם יחד עם זאת הוא עשה רושם של מנהל קפדן, והזהיר את לייזר לא לשכוח לשלם את דמי החכירה השנתיים בבוא הזמן. כעבור כמה ימים ערך המנהל החדש מסיבה לילית פרועה לכבוד חבריו, שהיו אף הם מנהלים באחוזה סמוכות. הם התהוללו כהוגן, ובאמצע הלילה התברר כי אולו המשקאות החריפים שבלעדיהם אי אפשר להמשיך בהוללות.

מיד שלח המנהל שליח אל לייזר לבית המרוח, כדי שיקנה אצלו יי"ש בכמות גדולה, היה זה ליל שבת, ולייזר התעורר משינה כאשר שמע דפיקות חזקות בדלת, הוא ירד מהמיטה ופתח את הדלת, אולם כאשר שמע את בקשת השליח, אמר לו כי הוא מאוד מצטער אך אין באפשרותו למלא את הבקשה, עכשיו שבת קודש, ובשבת הפונדק סגור אין הוא יכול לעשות שום עסקים בשבת, וממילא הוא לא יכול למכור משקאות להוללים. השליח חזר ומסר למנהל את דברי הפונדקאי היהודי. חמתו של המנהל בערה בו להשחית, הוא הרגיש את עצמו מבוש ונכלם על שהיהודי סירב למלא את מבוקשו, ובכך בייש אותו לעיני אורחיו. המחשבה הראשונה שלו היתה להביא הנה את לייזר ולהלקות אותו כהוגן לעיני כל האורחים, אולם הוא ויתר על המחשבה הזו, בחושבו כי

בעל האחוזה לא יהיה מרוצה מזה, מה גם שיש לו יחסים לבביים עם חוכר הפונדק, העמיד איפוא המנהל פנים כאילו הוא בולע את העלבון, אולם החליט כי בהודמנות מתאימה הוא כבר יעשה את החשבון עם היהודי הסורר.

הנה הגיע היום שבו היה לייזר חייב להביא את דמי החכירה, שמח המנהל שמחה גדולה, בראותו כי היום עבר והיהודי לא בא לשלם, רק להודמנות זו הוא חיכה, וכבר למחרת היום שלח לקרוא אליו את בעל הפונדק, לייזר הבין במה המדובר, אכן היתה זו שנה קשה הפרנסה לא היתה מצויה וממילא לא היה בידו הסכום הנחוץ לתשלום דמי החכירה, בלית ברירה הוא החליט לסמוך על הקבלה שהפקיד בידו הפריץ, הוא נטל לידי איפוא את הקבלה ונסע אל המנהל. כאשר הודיע לו המנהל בתרועת שמחה כי הוא מסלק אותו מהפונדק בשל אי תשלום חובו, הראה לו לייזר את הקבלה החתומה בידי הפריץ והמעידה על כך שהוא כבר שילם את דמי החכירה לשנה שלימה. אך בקושי הצליח המנהל להשתלט על תדהמתו, אולם לא היתה לו ברירה והוא חייב היה לכבד את חתימת הפריץ. השנה הבאה היתה קשה עוד יותר מקודמתה, ההכנסות ירדו בצורה דרסטית, ובהגיע הזמן שוב לא היה בידי לייזר לשלם את דמי החכירה, שוב לא היתה לו ברירה, ובצר לו הוא החליט לעשות שימוש חוזר באותה קבלה עצמה, פשוט על ידי תיקון התאריך, בעשותו זאת החליט לייזר כי ברגע שהפריץ יבוא הביתה הוא יספר לו את כל האמת, ובודאי יעזור ה' והוא יוכל לשלם לפריץ את החוב במלואו.

הוא עשה כמתוכנן, אולם הפעם ברגע שלייזר הביא לו את הקבלה המתוקנת, מיד חשד המנהל כי היא מזויפת, וכאשר לייזר לא היה מסוגל להביא לו גם את הקבלה מהשנה שעברה, שוב לא היה למנהל כל ספק כי לפניו מעשה מרמה, בתרועת ניצחון הוא הודיע ללייזר כי לא זו בלבד שישלך אותו מהפונדק, אלא גם יגיש נגדו תביעה משפטית על זיוף מסמך, והוא יצטרך לשבת שנים בבית סוהר על מעשהו זה. את הקבלה ה"מתוקנת" החרים אצלו המנהל כדי להגיש אותה כמסמך לבית המשפט, אז גם שיגר המנהל מכתב דחוף אל הפריץ ובו הודיע לו על כל הענין.

שבור ורצוצ' חזר לייזר הביתה. וכאשר התאושש קמעה רתם את סוסו ונסע אל רבו שישב בעיירה הסמוכה, הוא סיפר לו את כל סיפור המעשה ובדמעות בעיניו ביקש עזרה במצבו הנואש, הרבי כעס עליו מאוד על מעשה הזיוף שעשה, ואמר לו כי למרבה הצער אין הוא יכול לעזור לו, לייזר שהיה מיואש המשיך להפציר ברבי שיעשה משהו להצלתו, הוא גם הבטיח שהוא מוכן לקבל על עצמו דרך תשובה שהרבי ישית עליו, לאחר שכל זה לא עזר, אמר לייזר לרבי, רבי, לי היתה הזכות להיות אצל הבעל שם טוב הקדוש זיע"א, והוא לא היה דוחה שום יהודי בשעת צרה. "ככה, אתה באמת היית אצל מורי ורבי הבעש"ט הקדוש, נו האם למדת ממנו משהו בענין השגחה פרטית?" שאל הרבי, בודאי רבי, אני מאמין באמונה שלמה שכל מה שקורה בעולם הוא בהשגחתו הפרטית יתברך.

והאם גם למדת ממנו כי אם מישוה הולך בדרך, והוא זקוק פתאום לגבועול של קש כדי לנקות את המקטרת שלו.

משל ונמשל

רפואת הנפש

משל לרופא כשבא לחולה בעל דעה והשכל המקבל את מרירות התרופות בשמחה, אזי יתן לו סגולות ותרופות כמו שהם בלי תערובות דבש וכדומה, וזה הדרך היותר קרוב לרפואתו, וכשבא אצל חולה שאין דעתו שלימה ומסרב לסבול מרירות הסממנים, אזי יערב עמם סמים מתוקים ודבש וסוכר וכדומה, אעפ"י שאינו מענין הרפואה כלל, מ"מ צריך לעשות כן כדי שישתה משקה הרפואה ההיא, וזה תועלתו יותר רחוק מן הראשון, כי נתערבו ברפואתו דברים אחרים, אמנם יש חולה שלישי שדעתו קצרה, לא יאכל וישתה דבר כי אם הוא ערב לחיך ולא המועיל, ע"כ צריך לתת לו רוב דבש ומעט מן המעט מסממנים המרפאים, וזהו קרוב למיתה מן החיים, כי מעט הסם מתבטל במיעוטו ברוב הדבש ודברים המתוקים. אמנם אם הרופא הוא רופא באמת לשם שמים, אינו מצפה לשכר החולי, ורוצה הוא לקיים ואהבת לרעך ולא לעבור על לא תעמוד על רם רעך, אזי במקל יחבטנו ובשוטים ייסרנו, עד אשר יקבל הרפואות ויתרפא גם כן במרירותם כאשר המה ויתרפא גם כן.

כן הוא בחולי הנפש, לשעבר עמדו הנביאים רופאי הנפש ורפאו בסממנים בלי תערובת דבר אחר, רק אמרו "הוי השמים אור לחושך וגו' חכמים הם להרע וגו'" ודברים כאלו להכלים פניהם בפרהסיא, והמה שמעו ונתרפאו ושב ורפא להם, אמנם אחר כך נתקלקלו הדורות ומיאנו לשמוע, ואילו היו אומרים כמו הנביאים הראשונים היו מתרחקים ולא יטו אונם כלל, ע"כ התחכמו חכמי הדורות שהם רופאי הנפש לערב מעט דבש, דהיינו לומר פשטים נחמדים וכדומה, ולהבליע המוסר בנעימת הפשט, וגם זה הדרך קרובה אל הרפואה אך הוא רחוק מן הראשון. שוב נתקלקלו יותר, התחילו הרופאים לקחת רוב דבש להחניפם בדברים טובים, ולהמשיל משלים שיצחקו וישחקו עמי הארץ, ומתוך דבריהם יתלקטו אחת אחת דבבי מוסר מעט מועיר, והוא רחוק מאוד מדרכי הרפואה.

(דרשות חתם סופר ח"א עט קצ"א)

ובדיוק באותו רגע עוברת שם עגלה מלאה קש, ונופל ממנה גבעול של קש והאיש מתכופף ומרים את הגבעול, מנקה בו את המקטרת ולאחר מכן זורק אותו, והרוח נושאת אתה את הקש ממקום למקום. האם גם למדת מהבעש"ט שכל זה הוא בהשגחה פרטית? זאת לא שמעתי, השיב לייזר אולם אם הרבי אומר כך, הרי אני מאמין באמונה שלמה שאכן כך הוא הדבר. נו, אם כך סע בשלום הביתה והאמן באמונה שלמה שהבורא יתברך יעזור לך במצוקתך, אמר הרבי ללייזר ופטר אותו לשלום לייזר נסע הביתה כשלבד חזר אמונה בבורא עולם, לייזר עדיין לא ראה מאין תבוא הישועה, אך לבו היה סמוך ובטוח כי השם לא יעזוב אותו.

אי שם במדינה רחוקה רכב אותה שעה הפריץ של לייזר על סוסו לאחר שיצא לטיול של בוקר. בכיסו היה מונח מכתבו של המנהל בו הודיע לו על מעשהו של לייזר, ועל המשפט שהוא הגיש נגדו בשל כך. אולם בראשו של הפריץ היו דברים אחרים, והוא לא נתן את דעתו על המכתב, לפתע התחשק לו לעשן מקטרת, הוא חיפש גבעול של קש כדי לנקות את המקטרת שלו, בדיוק באותו רגע עברה שם עגלה עמוסה בקש, והפריץ הושיט את ידו והוציא גבעול של קש מהערמה הגדולה, אולם בעל העגלה הבחין בכך והוא התרעם על הפריץ ואמר: מי נתן לך רשות לקחת קש מהעגלה שלי? הרי זה בסך הכל גבעול של קש ומה כל הרעש? התגונן הפריץ. אולם בעל העגלה עמד על שלו, אם כל אחד יטול קש אחד מה יישאר לי מהמטען? טען בלהט. הפריץ הסכים לשלם לבעל העגלה את הנזק, אולם הלה הודיע כי אין הוא רוצה כסף, אז מה אתה רוצה? שאל הפריץ. אני רוצה שתעשה ליהודי טובה, אולי יש לך חוכר יהודי באחוזה שלך? הפריץ נזכר במכתב שהיה מונח בכיסו, הוא הבטיח לבעל העגלה כי עוד היום ישגר שליח עם מכתב דחוף למנהל האחוזה שלו לבטל את המשפט נגד חוכר הפונדק. אם כך, הרי אני מוחל לו את הקש שלקחת, אמר לו בעל העגלה, אולם אל תשכח את הבטחתך. באומרו זאת נסע בעל העגלה מן המקום ונעלם כלא היה.

לייזר ישב בביתו ואמר תהילים, עד המשפט נותרו עוד שלושה ימים בלבד והוא עדיין לא נושע, אולם הוא לא איבד את אמונתו. מאוחר בלילה שמע דפיקה בדלת הוא פותח ומי עומד בדלת, אם לא מנהל האחוזה של הפריץ, האיש שבישל לו את כל הדייסה הזאת. לייזר מבקש אותו להיכנס ומחכה למוצא פיו. באתי לבקש את סליחתך, פתח ואמר לו המנהל בלי גינונים מיותרים, לייזר פתח עליו זוג עיניים מבהלות אך לא השיב מאומה. אדוננו הפריץ הודיע לי, המשיך המנהל הנבוך, שהוא אכן נתן לך את הקבלה והוא הורה לי לבטל את המשפט תיכף ומיד, ולא זו בלבד אלא לבקש ממך מחילה על אי הנעימות שנגרמה לך, אנא לייזר מחול לי. אני מוחל לך אדוני, השיב לייזר בלי נשימה. המנהל עמד רגע נבוך ואחר כך הוסיף, הנה שמעתי שעוד מעט ישוב הפריץ מחו"ל, האם תוכל לומר לו איזו מילה טובה עלי? לייזר הבטיח לו, וכאשר המנהל הלך, נאנח לייזר אנחה של רווחה ופתח בריקוד של שמחה.

צ'ין אדם לחברו

שומעים חרפתם ואינם משיבים

מסופר על הרה"ק רבי אבנר רבה של פרנקפורט זיע"א, שהיה גאון עולם וצדיק תמים, הוא היה מחזר על פתחי בתים ופתחי חנויות ומעשה לדברים שבצדקה. פעם אחת בימי אלול בא לעשיר אחד סוחר מעיר אחרת לגבות ממנו צדקה, הסוחר לא הכיר את רבי אבנר, וראה אותו כקבצן שהקבצנות אומנותו, ולפי שהיה הסוחר טרוד באותה שעה בחשבונותיו, גער בו ברבי אבנר בנויפה "צא מכאן אין לי פנאי". רבי אבנר שמע חרפתו ולא השיב, נפטר מן הסוחר ויצא. כשיצא, פשפש הסוחר ולא מצא את מקלו, אמר, חזק לאותו קבצן שגנב את מקלי. רדף אחריו בחוץ והשיגו, התחיל שופך עליו קיתון של זלולים: רמאי, גנב, השב לי את מקלי, וכי בשביל שנתבעתי ולא נתתי לך ראוי אני שתגנוב את מקלי? חלילה לי, עונה רבי אבנר, לא שלחתי ידי במקלו. נתמלא הסוחר כעס והתחיל מכה את רבי אבנר. קיבל רבי אבנר את המכות בשתיקה, ולא גילה לו מי הוא ומה שמו.

בשבת שובה דרש הרב בבית הכנסת כנהוג בתפוצות ישראל, הלכו כל בני העיר לשמוע את דרשתו של הרב, הסוחר האורח אף הוא הלך לבית הכנסת. כשנכנס היה בית הכנסת מלא קהל וצפוף, והרב עומד על הבימה ודורש, נדחק הסוחר בין הקהל ונתקרב אל הבימה כדי לשמוע יפה את הדרשה, כשזקף את עיניו וראה את תואר פני הרב, חשכו עיניו ונתעלף. מיד הוציאוהו לפרוודור והשיבו את רוחו אליו, התחיל הסוחר גועה בבכיה אוי לי וי לי, את רבנו מרא דאתרא בויתי והכיתי, העומדים מסביב הפיסו את דעתו והשיאו לו עצה לילך אל הרב ולרצותו, וחזקה על צדיק כמותו שלא יקום ולא יטור, אלא יתרחק ויתפייס.

עשה הסוחר כן, לאחר שסיים הרב את דרשתו וכל הקהל נדחק אליו לאמר לו יישר כח, נדחק אף הסוחר עמהם לרצות את הרב ולבקש מחילתו. כשראה אותו רבי אבנר אמר: על עסקי המקל בא זה, הלך לקראתו והתחיל מרצה ומפייס אותו בפני כל עם ועדה: יסלח לי כבודו שגרמתי לו צער מעיד אני עלי במקום מקום קדוש זה שלא שלחתי ידי במקלו.

ענותותו של רבי אלחנן

שלוחא דרבנן בעיה"ק ירושלים בדורות הקודמים, רבי משה בלוי וצ"ל מספר בזכרונותיו, על פגישתו עם הרה"ק רבי אלחנן וסרמן זיע"א בכנסיה הגדולה בשנת תרמ"ז. באחת משיבות מועצת גדולי התורה שדנו בענין מסוים, והנוגעים בדבר הציעו את דבריהם לפני הגדולים, עמד רב אחד והכריז: "אני מבקש שכל מי שאינו רב או אדמו"ר יעזוב את האולם". מה נשתוממתי פתאום לראות בחוץ את ר' אלחנן, שאלתי אותו בתימהון מה עושה כאן ראש הישיבה דברנוביץ? הלא דנים עתה בדברים אשר נוכחותו נחוצה מאד, ענה לי בתמימות: "ר' משה לא שמעת את הכרוז שכל מי שאינו רב או אדמו"ר יעזוב את האולם? ואנכי אינני לא רב ולא אדמו"ר".

למחול לכל יהודי

מסופר על הרה"ק רבי בן ציון אבא שאול זיע"א, שמימי לא הלך לישון ובלבו קפידא על מישוהו, מלבד פעם אחת, שבמקרה ההוא קרה שאותו אדם פגע בו מאד. אבל כשהגיע לומר קריאת שמע שעל המיטה, שאז אומרים "הנני מוחל וסולח לכל מי שהכעיס והקניט אותי או חטא כנגדי", לא לומר את התפילה הזו לא בא בחשבון. ואז ישב זמן רב עד שניקה מלבו כל טינה כלפי אותו אדם, ואז אמר את הריבונות של עולם כבכל לילה.

תלולא דצדקיא

שבת קודש י"ח סיון

הרה"ק רבי ישכר דוב מראדושיץ ב"ר יצחק (תר"ג)

יום ראשון י"ט סיון

הרה"ק מנחם נחום מטקווירא מאבניווקא (תש"ו)

יום שני כ' סיון

רבי יוסף אירגאס ב"ר עמנואל (שומר אמונים

הקדמון - ת"צ)

הרה"ק רבי צבי הירש ב"ר שלום זעליג מנאדבורנא

(צמח ד' לצבי - תקס"א)

יום שלישי כ"א סיון

הרה"ק רבי שלמה שפירא ממונקאטש ב"ר אליעזר

מלאנצהוט (תרנ"ג)

יום רביעי כ"ב סיון

רבי יחיאל מיכל אב"ד נעמרוב הי"ד

ב"ר אליעזר (ת"ח)

הרה"ק רבי איתמר מנדבורנא ב"ר מאיר

מקרטשניף (תשל"ג)

יום חמישי כ"ג סיון

הרה"ק רבי אהרן מברענא ב"ר חיים

(תרפ"ו)

יום שישי כ"ד סיון

הרה"ק רבי יצחק יעקב מבלענדוב ב"ר

חיים מאיר יחיאל ממאגלינצא (תרמ"ב)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נטילאל הכהן רביטביץ שליט"א
מח"ס "בם אני אודך" רפרסס יוסף הדרש"ל על המצוות.

הכנת מאכל ביצה עם בצל בשבת (ב')

א) הביצים יכול למעך כהרגלו בשיני מולג, אבל לא במגרדת. (כשו"ע או"ח סימן שכ"א, סעיף ט' - י', ובמשנה ברורה שם ס"ק ל"א)

ב) יערבב על ידי שינוי, דהיינו שיערבב באצבעו, או על ידי העברת הכף הנה והנה, וטוב שיוציא הכף מן התערובת באמצע שמערבב. (שמירת שבת כהלכתה פרק ח' סעיף ט')

ג) מי ששגג וקילף הביצים שלא בסומך לסעודה, אין לאסור המאכל בדיעבד. (ארחות שבת, חלק א' פרק ג' סעיף קכ"ט, ובהערה קנ"א)

ד) הקולף ביצה שיש על גבה אות או ציור, צריך להזהר לעשות זאת באופן שלא ישרבו האות והציור. (קצות השלחן סימן קמ"ד).

ה) ביצה מבושלת, הכל נחשב כמין אחד, ולכן מותר להפריד החלבון [הוא לבן הביצה] מהחלבון [הוא הצהוב הנמצא באמצע], או להדפך, ואין בזה איסור בורר. (ארחות שבת פ"ג סעיף ל"ז ועע"ש בהערה ל"ד)

לע"נ

הרה"ק רבי איתמר מנדבורנא
ב"ר מאיר מקרטשניף זיע"א
נלב"ע כ"ב סיון תנצב"ה

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות דפוס פוסטר

דפוס אישי מקצועי

08-8422112 ההגנה 54 רחובות

P6422112@gmail.com

ספורים

"שְׁטוּ הָעַם וּלְקָטוּ וּטְחֲנוּ בְּרַחֲמִים אוּ דְכוּ בַּמִּדְכָּה וּבְשָׁלוֹ בַּפָּרוֹר וְעָשׂוּ אֶת־וְהָיָה טַעֲמוֹ כְּטַעֲמֵ לֶשֶׁד הַשָּׁמֶן" (פרק י"א פסוק ח')

כתוב בזהר הקדוש (שמות דף ס"ב, ב') "שְׁטוּ הָעַם וּלְקָטוּ – שְׁטוּתָא הוּוּ נִסְבִּי לְגִרְמִייהוּ" (שטות נטלו לעצמם) כלומר, שמי שטרח לטחון את המן וכיוצא בזה הוא שוטה, כי מה ששייך לך נבוא אליך גם בלי שתתאמץ, ויכולים היו להגיע לטעם הזה גם בלא לטרח, ורואים מכאן את ענין בטחון בד'.

באחת התקופות נקלעה ישיבת מיר לחובות גדולים. שאלו את אחד מראשי הישיבה כיצד תוכל הישיבה לשלם במצב הזה? השיב ראש הישיבה במעשה הבא: המעשה ארע בימי שלטון המנדט הבריטי בארץ ישראל, באחד מהעסקנים הגדולים באמריקה שנסע לארץ ישראל לסייע לישוב היהודי. באניה היתה אשה זקנה כבת תשעים משיקגו, שחפצה לחיות את שארית ימיה בארץ הקדש. שאל אותה העסקן אם יש לה קרוב משפחה בארץ, והיא השיבה שיש לה אחין. שאל אותה אם היא יודעת היכן הוא מתגורר, כי החק הבריטי קבע כי מי שיוזר מהאניה ולא אומר בתבת לוקחים אותו לבית המעצר. אמרה לו האשה שהיא לא יודעת היכן הוא גר, אבל כבר תשעים שנה שה' דואג לה, ובדאי גם עכשו הוא ידאג לה. כשיצא העסקן מהאניה המתוונת לו עתונאים רבים כדי לראינו, אף הוא סרב. אחד מהם היה עקשן במיוחד, אמר לו העסקן: תשאיר אצלי את פרטיך, ואני אצמין אותך. כשאמר לו הכתב את שמו, העסקן שם לב שזה גם השם של הזקנה משיקגו. שאל העסקן את הכתב אם יש לו דודה בשיקגו. כשהשיב בחיוב, אמר לכתב: דודה שלך פה, לך תדאג לה. סים ראש הישיבה: ד' דואג לישיבת מיר כבר מאתיים שנה, ובדאי גם עכשו הוא ידאג לה...

תשובות מעמוד שני

ציור 1: "וסמכו (שמו) בני ישראל את ידיהם"

ציור 2: "ומראה (מראה) אש לילה"

ציור 3: "ועינו כעין הבדלח"

ציור 4: "ויסע דגל מחנה בני יהודה"

וארטים

"בהעלתך את הנרות" (פרק ח' פסוק ב')

"למה נסמכה פרשת מנורה לפרשת הנשיאים, לפי שפסוקא אהרן חנכת הנשיאים חלשה דעתו שלא היה עמם בחנכה, אמר לו הקדוש ברוך הוא חייך שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות" (רש"י)

במה גדולה הדלקת הנרות מקרבנות הנשיאים?

במדרש רבה נאמר על כך: "הקרבנות - כל זמן שבית המקדש קיים היו והגיון, אבל הנרות - לעולם קיימין". אף עם זה עדיו קשה להבין, והלא בזמן שבית המקדש אינו קיים ואין הקרבנות נוהגין הן גם המנורה אינה קיימת? אלא, אמר הרמב"ן כאן הבטים לו השם יתברך לאהרן הכהן, שידליקו את המנורה שמונה ימים בפר ששן של יום אחד, ותשאר לדורות מצוה של הדלקת נרות נרות החנכה, שנוהגים אפילו בזמן שבית המקדש אינו קיים. כלפי הנרות הללו נתפסו המדרש באמרו: "אבל הנרות לעולם קיימין"...

"בהעלתך את הנרות" (פרק ח' פסוק ב')

"קרבנות הנשיאים באו כדי לכפר על החטאים שהרגיש כל אחד מהם בשבטו" (ספורנו)

אהרן הכהן הרגיש בעצמו את חטא עשית העגל, לפיכך חלשה דעתו שלא הביא גם הוא קרבן, פן יגרם חטא זה לעבוב בהשראת השכינה. על פן הראה לו השם יתברך על המנורה, אשר הנר המערבי שבה היה דולק תמיד בדרך נס, אף כי לו יצקו בו שמן יותר מבשאר הנרות, למען ישמש עדות שהשכינה שורה בישראל (ראה שבת כ"ב) הרי ממילא זוהי ההוכחה הברורה ביותר שנתכפר חטא העגל. וכיון שדליקתו התמידית של הנר המערבי היתה רק בזכותו של כהן הגדול, שכן אחרי שמעון הצדיק, משלא היו עוד הכהנים הגדולים צדיקים כה מפלגים אמנם חדל הנס הזה הרי ממילא ראיה גם מכאן, שגם חטאו של אהרן התכפר, אם דוקא בזכותו הוא מתרחש נס נר המערבי, להודיע שהשכינה שורה בישראל. הנה כי כן, זה "שאתה מדליק ומטיב את הנרות" משמש לך כהוכחה המביחה ביותר את הדעת, שאין לך לחשש כלל מפני חטא העגל...

ציור מרמז

מצאו כמה מרמזים הציורים בהקשר לפרשה

הלכות תלמוד תורה

היה לפניו עשיית מצוה ותלמוד תורה אם אפשר למצוה להעשות ע"י אחרים לא יפסיק תלמודו, ואם לאו יעשה המצוה ויחזור לתלמודו.

לומדים מהתורה (נצבים ל', י"א - י"ד) שלא בשמים היא ולא מעבר לים היא. לא בשמים היא - לא בגסי הרוח היא מצויה, ולא במהלכי מעבר לים היא, לפיכך אמרו חכמים לא כל המרבה בסחורה מחכים, וצווי חכמים הוי ממעט בעסק ועסק בתורה.

(רמב"ם הלכות תלמוד תורה פרק ג')

בדיחות

מה ההבדל בין גן חיות אמריקאי לסיני?

ת. בגן חיות אמריקאי על כל כלוב כתוב את שם החיה ופרטים עליה ועל גזעה, ובגן חיות סיני על כל כלוב כתוב את שם החיה ומתבון...

מה אמר משה כשפרעה עצבן אותו?

ת. רוצה מכות?!

תלן ונדון למות הולכים בבקר התליה ליער לכוון עמוד התליה. הם נאבקים בסופת שלגים עזה שהשתוללה וגרמה להם מאמץ וסבל רב.

מתלונן הנדון: "איזה קר נורא..."

משיב לו התלן: "אתה מתלונן?! אני עוד צריך לחזר!"

אם תולים על און ומין משקלת של 5 קילו ועל און שמאל משקלת של 3 קילו, מה יקרה קדם?

ת. מיתרי הקול...

נושא השבוע

אסור בל תוסיף

יש אסור להוסיף סתם מצוות שלא כתובים בתורה או שתקנום חז"ל, וכפלה התורה אסור זה פעמים: פעם אחת בפרשת ואתחנן (ד', ב'): "לא תספו על הדבר" ובפרשת ראה (י"ג א') "את כל הדבר... לא תסף עליו"

בהנחת שתי זוגות תפלין, של רש"י ושל ר"ת אין בזה משום בל תוסיף.

אבל במקום שיש ספק באיזה צד לקבע מזוזה, ויש שאלה האם ראוי לקבע שתי מזוזות בשני הצדדים מספק, השו"ת מנחת יצחק (חלק א סימן ט) כתב שיש בזה חשש בל תוסיף ואפילו שעושה זאת רק מחמת הספק.

לתרומות, הנצחות ולקבלת העלון במייל:

hidushey.haparasha@gmail.com

נערך ונלקט ע"י
יצחק דויטש.
וועלוועל בלאק.

העלון מוקדש לרפואת שרה בת אסתר, שמואל בן שרה, חן אריאל בן אילנית, רפאל יונה בן רינה ודוד בן זיוה בתושח"י.

הוא גסה ולא הלך לו, הוא זרק שוב ודחטיא את המטרה

"אֱלֹהֵי הַקּוֹר", פָּנָה אֵלַי בְּחֶזֶק ר' זַבְדִּילוֹן. "אַתָּה בְּחוּר חָכֵם,
 וְיֵשׁ לְךָ מִחֻשְׁבוֹת נְכוֹנוֹת. אֲכֹן דָּבַר כְּזֶה יָכוֹל לְהִטְרִיד מֵאֵד
 וְאֶפְסֹל לְאַשׁ. טוֹב מֵאֵד עֲשִׂיתָ שְׂשֻׁאֲלָתְךָ, וְחֻשְׁבִּי שֶׁתֵּדַע גַּם
 שְׂאֵתָה לֹא הִרְאִינִי שְׁחוּשֵׁב שְׂאִין אֶפְסֻרוֹת לְהַשִּׁיג כֹּל כֶּף
 הַרְבֵּה בְּשִׁי יי' הָאֵדָם, וְכִמְזֻז שֶׁאֶסְפֵּר לְךָ בְּהַמְשֹׁךְ עַל תְּלִמְדֵי
רַבִּי חַיִּים פֶּלְאָנִי, אֲבָל לִפְנֵי שְׂאֵעָה לְךָ תִּשְׁכַּח אֲשֶׁלֹּא אוֹתָהּ
 גַּם שְׂאֵלָה: הֲאֵם אַתָּה בְּאֵמֶת חוֹשֵׁב שְׁגָדוּלִי יִשְׂרָאֵל הֵם זֶן
 אַחֵר שֶׁל אֲנִשִּׁים? אַתָּה אֲכֹן חוֹשֵׁב שֶׁכֵּן הֵם נוֹלְדִים? נִרְאָה לְךָ
 שֶׁשֶּׁל יוֹתֵר מַעֲשִׂיִּים וְאֶדְבָּרִים שְׁעוֹת בְּיוֹם?".

פרקי אבות
באורים, פנינים וספורים

אבות ובנים

פרק ב

הרחק משכן רע, ואל תתחבר לדשע

הנה התנא אומר לגבי **שכן רע**, שצריך להתרחק ממנו. ואין זה מספיק שאינו מתחבר אליו, ואלו לגבי הרשע, מספיק רק לא להתחבר אליו. אבל אפשר לגור בסביבתו ובשכנותו, וצריך באור מדיע השכן הרע גרוע יותר מהרשע.

ונראה לומר, ששכן רע אינו אדם שמחלל שבת או אוכל מאכלות אסורות וכדומה, אלא הוא אדם שיכול להיות אפילו שהוא חובש כפה לראשו ואף לובש ציצית בבגדו, ויתכן שיש לו גם כובע וחליפה, אבל מזלזל הוא במצוות, כפי שאמרו חז"ל במסכת ברכות (ח) כל מי שיש לו בית הנקסט צעיר ואינו נכנס שם להתפלל - נקרא שכן רע.

לפיכך בא התנא ומהירי אותנו להתרחק דוקא מאותו שכן, מפני שלפעמים עלול האדם להיות מושפע ממנו לרעה יותר מאשר אחד שפזר נרשע, שהרי חזיתו של זה מסננת את האדם, וגורמת לו ללמוד ממשעויו הרעים, שהרי אם "צדיק" כזה מזלזל בתפלה בצבור וכדומה, וכי אני יותר טוב ממנו? ולכן חלה החובה להתרחק משכן כזה, כי הסכנה ממנו גדולה יותר.

אבל מאדם רשע שחזיתו החיצונית גורמת לנו להתרחק מחברתו, אין כל כך חשש שאם לא נתרחק ממנו, נבוא חליה לחקות אותו ולהדמות לו במעשיו. ולכן מהירי אותנו התנא שמספיק רק שלא נתחבר לרשע, אבל להיות בסביבתו ובשכנותו, ובדומה לו מצאו לנכון להזהיר ואולי אדרבה יכול הוא להשפיע על אותו רשע להתקרב לדרך הישרה.

ולכן אמר התנא "הרחק משכן רע" שאין רואים עליו את חסונו, כי אין תוכו כבדו, ויכול הוא להשפיע עליך יותר מרשע גמור.

משעה מענין מספר, שממחיש עד כמה יכול האדם להיות מושפע לרעה, משכנים רעים העושים מעשים שאסור לעשות.

בפסוק של הגאון המפורסם הרבי מקוצק זצוק"ל, היו מתקבצים בחורים כדי לקבל ממנו תורה ויגמולו שמים ויהיה זה חבורה שהיא דומה לישיבות שבבניי. ידע שהרבי מקוצק מפרסם היה במדת האמת, כשהיו מגיעים אליו כדי להצטרף לישיבה היה בוחן את המבקש להצטרף בכל מיני דרכים, כדי להוכיח האם הם מסגלים להיות עם האמת גם כאשר הדבר הוא נגד הגאון ונגד החברה.

פעם אחת בא בחור להתקבל לישיבה, אמר לו הרבי מקוצק שהשעה כבר מתאחרת שקשה לו לשוחח עמו היום, ולכן כדאי שישיאר ללון בישיבה, ולמחרת ידבר עמו. ובקש שיעדידו לאותו בחור חדר בדירה ששומשה כפנימיה.

לפי הוראתו של הרבי אז בבקר השכם קמה קבוצת בחורים בשקט להתפלל עם הגן החמה, ובחורנתם פתחו את החלונות והעירו את החבור. בתדהמתו ראה הבחור את אותם בחורי ישיבה אוכלים ושותים, והחל להוכיחם שהרי אסור לאכל קדם התפלה.

הבחורים שהיו נראים רציניים ויראי שמים החלו לזלזל, ואמרו לו שהוא סתם "מחמיר", ולעגו על כך שהוא מקפיד על זה, עד שלאט לאט התרפף הבחור והחל לאכל יחד אתם.

לאחר התפלה נגש הבחור לרבי מקוצק, אך הרבי הודיע לו שאינו מקבלו לישיבה מחמת שנכשל ב"מבחן" ואכל לפני התפלה. בכה הבחור והתחרט, אך לא נתקבל לישיבה, מפני שעקר העבודה היא - לא להיות מושפע ממה שאחרים עושים גם אם נראה להם שהם חרידים וצדיקים יותר ממך!

רואים אנו מספר זה, שמאחר שאותו בחור היה בחברתם של בחורי ישיבות הנראים קיראי שמים, אף על פי שהיה בטוח וברור לו שאינם נוהגים כשורה ויבדאי אין להם שום הטר לאכל לפני התפלה. ככל זאת ההתחברות לדברים, גרמה לו להקל לעצמו בדברים האסורים, ובזה היה פשוטו. [והנה מקום לדון בדבר מצד "לפני עור", באופן שיש חשש שהבחור יקשל בדבר, ואין כאן מקומו].

עוד באור נאה יש על המשנה מרבנו יוסף חיים - הבן איש חי בספרו 'חסדי אבות'. הוא הקשה, הרי אם צריך להתרחק משכן רע, כל שכן שלא יתחבר לרשע, ומדיע היה צריך להזהיר את האדם על כך?

וקתב לבאר זאת על פי משנה בחסיד שביא אצל הרמב"ם לפני יום פסח, ואמר לו: ביום פסחים מופקדים כמה עונות של עבודה זרה לזאת עריות ושפיכות דמים, ואני יודע בעצמי שלא חסדתי בהם. ואף אפשר ואמר שחטאתי בהם?

השיב לו הרמב"ם: חסדינו ז"ל אומרים, שכל המתנאה, הרי זה פאלו עובד עבודה זרה, וכן הנוסע פאלו עובד עבודה זרה, והמלכין פני חברו ברבים פאלו שופך דמים, וכן פיצא בזה.

נמצא שאין אתה משקר בכך שאתה מתנהל על עבודה זרה וכדומה, מפני שלא יתכן שתוכל להאמין בעצמך שלא עשית, ולא התנאתה, ולא הלכנת פני חברך מעולם.

נמצאנו למדים, שיש עוון גמור שהוא עוון עבודה זרה, ויש דבר שהוא שכן לאותו עוון ואינו אותו עוון ממש, אלא שהעושה אותו נחשב לו כאלו עשה את העוון עצמו.

וזה שרמיו התנא "הרחק משכן רע" לא רק שצריך אתה להתרחק מן הרע עצמו, אלא התרחק גם מדבר שהוא שכן של הרע, כגון פאזה, וכעס, וכיצא בזה, ואז ממילא אל תתחבר לרשע זה, כלומר, שאם לא תתרחק מהשכן של הרע, דהינו מהפסע וכדומה, הרי אתה נעשה חברו של הרשע שעובד עבודה זרה, מפני שגם אתה נחשב לעובד עבודה זרה, אבל אם התרחקת מהמדות הרעות, אין אתה נעשה חברו של הרשע.

יקותיאל כהן, מודיעין עלית
יהודה בודה, בית גן, ירושלים

משתתפי מבצע 'היו נכונים' יקבלו בעזה"ש את
השי, על ידי ציגנו במלמדי התורה
מועד החלוקה יתפרסם בעזה"ש (אין צורך להתקשר למערכת)

שמות הזוכים
בהגרלה
בחידה
לשבויות

פרפראות וחידישים
בפרשת השבוע
לשולחן השבת

דברי בינה

"על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו. על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו" (טו, טז).
כתב השל"ה הקדוש: יש רמז מוסר בכאן, על כל פעלה או תנועה שהאדם עושה, יאמר: **אם יצא השם** או 'בעזרת השם'. למשל, בלכתו בדרך יאמר: 'הני נוסע בעזרת השם יתברך, ובמדיעותי לכוונת במקום פלוני בעזרתו יתברך. יתברך אם יצא'. וכשכא למקום הנזה אז יחזיר ויתן שבה, ויאמר: 'הנה בעזרת השם יתברך באתי הנה, ובדעתי לסע לימן פלוני בעזרתו יתברך אם יצא'. נמצא שם שמים שגור בפיו בשעה שעולה במחשבתו, ובשעת מעשה, ככה בכל פעולותיו.

"ויסעו מחר ה'" (טז).

פרשו התוספות (שפת קטן) דהינו פרענות, כיון שהיו כתינוק הבורח מבית ספר.

לכאורה קשה מהי התביעה, הרי בני ישראל יסעו על פי הענין, וכיון שהענין עלה, נסעו. וכבר עמדו בזה המפרשים, ובספר הערות (למנו הר"ש"א. מהר"ק, שבת שם) הביא שאומרים בעלי המוסר - שעל כל פנים היו בני ישראל צריכים לצאת בצער ובכבד ראש ולא בשמחה, וזהו על דרך המכאיר בתחלת מסכת עבודה זרה לגבי הגויים ששועטים בסכס שמוצגים בהם, ואילו ישראל יוצאים בצער.

ואכן הסבא מסלבודקא בספרו 'אור הצפון' (ח"ג חובת הדבקות בתורה) כתב: הדברים מפללים מאד. הרי כתוב באותה פרשה: 'ולפי העלת הענין מעל האהל ואחרי כן יסעו בני ישראל וגו' על פי ה' יסעו ועל פי ה' יחנו' (בפסוק טו), ועוד שלפני כל מסע היו תוקעים בחוצרות (שם), ואם כן קשני ישראל נסעו מהר סיני, בודאי עלה הענין מקדם, ונסעו על פי ה', ואמנם כתוב בתורה: 'וענו ה' עליהם יומם בנסעם מן המחנה'. ועוד, שכתוב 'דרך שלשה ימים', ופירש"י: 'מהלך שלשה ימים הלכו ביום אחד, שהיה הקב"ה חפץ להכניסם לארץ מיד', 'וארון ברית ה' נסע לפניכם דרך שלשה ימים לתור להם מנוחה' - "זה הארון היוצא עמהם וכו' ומקדים לפניכם דרך שלשה ימים לתור להם מקום חנייתם".

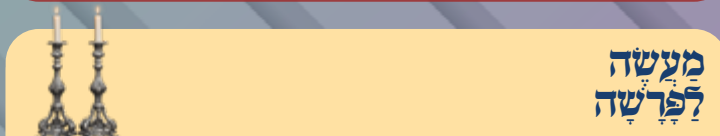
הרי לפי כל האמור עשו בני ישראל הכל על פי ה', וכדי להכניסם מהר לארץ ישראל, כפי שזכר להם, ומה היה כאן, אפוא, הפרענות שהקב"ה היה צריך להפריד בינה לבין פרענות המתאוננים, ולמה תארו אותם כתינוק הבורח מבית הספר?

אלא בעל פה כרחוק שפרוש הוא שאמנם עצם פעלת הנסיעה מהר סיני היתה כהגון ועל פי ה', אבל במעשים ראוי פתוח מצפוני לבם שלא הרגישו את הצער הדרוש על אשר עליהם להנתק מהמקום שלמדו בו תורה, ואמנם גם הליכתם היתה לשם מצוה, כדי להכנס לארץ ולקבל מצות ישיבה. כפי שצטטו עליה, אבל היה צריך להיות קשה להם לפרש ממצות תלמוד תורה שהיא כנגד כלם, שכל הפורש ממנה כפוש מן החיים. (וראה שם עוד שהארה בזה).

"ויאמר אלדד ומידד מתנבאים במחנה וגו' ויאמר אדני משה כלאים" (יא כו - ח).

הקשו המפרשים מה שאמר יהושע 'אדוני משה כלאים', מה חטאו אלדד ומידד, אדרבה הרי נביא הכובש בנבואתו חזי מיתה (מקדמי פסוק יוסף (בראשית א טו)), הביא לישב (שם אחי

הרה"ג חר"ר וביקר ר' שלמה וואלק מלאדו), כיון שהתנבאו בסגנון אחד, וזה דבר שאי אפשר לשני נביאים המקבלים השפעתם ממלאכים שיתנבאו באותו סגנון, ולכן חשדם שגביאי שקר הם וחזקים מיתה. ועל זה השיב משה בטוב טעם 'המקנא אתה לי', לי דוקא, שאפשר שגם הם נביאים כמנוי וקבלו השפעתם מהשם יתברך בעצמו, ולא ממלאכים, וגמילא יתכן שיתנבאו בסגנון אחד.

מעשה לפרשה

"והאיש משה ענו מכל אדם"

היה זה לפני קצתה שנים. באותה התקופה נסו המשפילים לשבר את החומה האיתנה של החינוך היהודי הטהור. הם השפיעו על שלטונות הספרות-ההגנה לחיב את ראשי הישיבות ללמד את התלמידים גם **מציאות חל**. הרבנים, התנגדו נחרצות לדרישה ונסו בכל כוחם לבטל את הגזרה. כל גדולי הדור יושבו שעות רבות ודנו בענין. הם נסו לפנות לכל הנוגעים בדבר - אך מאומה לא עזר. לבסוף החלט ששנים מגדולי הדור יגשו לארמונה של מלכת אוסטרליה ויתחננו לפניך שתבטל את הגזרה. השנים היו מרן החת"ם סופר ויתלמידו הגאון רבי יהודה אשד. שני הרבנים יצאו לדרך. הם נסעו לעיר הבירה, הלכו לארמון המלכה ובקשו להתקבל לפניך. דבר שהיה נגדד כמעט בלתי אפשרי. אלא שמראש הרשים את השומר בפסח והוא הכניס את הרבנים לאולם ההמתנה, והורה להם להתמתי עד שישירו להכנס לפני המלכה.

האולם היה מפאיר ביותר: קירותיו היו מצפים במראה מבריקה. הרצפה משיש ונהיטיו עשויים מצמח מיוחד במינו. הרבנים נשארו לעמד חיות ולא ידעו האם יש בעית שטטני בפרוד הספות. מול המראה הבוהקת מולם השתקפה דמותם. היות וכל רגע פנוי היו מנצלים ללמוד התורה, גם כאן, בעוד הם ממתנים החלו לעסוק בתורה. תוך דקות ספורות היו שני הרבנים שקועים בלמודם. הגאון רבי יהודה הרצה מערכות בלמוד ורבו החת"ם סופר הקשה. ר' יהודה תרץ ורבו האיר נקדה נוספת בפניה. פתאום הרים רבי יהודה את עיניו, הביט לעבר המראה ונתקל בדמות העומדת מולו. הוא פנה לחת"ם סופר ואמר להתרגשות: "הבה נקבל את פני היהודי הקדוש הזה העומד לפנינו. **פני מאירות והשכינה שורה עלינו** נקח ממנו ברכה לפני בנייתנו למלכה, שיעלית ה' דרכנו וישים בפניו את המלים הנכונות לבטול הגזרה". חייו עלה על פניו הקדושות של החת"ם סופר. הוא הבין שרבי יהודה, ברב טהרה ונגונותו, לא הפיר את דמותו, שהיא זו המשתקפת במראה (פי מעולם לא הביט בפראתו וכל פן לא הפיר את דמותו). כשהוא ר' יהודה את חיובו של רבו, הבין כי דמותו היא זו שגשתתקפה לנגד עיניו ובעונותנותו אמר: "את דמותי אתי ואליכם התפונתי". אך ידע החת"ם סופר שאת קולסתר פניו בעצמו הפיר.

ברכת מזל טוב לבחור הבר מצוה היקר והחביב

יהושע חיים שלמה בן הרה"ג ר' יוסף אנטוני שליט"א

לרגל הכנסת לעול תורה ומצוות

יהי רצון שיעלה מעלה בתורה ויראת שמים ויגדל לתפארת בית ישראל

שמחת הבר מצוה תתקיים ביום ד' אור לכ"ג סיון באולמי ההיכלי תניה"מ 5 ק"ס

ברכת מזל טוב לבחור הבר מצוה היקר והחביב

זלמן מאיר בן הרה"ג ר' אברהם יהודה פרידמן שליט"א

לרגל הכנסת לעול תורה ומצוות

יהי רצון שיעלה מעלה בתורה ויראת שמים ויגדל לתפארת בית ישראל

שמחת הבר מצוה תתקיים ביום ד' אור לכ"ג סיון באולמי "שערי מלכות" ר"ע 23 ברבפול

עלון מס' 5, פרשת בהעלותך, תשפ"ה

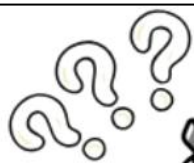

עונג שבת

העלון שמחבר אותנו אל שולחן השבת

שולחן שבת מרתק לילדיכם! מסרים חזקים, חידות מהפרשה, הלכות נוגעות לחיי היום יום, סיפורים מרתקים ודיונים מעוררי מחשבה - הכל בשפה של ילדים, ובלי צורך להכין מראש. העלון הזה יעזור לכם להפוך את שולחן השבת לחוויה משפחתית בלתי נשכחת! קריאה מהנה ושבת שלום!

חורים יקרים: למרות שהעלון בנוי כך שלא נדרשת הכנה מראש, מומלץ - אם יתאפשר להורה להעניף מבט חטוף בעלון לפני שבת, הדבר יסייע לו להגיש את הדברים בצורה שוטפת יותר ולהיות מוכן לשאלות או לכוון את הדיון בהתאם למסרים החשובים. • **אווירה נעימה ומשתפת:** חשוב מאוד ליצור אווירה של הנאה ועניין סביב הקריאה בעלון. לא כשיעור או מבחן, אלא כחוויה משפחתית משותפת. עודדו את הילדים להשתתף, לשאול, להביע דעה. • **התאמה לגילאי הילדים:** העלון כתוב בצורה שמתאימה למגוון גילאים. יחד עם זאת, ההורה המקריא יכול להתאים את עומק ההסברים, את השאלות ואת הדיונים לגילאי הילדים הספציפיים שלו. לילדים צעירים יותר, אפשר לפשט ולהתמקד בעיקר. עם ילדים גדולים יותר, אפשר להעמיק ולהרחיב. • **גמישות:** לא חייבים להספיק את כל העלון בשבת אחת. אפשר לבחור את הקטעים שנראים הכי מתאימים, וכמובן רצוי לחלק את הקריאה על פני סעודות השבת. • **היו דוגמה אישית:** כאשר ההורים מראים התלהבות ועניין בתכנים, הדבר משפיע ישירות על הילדים. שתפו גם אתם במחשבות וברגשות שלכם (בצורה מותאמת). • **שילוב שירים:** שלבו את שירי השבת בין הקטעים להגברת החיבור והאווירה המיוחדת, וקדושת השבת.

מילתא דחידודא

חורים יקרים: קריאה ברורה: קראו כל חידה לאט וברור. אם יש מילים שהילדים אולי לא מכירים, אפשר להסבירן תוך כדי קריאה או אחרית. • **זמן למחשבה:** תנו לילדים זמן לחשוב. אל תמהרו לגלות את התשובה. • **רמזים בהדרגה:** אם הילדים מתקשים, הציעו רמזים קטנים.

(א) מִכְסֵּף תַּעֲשֶׂה, צֹהַר קְדוֹשׁ,

(ב) מִי הֵם הַגִּבֹּרִים, שְׂכָךְ נִבְּאוּ בְּקֹל,

לְתַקֵּעַ בָּהֶן, בְּשִׁמְחָה וְרֹאשׁ.

לְמַקְרֵא עֲדָה, וּלְמַסַּע מַחֲנֶה,

מֶה הֵן הַפְּלִים, שְׂכָאן נִרְמְזִים?

וּמִדּוֹעַ הַנֶּזֶר, עֲלֵיהֶם כָּעֵס?

(תשובות בסוף)

מן הפרשה

מסר לחיים

חורים יקרים: חיבור לפרשה: הזכירו לילדים שזהו מסר מפרשת השבוע, שהם למדו בכיתה וישמעו בבית הכנסת. • **קריאה עם רגש:** קראו את הקטע בצורה שתעביר את הרעיונות המרכזיים. השתמשו בנגינה והטעמה כדי להדגיש את המילים הנצרכות להדגשה.

(מבוסס ע"פ "תורת אביגדור" להגה"צ ר' אביגדור מילר זצ"ל)

שבת שלום ילדים יקרים!

השבוע אנחנו קוראים בתורה את פרשת בהעלותך. הפרשה הזו מספרת לנו על הרבה דברים חשובים שקרו לעם ישראל במדבר. אחד הדברים המעניינים מופיע בפסוק: "כי לי כל־בכור בבני ישראל באדם ובבהמה ביום הכותי כל־בכור בארץ מצרים הקדשתי אתם ל'י' (במדבר ח, יז).

מה הפסוק הזה אומר לנו? הוא מזכיר לנו את מכת בכורות במצרים. זוכרים איך הקב"ה הציל את בכורי ישראל ממכת המוות? זה היה נס גדול! הקב"ה אומר לנו שבגלל הנס הזה, כל בכור בישראל קדוש ומיוחד לו. הבכור צריך לזכור את הנס ולהודות להשם על שהציל אותו.

אבל מה זה קשור אלינו היום? הגאון רבי אביגדור מילר זצ"ל הסביר שהפסוק הזה מלמד אותנו משהו חשוב מאוד על החיים שלנו. הוא אומר שכמו שבכורי ישראל ניצלו ממכת בכורות, גם אנחנו ניצלים כל הזמן מדברים רעים שיכולים לקרות לנו.

לפעמים אנחנו רואים אנשים שסובלים, חולים או נמצאים במצוקה. זה יכול להיות מישהו שאנחנו מכירים, או אפילו מישהו שאנחנו רואים ברחוב. כשאנחנו רואים את הסבל שלהם, אנחנו צריכים לזכור שהנס של מכת בכורות יכול לקרות גם לנו. אנחנו צריכים להודות להשם על שהוא שומר עלינו ומגן עלינו.

וזה בדיוק מה שנראה בסיפור על יוסי והממתק! יוסי קיבל ממתק טעים, וזה גרם לו לשמוח מאוד. אבל אז הוא ראה ילד אחר שסובל, ויוסי הבין שהוא צריך לעזור לו. הוא זכר שהקב"ה נתן לו את הממתק, והוא צריך להשתמש בו כדי לעשות טוב לאחרים.

יוסי התנהג כמו בכור שזוכר את הנס של מכת בכורות. הוא זכר שהקב"ה הציל אותו, והוא רצה להודות לו על ידי כך שהוא יעזור לילד אחר. הוא חילק את הממתק שלו לשניים, ונתן חצי לילד הבוכה. הילד שמח מאוד, ושניהם אכלו את הממתק ביחד. וקודם שאכלו בירכו מילה במילה בקול, ובכוונה ובשמחה להודות לה'.

המעשה של יוסי לימד אותנו כמה דברים חשובים:

* הכרת הטוב: אנחנו צריכים להודות להשם על כל הטוב שהוא נותן לנו, גם על הדברים הקטנים.

* עזרה לזולת: אנחנו צריכים לעזור לאחרים, במיוחד לאלה שסובלים.

למדנו שאנחנו צריכים לחיות חיים של הכרת הטוב ושמחה. אנחנו צריכים לזכור שהקב"ה נתן לנו את כל הטוב שיש לנו, ואנחנו צריכים להשתמש בו כדי לעשות טוב לאחרים. כשאנחנו עושים את זה, אנחנו עושים נחת רוח להשם, וזה הדבר הכי חשוב!

אז בואו ננסה להיות כמו יוסי! בואו נזכור את הנס של מכת בכורות, ולהודות להשם על כל הטוב שהוא נותן לנו. בואו נעזור לאחרים, ונשמח בחלקנו. ככה נהיה יהודים טובים יותר, ונעשה נחת רוח להשם!

סיפור ולקחו

הורים יקרים: לקרוא לאט, עם הפסקה בין הקטעים - לעכל את המסר. הפסקות קצרות מאפשרות לילדים לעבד את מה ששמעו.

הניצוץ הקטן של שמוליק

שמוליק, ילד חמוד עם פאות וחיך ביישן, אהב מאוד לעזור לאבא בבית הכנסת. יום אחד, כשארגנו את הסידורים לפני תפילת שבת, שמוליק ביקש לסדר את הסידורים על המדפים. אבא חיך ואמר: "בטח, שמוליק, אבל תזכור, כל סידור קטן שלך עוזר לאנשים להתפלל מתוך שמחה ורוגע!"

שמוליק לקח סידור אחד קטן והחל לסדר אותו על המדף. הוא סידר וסידר, עוד אחד ועוד אחד, ובכל ספר חשב על המתפללים שיבואו בשבת, על הניגונים שישירו ועל התפילות שיאמרו. הוא דמין את האווירה הנעימה והקדושה שתהיה בבית הכנסת.

פתאום, שמוליק שמע את סבא מספר לאבא סיפור על רבי שמעון בר יוחאי. סבא אמר שרבי שמעון בר יוחאי היה צדיק גדול שהסתתר במערה במשך שלוש עשרה שנים ולמד תורה. הוא לימד את העולם את סודות התורה, וכל מילה שלו הייתה מלאה אור ואהבה להשם.

שמוליק הקשיב לסיפור וחשב לעצמו: "אם רבי שמעון בר יוחאי הצליח ללמוד תורה במערה חשוכה, גם אני יכול לעשות דברים טובים בעולם!"

באותו רגע, עלה במוחו רעיון מיוחד. הוא החליט שכל פעם שהוא עושה מעשה טוב - עוזר לאבא, משמח את אמא, לומד תורה או מתפלל - הוא ידמין שיש לו ניצוץ קטן בלב, וכל מעשה טוב שהוא עושה מגדיל את הניצוץ הזה ומאיר אותו יותר ויותר.

בערב שבת, כשהמשפחה יושבת סביב השולחן, שמוליק הסתכל על הנרות הדולקים ועל הפנים המאירות של אמא ואבא. הוא הרגיש שמחה גדולה בלב. הוא ידע שכל המעשים הטובים שעשה במשך השבוע עזרו להביא את השבת בשמחה ובשלום.

אחרי הסעודה, סבא סיפר סיפור על האר"י ז"ל. הוא אמר שהאר"י ז"ל היה מקובל גדול שגילה סודות רבים בתורה. הוא לימד את העולם שכל מעשה שאדם עושה - אפילו המעשה הכי קטן - משפיע דברים טובים על כל העולם.

שמוליק הקשיב לסיפור וחשב לעצמו: "אולי הניצוץ הקטן שלי באמת משפיע על העולם? אולי כל המעשים הטובים שאני עושה באמת עוזרים לאחרים?"

למחרת בשבת בבוקר, שמוליק קם מוקדם להתפלל בבית הכנסת ולאחר מכן לעזור לאמא להכין את סעודת השבת. הוא חתך את הירקות, סידר את הצלחות ושם את המפיות על השולחן. בכל פעם שסיים משימה, הוא דמיין את הניצוץ הקטן שלו גדל ומאיר.

בשבת אחר הצהריים, שמוליק ישב עם אבא ואמא ולמד איתו דף גמרא. הוא התאמץ להבין את הסוגיות הקשות ושאל שאלות. כשסיימו ללמוד, אבא חיך ואמר: "שמוליק, אתה תלמיד חכם! כל מילה שלמדת עוזרת לך להיות יותר קרוב להשם." שמוליק חיך בחזרה ודמיין שוב את הניצוץ הקטן שלו גדל.

מאז, שמוליק הקפיד לעשות מעשים טובים בכל יום. הוא ידע שכל מעשה טוב - אפילו חיך, מילה טובה או עזרה קטנה - יכול להאיר את העולם ולהביא ברכה לכולם. הוא האמין שהשם תמיד רואה ושומע את המעשים שלו, ושהוא שמח כשהוא עושה טוב.

כך גדל שמוליק, והפך לאברך צדיק וירא שמים. הוא תמיד זכר את הסיפור על הניצוץ הקטן, וידע שכל מעשה שלו משפיע טוב על העולם כולו. הוא לימד את ילדיו לעשות מעשים טובים, ואמר להם: "תזכרו, כל מעשה טוב הוא כמו ניצוץ קטן שמגדיל את האור בעולם!"

הורים יקרים: קריאה בקצב מתאים: זהו סיפור עם פרטים רבים, קראו אותו בקצב שיאפשר לילדים לעקוב ולהבין. • קריאה חווייתית: ספרו את הסיפור בצורה חיה, עם דגש על הרגשות של הדמויות.

ספר יהושע - המשך. (פרק ח)

ילדים יקרים ואהובים!

אחרי שהבנו את הטעות שעשה עכן, שהוא לקח דברים שה' לא הרשה, ואחרי שבני ישראל תיקנו את מעשיהם, הגיע הזמן לשמוח! ה' הבטיח ליהושע שבפעם הזו הם ינצחו את העיר עי!

זוכרים איך בפעם הקודמת, רק שלושת אלפים אנשי מלחמה יצאו למלחמה והפסידו? הפעם, יהושע שמע בקול ה' ויצא עם כל צבא המלחמה! הוא ידע שהניצחון לא תלוי בכוח הזרוע, אלא רק בסייעתא דשמיא, בעזרת ה'!

יהושע היה מנהיג עניו ושקול. הוא לא התגאה בכוחו, אלא תמיד ביקש את עצת ה' והתייעץ עם הכהנים והזקנים. הוא ידע שהחוכמה האמיתית נמצאת בתורה הקדושה.

וכך, הפעם, יהושע תכנן מיוחדת. הוא לא רצה לתקוף את העיר חזיתית, אלא לעשות משהו חכם יותר. הוא שלח חלק מהצבא להתחבא מאחורי העיר, ואילו הוא והחיילים האחרים העמידו פנים שהם בורחים מהעיר.

כאשר אנשי עי ראו את יהושע והחיילים בורחים, הם שמחו מאוד וחשבו שהם ניצחו שוב. הם רדפו אחרי בני ישראל, והתרחקו מהעיר.

ואז, פתאום, החיילים שהתחבאו מאחורי העיר קמו ממחבואם, רצו אל העיר הריקה, וכבשו אותה! הם הציתו את העיר באש, ועשן גדול עלה השמימה.

כשראו אנשי עי את העשן, הם נבהלו מאוד. הם הבינו שבלבלו אותם! הם ניסו לברוח, אבל היה מאוחר מדי. יהושע והחיילים שלו הסתובבו ותקפו אותם, והרגו את כולם.

וידאי בני ישראל שמחו מאוד על הישועה הגדולה. הם ידעו שהניצחון הזה הוא מתנה מה', והם הודו לו בכל ליבם. הם ראו איך ה' עוזר להם ברגעים קשים, ואיך הוא נותן להם ישועה גדולה).

אחרי כיבוש עי, יהושע עשה מעשה חשוב מאוד: הוא בנה מזבח לה' בהר עיבל, והקריב עליו קורבנות. הוא גם כתב על האבנים של המזבח את כל התורה, כדי שבני ישראל יזכרו תמיד את מצוות ה' וילמדו אותן.

המעשה הזה מראה לנו כמה חשוב ללמוד תורה ולקיים את המצוות. התורה היא המתנה הכי יקרה שקיבלנו מה', והיא מנחה אותנו בכל דרכינו. (מקורות: רש"י, רד"ק, מלבי"ם, ספר החינוך מצווה תקכ"ה)

המפרשים מלמדים אותנו הרבה דברים חשובים על הסיפור הזה:

* בטחון בה': יהושע בטח בה' בכל ליבו, והוא ידע שהניצחון יבוא רק בעזרתו. אנחנו צריכים ללמוד לבטוח בה' בכל מצב, ולדעת שהוא תמיד איתנו.

* ענווה: יהושע היה מנהיג ענו, והוא לא התגאה בכוחו. אנחנו צריכים ללמוד להיות ענווים, ולא לחשוב שאנחנו יותר טובים מאחרים.

* שמחה בעשיית רצון ה': בני ישראל שמחו מאוד על הישועה, כי הם ידעו שהם עשו את רצון ה'. אנחנו צריכים ללמוד לשמוח בעשיית מצוות, ולדעת שזה הדבר הכי טוב שאנחנו יכולים לעשות.

* הכרת הטוב: בני ישראל הודו לה' על הישועה. אנחנו צריכים ללמוד להכיר טובה על כל מה שה' נותן לנו, ולהודות לו בכל יום. (ראה חובת הלבבות שער ג)

* לא להתייאש: יהושע לא התייאש אחרי ההפסד הראשון, אלא המשיך להתפלל לה' ולעשות את מה שנכון. אנחנו צריכים ללמוד להיות מתמידים, ולא לוותר גם כשקשה.

מה למדנו מהסיפור הזה?

* אנחנו צריכים לבטוח בה' בכל מצב.

* אנחנו צריכים להיות ענווים ולא להתגאות.

* אנחנו צריכים לשמוח בעשיית מצוות.

* אנחנו צריכים להכיר טובה על כל מה שה' נותן לנו.

* אנחנו צריכים להיות מתמידים ולא לוותר.

בפעם הבאה, נמשיך לספר על המשך כיבוש הארץ, ועל הניסים הגדולים שה' עשה לנו. זכרו תמיד להיות חזקים בשמירת המצוות, לבטוח בה' וללמוד תורה!

הסוכריה הכחולה של נפתלי

נפתלי ואבישי היו חברים טובים מאוד. הם למדו יחד בתלמוד תורה, שיחקו יחד בהפסקות, ואפילו גרו באותו בניין. נפתלי אהב מאוד סוכריות, במיוחד סוכריות כחולות. יום אחד, אמא של נפתלי קנתה לו שקית גדולה של סוכריות כחולות, טעימות מאד!

"וואו!" קרא נפתלי בהתלהבות, "יש לי סוכריות כחולות לכל השבוע!"

נפתלי לקח כמה סוכריות לתלמוד תורה, כדי לחלוק עם חבריו. כשצלצול ההפסקה צלצל, נפתלי רץ לחפש את אבישי. "אבישי, אבישי! תראה מה הבאתי!" הוא קרא בהתרגשות.

אבישי הגיע ועיניו נצצו כשראה את הסוכריות הכחולות. "נפתלי, איזה כיף! אפשר גם?"

נפתלי חיך. "בטח! הנה, קח כמה שתרצה."

אבישי לקח שתיים, ואז עוד אחת. נפתלי שם לב שאבישי אוכל אותן מהר מאוד. לאחר כמה דקות, אבישי שאל: "נפתלי, אפשר עוד אחת? הסוכריות האלה טעימות לי מאוד."

נפתלי היסס. הוא מאוד אהב את הסוכריות הכחולות שלו, ורצה לשמור כמה לעצמו. אבל הוא גם זכר מה שלימדו אותו בתלמוד תורה, על החשיבות של נתינה ולוותר לחבר, וגם את החשיבות של שמירה על מה שיש לו. הוא נזכר בפתגם החכם: "תפסת מרובה לא תפסת".

נפתלי חשב לעצמו: "אני רוצה להיות נדיב, אבל גם רוצה שיישארו לי סוכריות להמשך היום. אבישי כבר קיבל כמה סוכריות, ואולי כדאי שנשמור קצת גם לאחר כך."

הוא חיך אל אבישי ואמר: "אבישי, הסוכריות באמת טעימות, אני שמח שאתה נהנה. קח עוד אחת, ומהשאר אשמור קצת גם בשבילי, שגם אני אוכל ליהנות מהן."

אבישי שמח מאוד לקבל עוד סוכריה, והודה לנפתלי מקרב לב. הוא הבין שנפתלי נדיב, אבל גם צריך לדאוג לעצמו, וזה בסדר גמור.

אבל אז, הגיע ילד אחר, שמעון, וגם הוא ראה את הסוכריות הכחולות. "נפתלי, אפשר גם לי סוכריה?" הוא שאל.

נפתלי הסתכל על השקית שלו. נשארו בה רק מעט סוכריות. הוא רצה מאוד לשמור אותן לעצמו, אבל הוא זכר את השיעור שלמד. הוא נזכר במידת הנדיבות, שהיא מידה חשובה כל כך ביהדות.

נפתלי חשב: "אני רוצה לנהוג בנדיבות כלפי שמעון, אבל גם לשמור לעצמי קצת. אם אתן לו סוכריה, זה ישמח אותו, אבל גם לי מגיע ליהנות."

הוא חיך אל שמעון ואמר: "בטח שמעון, הנה לך סוכריה! אבל זו האחרונה שיש לי כרגע לתת, אני מקווה שתספיק לך."

שמעון שמח מאוד ולקח סוכריה בשמחה. הוא הודה לנפתלי מקרב לב.

כשהפסקה הסתיימה, לנפתלי נשארו מעט סוכריות. הוא שמח שהוא חלק עם חבריו, והוא גם שמח שדאג גם לעצמו ושמר כמה סוכריות בשבילו.

אחרי הלימודים, נפתלי סיפר לאמא שלו על הסוכריות. הוא סיפר לה שהוא נתן לחברים שלו, והיא חייכה אליו בשמחה. "נפתלי שלי, עשית מעשה מצווה! חשוב מאד לתת לאחרים."

אמא של נפתלי לקחה אותו לחנות המכולת, וקנתה לו שקית חדשה, אפילו יותר גדולה, של סוכריות כחולות. "הפעם", היא אמרה, "תוכל לחלוק עם החברים שלך יותר, וגם יהיה לך מספיק לעצמך."

נפתלי שמח מאוד. הוא הבין שלפעמים, כשמוותרים ונותנים לאחרים, מקבלים בחזרה הרבה יותר ממה שנתנו. הוא למד שנדיבות ונתינה לחברים הם דברים חשובים מאוד, והם מביאים שמחה גם לנו וגם לאחרים.

ומאז, נפתלי תמיד שמח לחלוק עם חבריו, ולעולם לא שכח את השיעור שלמד על הסוכריה הכחולה. הוא ידע שהשמחה האמיתית היא לא רק בכמה סוכריות יש לו, אלא גם בשמחה שהוא יכול להביא לאחרים, וגם ביכולת שלו ליהנות ממה שיש לו. והוא גם זכר תמיד את הפסוק: "ואהבת לרעך כמוך".

להורים: לא להעמיס: אם הנושא חדש לילדים, התמקדו בהלכה אחת או שתיים בכל פעם, כדי לא להעמיס וכדי שהדברים ייקלטו טוב יותר. אפשר גם לחלק לכמה סעודות.

שו"ע או"ח (סימן קעב) - מי שהכניס לפיו מאכל ושכח לברך

שבת שלום ילדים יקרים,

היום נלמד הלכות חשובות מאוד על מה עושים כשמכניסים אוכל או שתייה לפה ושוכחים לברך!

הלכה 1: איך צריך להיות הפה כשמברכים?

א. כשאנחנו מברכים, הפה שלנו צריך להיות ריק מאוכל. למה? כדי שנוכל להוציא את המילים של הברכה בצורה ברורה

וחזקה, כמו שכתוב "ימלא פי תהילתך" (תהילים עא, ח) - הפה שלנו צריך להיות מלא בתהילה להשם!
דוגמה: דני רוצה לברך "בורא פרי העץ" על תפוח. אבל יש לו עוד חתיכת עוגה בפה. מה הוא צריך לעשות? לבלוע את העוגה קודם, ואז לברך על התפוח בפה נקי.

ב. מה קורה אם כבר הכנסנו אוכל לפה ושכחנו לברך? תלוי איזה אוכל!
אם זה אוכל שאנחנו לא מתביישים לפלוט, כמו בוטנים או פירות קשים, אנחנו צריכים להוציא את האוכל החוצה, להחזיקו ביד ולברך (שו"ע סי' קעב סעיף ב).

אם זה אוכל שאנחנו מתביישים לפלוט, כמו תותים או ענבים רכים, אנחנו יכולים להזיז את האוכל לצד אחד בפה ולברך (שו"ע סי' קעב סעיף ב).

דוגמה: אביגיל לקחה ענב לפה והתחילה ללעוס ושכחה לברך. היא יכולה להזיז את הענב לצד אחד בפה ולברך עליו.

שאלה סיפורית: דוד אכל קצת אבטיח ושכח לברך. האם הוא יכול לברך כאשר האבטיח בפה?

תשובה: מכיוון שאבטיח רך ונמאס אם יוציא אותו, דוד יכול להזיז אותו לצד אחד בפה, ולברך.

חשוב לדעת: אם יש לנו פירורים בפה מהאוכל הקודם, יותר נכון לבלוע אותם לפני שמברכים (מהגר"ח קניבסקי זצ"ל).

הלכה 2: מה עושים עם שתייה?

א. אם שכחנו לברך לפני השתייה, מה עושים?

תשובה: אם יש לנו עוד שתייה, הכי טוב לירוק את השתייה שיש לנו בפה ולברך על השתייה החדשה (שו"ע סי' קעב סעיף א).

דוגמה: שרה שתתה קצת מיץ ושכחה לברך. אם יש לה עוד מיץ, היא יכולה לירוק את מה שיש לה בפה ולברך על הכוס החדשה.

ב. אם אין לנו עוד שתייה ואנחנו ממש צמאים, אנחנו יכולים לבלוע את השתייה בלי לברך, ואם שתיתי כמות גדולה, צריך לברך ברכה אחרונה (שו"ע סי' קעב סעיף א).

דוגמה: רבקה הייתה באמצע טיול והכניסה מים לפיה ושכחה לברך על המים. אין לה עוד מים, והיא ממש צמאה. היא יכולה לבלוע את המים בלי לברך עליהם לפני (רק ברכה אחרונה אם שתתה כשיעור).

חשוב לדעת: למה מותר לבלוע את השתייה בלי לברך? כי אמנם אנחנו צריכים לזכור לברך לפני שאנחנו אוכלים או שותים, אך אם שכחנו, זה כבר קרה, ועדיף לא לבזבז את האוכל או השתייה (ספר עץ השדה).

שאלות חזרה:

- למה חשוב שהפה יהיה ריק מאוכל כשמברכים?
 - מה עושים אם שכחנו לברך על פרי שאנחנו אוכלים?
 - מה עושים אם שכחנו לברך על שתייה שאנחנו שותים?
- בהצלחה בלימוד!

למורים: לא לבחון: גם אם הילד גדול ולומד גמרא, לא לבחון אותו על המילים! הכל בנחת וברוגע. עם הזמן הוא ידע היטב. המטרה היא ליצור חוויה חיובית ונעימה עם שפת הגמרא. • **אופן הקריאה:** קראו משפט בארמית, ואז מיד את התרגום שלו. • אפשר לחזור על מילים מרכזיות בארמית ולהסבירן (למשל: "יומא חד" - יום אחד, "ברכתא" - ברכה). • קראו בקצב איטי וברור. • **המסר של הסיפור:** לאחר הקריאה, הסבירו במילים פשוטות את המסר.

הָוָה יְנוּקָא חֲכִימָא - יוֹסֵף שְׁמִיָּה.

היה ילד חכם - יוסף שמו.

יוֹסֵף הָוָה יְתִיב וְגַרְסַּ בְּאוֹרֵיתָא.

יוסף היה יושב ולומד בתורה.

יומא חד, אתא חב"ריה שְׁמִיָּה שְׁמַעוֹן וְאָמַר לֵיהּ: "תָּא נִיזֵּל לְטִיֵּל בְּחֶצֶר בֵּי כְּנִישְׁתָּא!"

יום אחד, בא חברו שמו שמעון ואמר לו: "בוא נלך לטייל בחצר בית הכנסת!"
אמר יוסף: "לא יכילנא. אנא צריך למגרסי באורייתא."
 אמר יוסף: "לא יכול אני. אני צריך ללמוד בתורה."
אמר שמעון: "טב, עדיפא למיגרס בבית הכנסת מלטייל בחוץ."
 אמר שמעון: "טוב, עדיף ללמוד בבית הכנסת מלטייל בחוץ."
אמר יוסף: "אורייתא היא חיים לכל מאן דעסק בה."
 אמר יוסף: "התורה היא חיים לכל מי שעוסק בה."
שמעון הסתכל על יוסף ואמר: "אנת חכימא מנאי."
 שמעון הסתכל על יוסף ואמר: "אתה חכם ממני."
ואז נסיב שמעון ספרא וגריס עם יוסף.
 ואז לקח שמעון ספר ולמד עם יוסף.
חדי יוסף, דבזכותיה אף שמעון גריס באורייתא.
 שמח יוסף, שבזכותו גם שמעון למד תורה.

שולחן של חבמים

דיונים תורניים מלכיא

הורים יקרים: ניהול הדיון: תנו לכל ילד הזדמנות לדבר. עודדו גם את הביישנים יותר. • הקשיבו באמת למה שהילדים אומרים. • אפשרו דעות שונות, כל עוד הן נאמרות בכבוד. • כוונו את הדיון בעדינות אם הוא סוטה מהנושא. • **סיכום ו"שיעורי בית":** מומלץ לסכם את הנקודות שהועלו ולקחת את זה ל"שיעורי בית", למשל (בנושא ויתור): "השבוע ננסה במיוחד לשים לב האם אנחנו מוותרים לחברים שלנו

פתיחה: מהי הכרת הטוב?

- * **שאלה לילדים:** מה זה אומר להכיר טובה? מתי אתם מרגישים שצריך להגיד תודה?
- * **הסבר קצר:** הכרת הטוב היא תחושה פנימית שאנחנו מעריכים את הטוב שאחרים עשו לנו, ומרגישים צורך להודות להם על כך. הכרת הטוב לה' היא ההבנה שהכל מגיע ממנו, ושאנחנו צריכים להודות לו על כל דבר, גדול כקטן.

מקורות תורניים:

פסוקים:

- * "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו" (תהילים קלו, א). הסבר: הפסוק הזה חוזר על עצמו פעמים רבות בתהילים, ומזכיר לנו להודות לה' על החסדים שהוא עושה איתנו תמיד.
- * "כל הנשמה תהלל יה" (תהילים קנ, ו). הסבר: כל נשימה שלנו היא מתנה מה', ולכן אנחנו צריכים להלל ולשבח אותו תמיד.

הלכה:

- * אמירת "מודה אני" עם הקימה בבוקר: זוהי ההזדמנות הראשונה שלנו להודות לה' על שנתן לנו עוד יום לחיות.
- * ברכות הנהנין: ברכות לפני ואחרי אכילה, המזכירות לנו שהאוכל שלנו מגיע מה'.

דיון הלכתי וחינוכי:

1. **שאלה לילדים:** האם מותר לנו פשוט לקחת דברים טובים בלי להגיד תודה? למה לא?
 * **הסבר:** העולם הזה הוא מתנה מה', ואנחנו צריכים להשתמש בו בצורה נכונה ולזכור להודות לו על כל דבר. הנאה מהעולם מבלי הכרת הטוב היא כפיות טובה.
2. **שאלה לילדים:** איך אנחנו יכולים להראות לה' שאנחנו מודים לו?
 * **תפילה:** להתפלל בכוונה ולהודות לה' על הכל.
- * **לימוד תורה:** ללמוד את התורה שלו ולקיים את מצוותיו.

- * **מעשים טובים:** לעשות מעשים טובים לאחרים, כי זה משמח את ה'.
- * **ברכות:** לברך לפני ואחרי שאוכלים, ולברך על דברים טובים שקורים לנו.
- * **אמירת תודה:** פשוט להגיד תודה לה' על כל דבר טוב שקורה לנו.

3. דוגמאות מחיי היום-יום:

- * **שאלה לילדים:** על מה אתם יכולים להודות לה' היום?
- * **דוגמאות:**
- * **בריאות:** תודה לה' שאנחנו בריאים ויכולים ללמוד ולשחק.
- * **משפחה:** תודה לה' שיש לנו משפחה שאוהבת אותנו.
- * **אוכל:** תודה לה' שיש לנו אוכל טעים לאכול.
- * **בית:** תודה לה' שיש לנו בית חם ונעים לגור בו.
- * **חברים:** תודה לה' שיש לנו חברים שאנחנו אוהבים.
- * **הצלחה בלימודים:** תודה לה' שהצלחנו במבחן או שלמדנו משהו חדש.
- * **טיול בטבע:** תודה לה' על הנוף היפה, על האוויר הצח ועל השמש.

4. סיפורים:

הכרת הטוב ככלי לעבודת ה':

- * **שאלה לילדים:** איך הכרת הטוב יכולה לעזור לנו לעבוד את ה' יותר טוב?
- * **הסבר:** כאשר אנחנו מכירים טובה לה', אנחנו מרגישים קרובים אליו יותר, ואנחנו רוצים לעשות את רצונו ולקיים את מצוותיו מתוך אהבה ושמחה. הכרת הטוב ממלאת אותנו בשמחה ונותנת לנו כוח להתמודד עם קשיים.
- * אפשר לשיר ניגון שמבטא הכרת הטוב לה'.

פינת התגובות

למצרכת צלון צונג שבת היקרה,
 מרצוני להביע את תודתי הצמוקה על הצלון. קראתי אותו בשמחה רבה, והתרשמותי מאוד מהאיכות, מהצומח וההתרומה
 הרוחנית והתרבותית שהוא מביא לאווירת השבת.
 הצלון אכן מצטייר את הקשר לפרשת השבוע ולמסורת בצורה נעימה, חכמה ונוצצת גלגל.
 שה' יעלה שכר טוב, ברכה ופירות להמשיך בעשייה הברוכה הזו.
 ד' א' מברכים

 ישר כח על הצלון המרתק
 חלק מאוד!
 יהי רצון שתשרה שכונה במצטיי ידרכת, אמן
 מ.ו. ירושלים

הורים נכבדים, העניקו זכות מיוחדת לשבת! הקדישו עלון להצלחת הילדים בתורה ויראת שמים, או לרפואה וכו'. תרומתכם
 תסייע בהפצת תורה ויראת שמים לילדי ישראל. לפרטים, ניתן לפנות אלינו בכתובת 7163036@GMAIL.COM

העלון יוצא לאור על ידי כולל "רצופות" - לאברכים הלומדים בהתמדה וברציפות, בנשיאות הגאון הגדול ר' דוד כהן שליט"א ראש ישיבת
 חברון. לרעיונות הארות ותגובות: 7163036@GMAIL.COM. תשובות לחידות: א. החצוצרות. ב. אלדד ומידד (ועי' רש"י פס' כח).

סקה

הילד/ה הזוכה

שקד אסאיג
מראשון לציון

יודעים את התשובה?
שלחו לנו לכתובת המייל ואולי תזכו בפרס
anafeamalon@gmail.com
תשובה משביעי של פסח
שבת.

נראה אותך אלה
מהי הפרשה הקצרה ביותר בתורה?
?

פרשת שבוע אירוק

פרשת בהעלותך

בפרשת בהעלותך מסופר על בני ישראל שהתלוננו במדבר. הם אמרו: "מי יאכילנו בשר? זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם, את הקישואים ואת האבטיחים..." הם התגעגעו לאוכל של מצרים והתלוננו על המן שה' נתן להם.

מה שמעניין הוא שהתורה אומרת "והמן כזרע גד הוא... וטעמו כטעם לשד השמן". חז"ל מלמדים אותנו שהמן היה מיוחד במינו - הוא יכול היה לטעום כמו כל דבר שאדם רצה! אם משהו רצה טעם של עוגת שוקולד,

המן טעם כמו עוגת שוקולד. אם משהו רצה טעם של פיצה, המן טעם כמו פיצה. אז למה בכל זאת בני ישראל התלוננו?

התשובה היא שהם התלוננו כי הם רצו לראות את האוכל, לא רק לטעום אותו. הם רצו לראות קישואים ואבטיחים, לא רק לטעום אותם במן.

ילדים יקרים, לפעמים אנחנו מסתכלים על מה שיש לאחרים וחושבים שזה יותר טוב ממה שיש לנו. אנחנו שוכחים להעריך את הדברים הטובים שיש לנו! בני ישראל קיבלו את המתנה הכי מדהימה - אוכל שיוור מהשמיים וטעים בדיוק כמו שהם רוצים - אבל הם לא העריכו אותה כי הם היו עסוקים מדי בלהתגעגע למשהו אחר.

כשאנחנו רואים שלחבר יש צעצוע חדש או ממתק שאין לנו, במקום להתלונן ולהיות עצובים, אפשר לחשוב על כל הדברים הטובים שיש לנו. אולי יש לנו משפחה אוהבת, חברים טובים, בית חם, או כישרונות מיוחדים משלנו! ה' נותן לכל אחד מאיתנו מתנות מיוחדות - לא תמיד אותן מתנות שיש לאחרים, אבל בדיוק את המתנות שאנחנו צריכים. כשאנחנו מתמקדים בטוב שיש לנו במקום במה שאין לנו, אנחנו מגלים שיש לנו המון סיבות להיות שמחים ואסירי תודה.

שבת שלום ומבורך!

ואמיר מויאל

מצאו 10 הצאים

מהו

הפסוק למסע צהלה

הילד/ה הזוכה
אופק שרעבי
מעפולה

יודעים את התשובה
שלחו לנו לכתובת המייל ואולי תזכו בפרס
anafeamalon@gmail.com

תשובה משביעי של פסח:
"חמשים עלו בני ישראל
מארץ מצרים"

סיפור הארבה הוא רק דוגמה אחת לקשר המיוחד עם התורה הקדושה, קשר שזכה להכרה מן השמים.

הרב חיים קנייבסקי היה מנהיג רוחני דגול שהאיר את דרכם של רבים בעם ישראל. הוא לימד בדוגמה אישית כיצד לקיים את התורה, כיצד להתמיד בלימודה יומם ולילה, וכיצד לאהוב אותה אהבה אמיתית ועמוקה.

סרקו את הקוד וצפו
בסיפורי צדיקים
בעריכת AI חדשנית
<<<

סיפורי צדיקים

הרב חיים קנייבסקי

אור יקרות בוקע מחלון קטן ברחוב רשב"ם בבני ברק, אלו שעות קטנות של הלילה, אך בחדרו הקטן והצפוף בספרים של הרב חיים קנייבסקי, קול התורה ממשיך להדהד.

מילדותו ועד יומו האחרון, שקד על התורה בצורה מופלאה שנדיר למצוא כמותה, עד שזכה לכינוי המיוחד "שר התורה".

הבית הצנוע ברחוב רשב"ם הפך למגדלור של תורה וחסד. שם כל יהודי יכול היה למצוא בו מזור לנפשו. מכל רחבי מכל רחבי הארץ והעולם, היו מגיעים יהודים לקבל ברכה ועצה טובה.

יום אחד, בעת שהיה שקוע בלימודו, עסק הרב בהלכות הארבה - שרץ שהתורה מגדירה כטהור ומותר באכילה. הרב ביקש להבין את צורתו המדויקת של הארבה, את מבנה כנפיו ורגליו, אך לא מצא בספרים תיאור מספק. בתמימותו ואמונתו, פנה בתפילה לקב"ה שיאיר את עיניו להבין את ההלכה.

והנה אירע דבר פלא: כמו במענה ישיר מן השמים, נחת ארבה ירקרק על אדן חלונו. הארבה נפגף בכנפיו בעדינות, כאילו מציג את עצמו בפני הרב, מאפשר לו ללמוד את מבנהו וצורתו. רק לאחר שהרב הבין היטב את סימני הטהרה שהתורה מתארת, התעופף הארבה ונעלם.

נפלאות הבריאה

שמואל קורניב

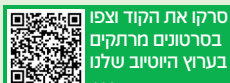
הסוסים

כידוע, הקדוש ברוך הוא ברא את כל הבריאה בחכמה עצומה, וכל יצור יש לו סודות ודברים מיוחדים. אחד מבעלי החיים המרתקים ביותר הוא הסוס, שמופיע פעמים רבות בתורה, בנביאים ובכתבי חז"ל.

- פעימות בדקה במנוחה. אך בזמן ריצה זה יכול להגיע עד מאה וחמישים פעימות.
- הסוס היה בעל החיים העיקרי ששימש את האדם להובלה וללחימה במשך אלפי שנים.
- פרסות הסוס עשויות מחומר דומה לציפורני האדם. לכן צריך לקצוץ אותן או להניח להן פרסות ברזל.
- הרומאים הקדמונים היו הראשונים שהמציאו את פרסות הברזל. הן הגנו על רגלי הסוסים בעת רכיבה ממושכת.
- סוסי מירוץ יכולים להגיע למהירות של יותר משבעים קילומטרים בשעה.
- סוסים יכולים לישון לבד או יחד עם סוסים אחרים, אך הם נוטים להרגיש יותר בטוחים כשיש סביבם חברים.
- ישנם יותר ממש מאות סוגים שונים של סוסים ברחבי העולם.

כמה נפלא לראות את חוכמת הבורא יתברך, שמופיעה בכל פרט בבריאה! הסוס, על כוחותיו, מהירותו ורגישותו, מוכיח לנו עד כמה הבריאה מתוכננת בתבונה. מי ייתן ונלמד מכל היצורים בעולם על גדולתו של הבורא ונודה לו בכל יום על כל מה שנתן לנו.

סרקו את הקוד וצפו
בסרטונים מרתקים
בערוץ היוטיוב שלנו
<<<

- הסוס הוא אחד מבעלי החיים החזקים ביותר יחסית למשקלו. הוא יכול לשאת משקל של יותר ממחצית גופו ולרוץ במהירות עצומה.
- לסוסים יש יכולת לזהות רגשות של בני אדם. הם מרגישים כשאדם עצוב, שמח או מפחד, ומתנהגים בהתאם.
- הסוס יכול לישון גם בעמידה וגם בשכיבה. זאת בזכות מבנה מיוחד ברגליים שמאפשר לו להינעל מבלי ליפול.
- סוסים מתקשרים זה עם זה על ידי הבעות פנים, תנועות אוזניים וצלילים שונים.
- תינוק הסוס, הנקרא סייח, מסוגל לעמוד וללכת זמן קצר לאחר לידתו.
- לסוסים יש מערכת עיכול רגישה מאוד. לכן הם אוכלים מזון מיוחד כמו חציר ושיבולים.
- לבו של סוס ממוצע פועם בקצב של בין שלושים לשלושים וחמש

"אתה
רואה התחלתי
לעשות כשר על
האופנים בבית"
- "אכל אתה בכלל לא
מזוז את הרגלים!"
- "בסדר, אני עכשיו
בירידה..."

מזאוו 6 הקדונים

אחרון הכהן היה מדליק מדי יום את המנוחה במשכן
- באותה התלבוטה כאלו זו הפעם הראשונה.
חושבים שתוכלו למצוא את ההבדלים בין הציורים?

הילד שענה נכון על החידות
וזכה במתנה:

עילאי אלבהר
מנתיבות

מצרכים:

- 200 גרם
- ביגלה מפרר
- 4 כפות מרר שוקולד
- לצפוי:
- 75 גרם שוקולד
- חלב/מרי
- 3 כפות חלב
- סכריות צבעוניות /
- שכרי ביגלה / קוקוס

"הכלב זרק את הבשר וקפץ למים"

שלום לכם ילדים צדיקים!

היום אני רוצה שנדבר על משהו מאוד חשוב
- איך להיות שמחים במה שה' יתברך נותן לנו
אתם יודעים, אחד הדברים הכי מיוחדים בקשר
שלנו עם הקדוש ברוך הוא זה שהוא מכיר כל אחד
ואחת מאתנו באופן אישי. הקדוש ברוך הוא יודע
בדיוק מה אנחנו צריכים - לא יותר מדי ולא
פחות מדי, אלא מה בדיוק נכון לנו
כמו אבא טוב שידע מה הכי
מתאים לילדים שלו.

אז למה לפעמים אנחנו
מרגישים שמשהו חסר
לנו? זה כי לפעמים
אנחנו מסתכלים מסביב
ורואים מה יש לאחרים.
אולי לחבר יש משחק
חדש שהורים שלו קנו לו,
או שהחברה קבלה אופנים
יפים, או שלמישהו אחר יש כשרון
שאנחנו רוצים. ואז אנחנו חושבים: "רגע,
למה להם יש ולי אין? למה ה' נתן להם ולי לא?"
נו, מה אתם חושבים, ילדים? האם זה עוזר לנו
להיות שמחים כשאנחנו מסתכלים על מה שיש
לאחרים?

כשאנחנו מקנאים במישהו אחר, חכמינו
זכרונם לברכה מלמדים אותנו שזה יכול להזיק
לנו. במקום לשמוח במה שיש לנו, אנחנו עלולים
אפילו לאבד את מה שכבר קבלנו.

אני אספר לכם ספור מעניין:

היה פעם כלב שהלך על גשר והחזיק בפי
חתיכת בשר טעימה. כשהוא הסתכל למטה אל

ניתן להשיג את ספרי הבדיחות "כל יום פורים" עם משלוח עד
הבית 052-4770297, להאזנה למאות שיעורים לילדים, פרשת
שבוע וסיפורי צדיקים חפשו: "מאיר זואטה - מתוקים מדבש"

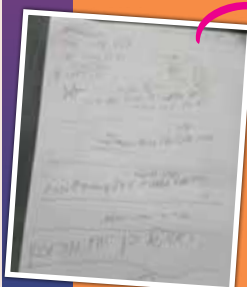
הלכה לשלחן שבת

טעימה בלשון

חלב. במקום זאת, מספיק לעשות קנוח והדחת
הפה (כלומר לאכל משהו אחר כגון פת, עוגה או
פרות - ולשטף את הפה), ואז מתר לאכל מיד
מאכלי חלב.

אם אדם מבשל מאכל בשרי ורוצה לסעם אותו
בלשון ולפלט מיד (ובלי ללעס ובלי לבלע
מהתבשיל) כדי לבדק אם חסר תבלין וכדומה,
אין צורך להמתין שש שעות לפני אכילת מאכלי

ילדים עם המזגין

הילד הצדיק
והחכם עילאי
אלבהר בן ה-8
מנתיבות שלח
לנו את התשובות
שלו - וזכה בפרס!
רוצים גם? אנחנו
מחכים לתשובות
שלכם!

פסוק מההפארה

תנו פסוק: יש לכם רציון מה הציור מהאז?

פתרון לחידה משבוע שעבר:
"מכל אשר יצא מגפן היין לא תאכל
וין ושכר אל תשת וכל טמאה אל
תאכל כל אשר צויתיה תשמר"

יום דיים

את הסיפור המלא ניתן לחשיג בתנויות הספרים המובחרות

המאבקו של חני / חני פרק

חיתוכיות בוגלה

מתכונים שילדים יכולים להכין לבד

אפן ההכנה:

1. בקערה מערבבים את ממרח השוקולד והבוגלה המפרר בידים או בכף עד שהכל אחיד.
2. משטחים בתבנית אינגליש קייק עם ניר אפיה. מהדקים היטב עם גב כף.
3. ממסים את השוקולד עם החלב.
4. יוצקים מעל ומישרים בעדינות.
5. מפזרים מעל סכריות צבעוניות / שברי בוגלה / קוקוס.
6. מקררים שעה - וחיתכים לקביות קטנות. יש לשמור בקפסה סגורה במקרר.

הפכת הנחילדה בת 12

אוהבים ספרים?
אוהבים לצחק?
יפי הנעתם
למקום הנכון!

חינו 03-378-2000
שלוחה 6 או 7

אֶלְדָּנוֹת

לְעֵלְמָנוּ עֵבֶת

כָּלֶשֶׁת בְּהַעֲלֵמָהּ

כס"ז, ע"א, רצ"ב

אברם' להרה"ק המגיד מזאלזיץ זיע"א.
הפטרות שבת תשובה.

השטות עצמה נעשית כשיטה

כתב ב'מכתב מאלהיו' (עמוד רלו): האדם חוטא ברוח שטות ואחר כך חוזר אליו שכלו ומתחרט. כאמרם ז"ל רשעים מלאים חרטות, אבל כיון שעבר ושנה נעשה לו כהתר, כי אז רוח השטות קובעת את עצמה בשכלו והשטות עצמה נעשית כשיטה. ידוע לי מעשה באחד שסבל הרבה ממחלת הספרות, ואהב מאד אכילת דברי מתיקה, והוא לא עמד בנסיון והתחיל לאכל שוקולד. בתחלה התמרמר על עצמו בידעו שממית עצמו באכילה זו, אך כשעבר ושנה גם שמח בזה באמרו אכול ושתה כי מחר נמות. וכן היה שמת במשך שנה וחצי. הנה התשובה באה רק על ידי שתסור אותה רוח השטות לרגע, אבל כשהאדם שונה בעברה ונעשית לשיטה קבועה הרי אין עוד מקום לתשובה.

'שעשינו בסכלות וטפשות'

ספר הרה"ק רבי יואל מסאטמאר זיע"א ששמע מחסיד אחד ששמע מזקנו הרה"ק ה'יטב לב' זיע"א שפרש בפרשת בהעלתך (במדבר יב, יא) ויאמר אהרן אל משה בי אדני אל נא תשת עלינו חטאת אשר נואלנו ואשר חטאנו, דתבת 'אשר נואלנו' מיתר לכאורה. אך בא להצדיק אותנו שאף שהאמת הוא שחטאנו, אכן לא עשינו זאת בחכמה, דאין אדם חוטא אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, וזהו שנאמר 'אל נא תשת עלינו חטאת', והטעם 'אשר נואלנו' שאנחנו מודים שעשינו בסכלות וטפשות.

(ספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

של מעלה:

בא הכתוב לסדר כל בחינות הנהגות הענין, וללמד שבחן של ישראל שהיו חפצים באשר יחפץ ה', והתחיל בענין אריכות זמן החנייה ואמר כל מי אשר ישכן הענין יחנו פרוש יחנו יחפצו לחנות, ולזה לא אמר חנו בני ישראל שיהיה נשמע שעשו לצד ההכרח מהמנהיג, והוסיף לומר 'ובהאריך' וגו' לומר שאפילו יאריך כל כך ימים רבים אף על פי כן יחנו. ואמרו 'ושמרו' וגו' לומר כי מלבד שהיו חונים כל זמן וכו' עוד מודיע כי לא היו עושים הדבר לצד שהיו חפצים בשבת ולא בהלוק אלא לצד שמירת דבר ה', והוא אמרו ושמרו וגו' הגם שהם ימים רבים, ואמרו 'ולא יסעו' ולא אמר 'ולא יסעו', לשלל בחינת החושב כאלו אמר ולא יחפצו לסע.

חוטא מפני רוח השטות

איתא מרבנו אור שבעת הימים רבי ישראל בעש"ט זיע"א, על הפסוק 'נשא עון' - 'עד היכן הוא נושא, עד בואו אל החכמה', כי אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות, וכשבא שוטה לפני החכם ומדבר דברי שטות, שוחק החכם ושמח וממילא נמתק.

ואמר הרב מקאלביטוב כששמע דבר זה הוא הבין את המעשה אשר ראה שאיש אחד זקן בא לפני הרה"ק המגיד הגדול ממעזריטש זיע"א לקבל תשובה, ואמר לו שיכתב כל מעשיו הרעים על נייר, ויביא הנייר לפניו, וכן עשה האיש. הלך לביתו וכתב על הנייר והביא לפניו, וכאשר הביא לפניו אמר לו המגיד: לך לביתך וכן עשה. ואח"כ קרא את הנייר וכל מה שהיה קורא היה מחיך ומשחק על כל דבר ודבר. וכהיום אני מבין (ברית

בטל רצונך מפני רצונו

מעשה בהרה"ק מהר"ש מסלונים זיע"א, בעל דברי שמואל, שדברו נכבדות באחד מצאצאיו, והיה חוכך בדעתו אם לעשות השדוך או לחדל, מאחר שאליו דבר יגב כי יש חסרון דמינכר בהצעה זו, אלא מי יודע אם לא מה יצא הדבר.

פתח וקרא בהתרגשות רבה: רבונא דכולי עלמא! אם אכן זה רצונך שאעשה השדוך הנוכחי, הרי שזה גם כן רצוני, רוצה אני בכך בכל לבי, אלא שאלתי ובקשתי: תן לי ברחמיך אות וסימן שאדע בברור כי זה רצונך. וכשיצאו מפיו בקול גדול המלים 'אם זה רצונך' רוצה אני גם כן בכך, 'וייל איך אויף אזוי', הרגישו השומעים בכל חושיהם כי אמנם אין הוא מקבל עליו את הדין גרידא, אלא שבאמת הנו רוצה בכך, אין לו שום חפץ עצמי כלל מלבד הרצון באשר ירצה יוצרו.

וכשקרב רגעי האחרונים של החסיד שבכהונה רבי צבי חנוך זצ"ל מבנדין, בעל 'זכרון פאר', בליל שבת קדש אחרי הסעודה, ו' באדר תרצ"ה, שמעו אותו קורא: אבא רחמא, אבא מתיקא, אם זה רצונך - אזי שיהיה כמו שאתה רוצה. ובמלים האלה פרחו נשמתו למרום (מסוד שיח חסידים' עמוד 271).

שבחן של ישראל

על הפסוק (במדבר ט יח-יט): 'על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו כל מי אשר ישכן הענין על המשכן יחנו. ובהאריך הענין על המשכן ימים רבים ושמרו בני ישראל את משמרת ה' ולא יסעו', פרש רבנו ה'אור החיים' הקדוש זיע"א שבה הכתוב ללמד את שבחן של ישראל שבטלו רצונם מפני רצון הקב"ה ויחפצו לחנות ולנסע כרצון

חידון אֶלְדָּנוֹת - נושא פרסים באיזה הקשר מזכרים ששה ירקות בפסוק אחד?

פתרון החידה - פרשת כי תשא:

ש. מהו החפץ שמושמד בפרשה זו בארבע דרכים שונות, ומהו? ת. העגל נשרף, נטחן, נזרה במים ונשתה על ידי בני ישראל (שמות לב, ב).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת כי תשא:

ה' ישראל חן מבני ברכ.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.
בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

דבר התורה שלי

לשבת השבת

השמחה בעבודת ה'

משפחה
עושה
לילדים

"קח את הלויים מתוך בני ישראל" (במדבר ח, 1), מפרש רש"י: קחם בדברים אשריכם שתזכו להיות שמשים למקום. אפלו שתהיה להם עבודה וטרח בגופם לעבד ולמשא.

וצריך להבין באילו "דברים" לקחם, הרי התפקיד יש בו עבודת עבודה ועבודת משא, ובמה אפוא יבואו ברצון ובשמחה לעבודת הקדש?

אלא מבארים זאת על פי מעשה בסוחר יהודי מפורטוגל אשר נסע לפריז, והיה להוט אחרי תאוות העולם הזה. שכן דירה מול מעונו של רבי יחיאל מפרז, והבחין בכל יום שיוצא מביתו בטלית ותפלין וממש נראה כמלאך, ויוצא בשמחה מביתו, וחוזר בשמחה כפולה לביתו, ובשבת על אחת כמה וכמה.

תמה ואמר: הרי אני מפלג בעשר ופשוט בתאוות, אוכל הכל, ולובש מלבושי כבוד, ואין לי אפלו מעט משמחתו של הרב. איך זה יכול להיות? לא היה יכול להתאפק, נגש לרב ושאלו. איך כבודו מסתפק במועט ושמח, ואלו אני נעדר משמחה?

ענה לו הרב: משל לשני אפרים: אחד עבד בשדה של אחר, למרות שאכל פטומות. אבל אף פעם לא שמח, כי זה לא אכל שלו. לעצמתו חברו אכל מעט, אבל משדה שלו, ושמח על כל פרי. כך אתה עובד אבל כספק אינו שלך, למחר תוריש הכל. אבל אצלי, אמר הרב, כל מצוה ותורה זה שלי, ולכן אני שמח.

וכך אצל הלויים, למרות עבודתם יש בזה שמחה, כי זה קנזן נצחי, ואשרי מי שזוכה לעבד את עבודת ה' בשמחה.

(פניני הפרשה)

שבת שלום ומבורך!

במדבר

נשא

בהעלותך

שלח לך

קרח

חקת

בלק

פנחס

מטות

מסעי

תנאי:

אמר רבי ישמעאל בן אביו, ונתן בלבנו בינה להבין ולהשכיל, לשמע ולדבר, ולעשות, ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה, והאר עינינו בתורתך, ונדבק לבנו במצותך, ויחד לבנו לאהבה ולקדש את שמך:

ידיד נפש אב הרחמן. מושך עבדך אל רצונך. ורצון עבדך כמו אלו. ושתיהם לא מול הרדף. וערב לו ידידותיך. מנוחת צוף וכל טעם. תרור נאה זו העולם. נפשי חולת אהבתך. אנא א-ל נא רפא נא לה. בתראות לה נועם ודך. אז תתחזק ותתרפא. ותחת לה שמחת עולם: ותיק וקטן נא רחמיך. ויחוס נא על בן אהובך. כי זה כמה נכסוף נכספתי. לראות בתפארת ענך. אנא א-ל יי חמרת לבי. הוסה נא ואל תתעלם: הנלה נא ופרוס חביבי עלי. את סבת שלומך. תאיר ארץ מבורך. נגילה ונשמחה בך. כחור אהוב כי בא מועד. ותנו בימי עולם:

מה אשכח לה, כל תגמולותי עלי. כוס רשעות אשא, ובשם ה' אקרא: נדרי לה' אשלים, נגדה נא לכל עמו: וקר בעיני ה' המנוחה לחסידיו: אנה ה' בי אני עבדך, אני עבדך בן אמה, פתחת לי מוסרי: לך אשוב ובה תודה, ובשם ה' אקרא: נדרי לה' אשלים, נגדה נא לכל עמו: בחצרות בית ה' בתוכי וירושלים, תליתיה:

רבונו של עולם, אני יודע שבית המקדש השלישי אינו בנוי מאבנים – הוא בנוי מדמעות. ואם כל מה שאתה צריך רק עוד דמעה אחת – בבקשה, קח את שלי, רבונו של עולם, קח את שלי:

אבינו אב הרחמן, המרחם רחם עלינו, ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל, לשמע ולדבר, ולעשות, ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה, והאר עינינו בתורתך, ונדבק לבנו במצותך, ויחד לבנו לאהבה ולקדש את שמך:

משפחה עושה ליילדים

לעילוי נשמת **גבריאל און בן שרה ז"ל** נלב"ע ד' אדר א' ה'תשפ"ד תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

תקציר: האב השתין חוזר לביתו מבית המרחץ עם חבית יין ומספר לבנו כיצד רכש אותה תמורת התכשיטים של אשתו שנפטרה. הבן מזדעזע והאב נרדם בשכרותו, מחבק את החבית. האחים מתאספים כדי לדון כיצד לעזור לאביהם השתין.

שירים חסידים

הגידע זמן הנאולה.
 חדרו ל'ה' כי טוב, כי לעולם חסדו.
 הוא יגאל אותנו בקרוב ויקבץ
 נדחינו מארבע כנפות הארץ
 חברים כל ישראל וגאמר אמן.
 הוא יפתח לבנו בתורתו, וישם
 בלבנו אהבה ויראתו.
 הושיעה את עמך וברך את
 נחלתך ורעם ונשאם עד העולם.
 הכל יודוך והכל ישבחוך והכל
 יאמרו אין קדוש כה'.
 הנה אנכי שלח לכם את אליה
 הנביא לפני בוא יום ה' הנורא
 והנורא. והשיב לב אבות על
 בנים ולב בנים על אבותם.

ד
 דוד מלך ישראל חי וקיים.
 דע לפני מי אתה עומד לפני
 מלך מלכי המלכים. אחד
 יחיד ומיוחד היה הוזה ויהיה.
 דעת קניית לא חסרה. דעת
 לא קנית מה קנית. זה מה
 שנאמר במעשרבא. דאא ביה
 בולא ביה ולא דה מה ביה
 זה מה שנאמר במעשרבא.

ה
 ה' מלך ה' מלך ה' ימלך
 לעולם ועד.

ו
 נטע בתוכנו. הוא יפתח לבנו
 בתורתו, וישם בלבנו אהבה
 ויראתו ולעשות רצונו ולעבדו
 בלבב שלם. למען לא ניגע
 לריוק, ולא נלך לבדלה.
 ברוך הגבר אשר יבטח בה'
 ויהיה ה' מבטחו.

ז
 גם כי אלך בגיא צלמות לא
 אירא רע כי אתה עמרי שבטך
 ומשענתך הקח ותחמני

ח
 ביום ההוא יושר השיר הזה
 בארץ יהודה, עיר עז לנו
 ישועה ישות חומות וחל.
 בן בג אומר, הפך כה והפך
 כה, דכלא כה. ובה תחיו, וסיב
 ובלת כה, ומנה לא תועי, שאין
 לך מנה מוכת הימנה.
 ברוך (הוא) אליקני שבראנו
 לכבודו, ותבריקנו מן התועים.
 ונתן לנו תורת אמת, ותיי עולם

משכן עיסקה

49

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
טוביאס טוביה ברמן
בן לייקה ז"ל
סופיה בכלמן ברמן
בת ריקלה ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
מרקוס קיטו ברמן
בן סופיה ז"ל
אלברטו אברהם ברמן
בן סופיה ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
אשר אנג'ל קרופינסקי
בן תנה ז"ל
לואיזה פולאקוב
קרופינסקי בת חוה ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
הקטור ג'ורג' ברמן
בן טוביאס וסופיה ז"ל
ריקלה דרייקוב
ציטריק בת חוה ז"ל
תנצב"ה

ותקום אוזני אלוהים בראש ויגן תלפיה

חדש!

וְכִי תַגְמִידוּ קְרֹבוֹיִם לְכֶדָּהּ יִמְעַר
מֵאַחֶיהָ אֲשֶׁר בִּלְעָדֵי עֲזָרְתָהּ תִּסְכַּל
מִצּוֹקָה; הֲלֹא אִתָּהּ אִינֶה מִסְכֵּל
לְהַרְיוֹם מֵאִמָּהּ בִּכְחוֹת עֲצָמוֹ וְעַלֶּיהָ
לְשֹׁמֵחַ כִּי יַעֲמֶת לָהּ הַדְּמִיעוֹת לְעֹזֵר לִי.

אֵיךְ זֶה אוֹכֵל אֶנֶּכִּי, הַחֹשֵׁב בְּעֵינָיו
לְבַטְלָן, לְהִיטֵת לָהּ לְעֹזֵר בְּאַסְקִיָּה?

איננה דוקה קריאה לראיה. ומלבד זאת, דרוש לי אדם מהימן שאוכל לשאל בצערתו. העסק המדבר גדול הוא ורב ערך עד מאוד. יש בו כדי להכפיל ולשלוש את הונן אולם עלי לנשט לעגן בזהירות

התקוה לראות שוב את פני ידיד רבי יצחק מאורליאן, לחלק אתו את חדושי במסכתות הש"ס ולשמץ את החדושים שחדש הוא במשך השנים, משעשעת את לבי ומקרבת את הצערתו לדעתו. כמה זמן תמשך גסיתו לפי השערתך?

תצי שגנה לכלל הצימר.

תצי שגנה??? תכיצד זה אטש את תלמידיי למשך זמן כה ממשך?

קִדְשׁ אֶת שְׁמֶךָ עַל מִקְדְּשִׁי
שְׁמֶךָ, וְקִדְשׁ אֶת שְׁמֶךָ
בְּעוֹלָמְךָ, וּבִישׁוּעָתְךָ תָּרוּם
וְתִגְבִּיחַ קִרְוָנוּ לְמַעַלְהָ,
וְהוֹשִׁיעֵנו כְּקִרְבֵּי לְמַעַן
שְׁמֶךָ.

קִדְשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן
חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרֹתֶיךָ וּשְׁבַעֲנוּ
מִטּוֹכְךָ וּשְׁמֹחֵנוּ בִּישׁוּעָתְךָ
וְסַחֵר לִפְנֵי לַעֲבֹדְךָ בְּאֵמֶת.

צוה ישועות ועקב.
ציון הלא תשאלי לשלום
אסיריך.
צמאה נפשי לאלקים
לא-ל ה' מתי אבוא
ואראה פני אלקים.

קוֹל צְהִלָּה וְרִנָּה. שְׁפָתֵינוּ
זוֹת תְּרַנֵּנָה. אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה
נָא. אָנָּה ה' חַצְלִיחָה נָא.

עֲנִי הִנֵּן בְּעֵנֶי הַנֶּפֶץ,
דָּבָר נָחָה וּמִתְקַבֵּל.
זֶה עֵצָה וְתִפְרָה, דְּבָר וְדָבָר
לֹא יָקוּם, כִּי עֲמֻנוּ אֶ־יִי.
עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו
וְהָא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם
לְיֵנוּ, וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אִמֵּן.

פ
פֶּתַח שְׁעָרֵי שָׁמַיִם
לְתַפְּלָתֵנוּ.
פֶּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי
צָדִיק שְׁמֵר אֱמֻנָה.

עֹד אֲבִינוּ הִי.
עֹד יִשְׁמַע בְּעִיר הַיְּהוּדָה
וּבְחִצּוֹת יְרוּשָׁלַיִם קוֹל שֹׁשׁוֹן
וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל
כִּלְהָה. קוֹל מַצְחֵלֶת חַגִּים
מִחֲפָסִים וְנִעְרִים מִמִּשְׁתָּה
נִגְנִיתָם.
עֹרָה כְבוֹדֵךָ עֹרָה הַגָּבֵל וְכֹבֵד
אֶתְעִיר שִׁחֲךָ.
עַל יְהוָה לְבוּשָׁה וְתִשְׁתַּק לְיוֹם
אֲחֵרָיו.
עַל יְדֵי נִגְנוּיָם וּמִחִירָת כֶּף
מִתְחַקֵּין לֵב הַדְּרִינִים.
עַם יִשְׂרָאֵל הִי.

נ
נַעֲלָה נַעֲלָה נַעֲלָה נַעֲלָה נַעֲלָה
לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּרִנָּה, נַעֲלָה,
בְּרִנָּה, נִשְׁתַּחֲוֶה בְּרִנָּה, נַעֲלָה,
בְּרִנָּה, נִשְׁתַּחֲוֶה.
נִגִּיל וְנִשְׁמַח בְּזֹאת הַתּוֹרָה.

ס
סִימֶן מִזֶּה וְזֶה מִזֶּה מִזֶּה מִזֶּה
וְזֶה יִשְׂרָאֵל.

ע
עֲבְדוּ אֵת ה' בְּשִׂמְחָה בְּאוֹ
לִפְנֵי בְּרִנָּה.

לעילוי נשמת
יצחק גולן
בן **שרה ז"ל**
נלב"ע י"ד אב

**להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999**

לעילוי נשמת
דניאל אביטל
בן חסיבה ז"ל
נלב"ע כ"א סיון
ה'תשס"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
רוזט שושן
בת חביבה ז"ל
נלב"ע י"ד טבת
תנצב"ה

משיב
דל

תקציר: לפני כ-900 שנה, בקוץ שבצרפת, רבי שמעון, מבבלי ה"תוספות", מנהל וכוח נעים עם אחיו הסוחר, חיים, אודות חשיבות למוד התורה מול חיי המותרות. אחיו חיים מציע לו להתלוות אליו במסעו לאנגליה והוא מסרב באדיבות...

שירים חסידים

ש
שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם, ויבוא מלך הכבוד.
שבתי ורושלים את ה' הללי אלוקי ציון.
שחתינו וקמנו והגיענו לזמן הזה.
שומר ישראל שמור שארית ישראל.

ר
רחמנו רעני לעני ענינו. רבי שמעון בן יוחאי אומר: חס ושלום שתשתבח תורה מישראל, כי לא תשבח מפירעו.

שומרים תפקד לעירך כל היום וכל הלילה.
שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי.
שישו ושחמו בשמחת תורה, ותנו כבוד לתורה כי טוב סתרה מכל סתורה מפני ומפנינו יקרה נגיד ונשיב בזאת התורה כי היא לנו עז ואורה.

שמה תשמח רעים האהובים בשמחה וצריך כגון עין מקדם.
שמחו את ורושלים וגילו בה כל אהביה שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה.
שמחם כבנין שלם באור פניך תבהיקם, ורננו מרשן ביתך ונחל ערנך תשקם.
שמחנו ה' א-להינו באלהינו תנבא עבדך,

ובמלכות בית דוד משחק, במתרה יבוא ויגד לבנו.
שמעתי שהיו אומרים אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו.
ת
תורת אמת נתן לנו, ברוך אשר בחר בנו. תורת ה' תמימה משיבת נפש, עדות ה' נאמנה מחכימת פתי. תחשב טוב ויתן טוב.

לעילוי נשמת לאל טויטו ז"ל
בת אדל הי"ו
נלב"ע י"ז ניסן ה'תשפ"ב
תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת ר' אליעזר טויטו
בן רחל מסעודה ז"ל
נלב"ע ל' שבט תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת ר' עמרם בן שטרית
בן תמו ז"ל
נלב"ע ח' טבת ה'תש"פ
תנצב"ה

משכן עירי

מתוך הספר:

מאת הרב ארז חזני שליט"א
מחבר סדרת הספרים "אחת שאלת"

רמב"ם אבן עזר
מחבר סדרת הספרים

רמב"ם אבן עזר
מחבר סדרת הספרים

רמב"ם אבן עזר
מחבר סדרת הספרים

רמב"ם אבן עזר
מחבר סדרת הספרים

רמב"ם אבן עזר
מחבר סדרת הספרים

רמב"ם אבן עזר
מחבר סדרת הספרים

רמב"ם אבן עזר
מחבר סדרת הספרים

עם מסקי הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

צרכי השבת

לאדם בראש השנה, אולם כגון מדבר ב'הוצאות שבת' שלי ולא שלך. התשלום שלך בעבור הוצאות השבת שלי אינו בגדר הוצאות שבת שלך, אלא בגדר צדקה וחסד גרידא שאתה עושה עמי, והרי על הוצאות של צדקה וחסד לא נאמר שאינן בכלל מה שנגזר ונקצב לאדם בראש השנה!

אליהו המשיח להתעקש, והיה נחוש בדעתו להמשיך לכסות את כל הוצאות השבת של חברו, עד שלבסוף החליטו שני הצדדים שמאחר שלא הגיעו לעמק השווה, יביאו את דינם להקרעת מרן הגאון רבי חיים קניבסקי זצ"ל...

כששמע מרן הגר"ח את הדברים, התרגש מאוד. "אשריכם, אשריכם, וישראל שאלו דיני התורה שלכם!"

לאחר מכן התייחס מרן לגופו של ענין ואמר: אמנם אין נתינה זו בגדר 'הוצאות שבת', אך גם אם זו צדקה, הרי

כתב הרמב"ם (הלכות מתנות עניים פ"ה ה"ב): "לעולם אין אדם מעני מן הצדקה, ואין דבר רע ולא הזק נגלל בשביל הצדקה, שנאמר והיה מעשה הצדקה שלום" (ויש לצון שהריטב"א בביצה שם שלא דוקא הוצאות שבתות וימים טובים אינן קצובות מראש השנה, אלא הוא הדין לכל הוצאות של מצוה, אף הן אינן קצובות, ואם מוסיף בהן מוסיפין לו, ואם פוחת פוחתין לו, אלא שנקטה הגמרא הוצאות רגילות ושכיחות).

ולפיכך הורה מרן הגר"ח, ימשיך הצדיק אליהו לתת ברבי שלמה, ובזכות זה יעזרהו ה' וישוב וירוח לו כבתחלה.

ואכן, כעבור מספר חדשים השתפר מצבו הכלכלי של אליהו מאוד בסיעתא דשמיא.

והמשיך להתמיד במסירות נפש בהעברת כל הוצאות השבת לחברו כממים מימה.

יום אחד נודע הדבר לרבי שלמה. הוא פנה אל חברו וטען כלפיו: "מדוע לא ספרת לי שנקלעת לקשיים ואין באפשרותך להמשיך את תמיכתך בי... אני מודה לך מקרב לב על כל העזרה במשך כל השנים, אך מהיום והלאה איני מוכן בשום אופן להעזר בכבודו!..."

אך אליהו בשלו: "הלא הוצאות השבת אינן נכללות בכלל המזונות הקצובים לאדם מראש השנה (כמבאר במסכת ביצה ט"ז). הוצאות השבת אינן על חשבונותי כלל. הן לא תלויות במצבי הכלכלי, ואדרבה, מי שמוסיף בהן - מוסיפים לו מן השמים. ואם כן, מה אתה מתערב בחשבונות שלי!..."

אך רבי שלמה דחה את טענתו: "נכון שהוצאות שבת אינן נכללות במה שנקצב

"וביום שמחתכם" (במדבר י"ז, אלו שבתות (ספר).

למענו של מרן הגאון רבי חיים קניבסקי זצ"ל הגיעו שני יהודים, ובקשו שיכריע בדיון התורה שלהם. האזינו נא ל'סכסוך' המרגש שהתעורר בין שני צדיקים אלו:

רבי שלמה הנו תלמיד חכם מפלג, הממית עצמו באהלה של תורה, ופרנסתו דחוקה מאוד. אליהו, חברו הטוב, הוא יהודי תורני הקובע עתים לתורה, ועוסק לפרנסתו במסחר, ורואה ברכה גדולה בעסקיו.

הדחוקות והמחסור בביתו של רבי שלמה היו נוראים. הגיעו הדברים לידי כך שסעדת השבת בביתו כללה קפסת טונה וקפסת סרדינים קטנה לכל בני הבית. זה היה היבשר ודגים וכל מטעמים שלהם.

ביום מן הימים נודע הדבר לאליהו. הלה הזדעזע, ומהר לפנות לחברו: "יקרי ואהובי, מהיום והלאה כל צרכי השבת שלך - עלי!" רבי שלמה סרב בתחלה, אך משהרבה חברו להפציר בו, הסכים לבקשתו בליט בררה. מכאן ואילך החל ההסדר החדש לפעל בקביעות: רבי שלמה קנה לביתו את כל צרכי השבת, אליהו שלם, והכל בא על מקומו בשלום.

אבל גלגל הוא שחוזר בעולם. הנה תקופת השפל הכלכלי פגעה באליהו, עד שיידד מכל נכסיו, בר מנן. סכומי התמיכה הגדולים ברבי שלמה, שעד עתה היו שוליים ולא מרגשים כלל בכיסו, הפכו עתה להיות כבדים מנשא עבורו. למרות מצבו הקשה, שמר אליהו את הדברים בסוד, לא ספר לרבי שלמה מאומה על המשבר הנורא שאליה נקלע.

שידורים חסידים

ותיה בעין שהול על פלגי מים אשר פרוי ותן בעתו ועלה לא יבול, וכל אשר יעשה יצליח. והיו למשטח שאסרד ורחקו כל מבצעד ורשי עליו אלסד כמשוש חתן על פלח.

והביאותים אל הר קדשי ושמתים בבית תפלתו עולתיהם וזבחייהם לרצון על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים. ותיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והגדלים בארץ מצרים והשתחוו לה' בחר הקדש בירושלים.

ובכן צדיקים נראו וישמחו וישרים יעלו וחסידים ברנה וגילו. וכן תן כבוד לעמך תהלה ליראדך ותקנה טובה לדורשיך ופתחון פה למתלים לך, שמחה לארצך ששון לעירך וצמיחת קרן לדור עבדך ועריכת נר לכן ישר משיחך במתרה בימינו. והאר עינינו בתורתך, ודבק לבנו במצותיך, ויחר לבבנו לאהבה וליראה את שמך, ולא נבוש ולא נכלם ולא נכשל לעולם ועד.

ואני ברב חסדך אבוא ביתך אשתחיה אל היכל קדשך ביראתך, מה טבו אהלך ועקב משכנתיך ישראל. ואני נתתי לך שכם אחר על אחיך אשר לקחתי מיד האמרי בתרבי ובקשתי. ואתה קדוש יושב תהלות ישראל. ובא לציון גואל וישיבי פשע ביעקב נאם ה'. ובאו האבדים בארץ אשור והגדלים בארץ מצרים, והשתחוו לה' בחר הקדש בירושלים. בירושלים.

ואסתר ואתקדש בקדשה של מעלה, ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות ולתתן את נפשותינו ורוחותינו וגשמותינו מכל סוג ופגם. ולשחרנו ולקדשנו בקדשתך העליונה, אמן סלה. ואמר ביום ההוא הנה אליקנו זה קרינו לו ויושיענו זה ה' קרינו לו נגילה ונשמחה בישועתו. ואנחנו עמך ובאנו מרעיתך נודה לך לעולם לדור ודור נספר תהלתך.

לעילוי נשמת
שלום ציון כהן
בן שרה ז"ל
נלב"ע י"א טבת ה'תשע"ט
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
דוד לוי
בן גוריה ז"ל
נלב"ע כ"ז טבת ה'תשס"ה
תנצב"ה

משכן עזיז

ספורי צדיקים ואגדות חז"ל לפני השנה

המטרה האמתית של המחלות

למוצאי
שבת

המדות הרעות של בני האדם, ומסמנות לאדם שהוא לא בסדר במשהו. אדם כעסן או גאותן עלול לקבל מחלה. מה אנחנו עושים לבן אדם כדי לרפא אותו? אנחנו מוציאים אותו מהמקום הרגיל שלו, ופתאום הוא אוכל מאכלים מוזרים. ואז הראש שלו מתחיל לחשב. הוא מתחיל לבנות את עצמו מחדש, להפסיק לכעס ולהתגאות. כך הוא יכול לחולל שנוי גדול בחייו, ולהתפטר מכל מדה רעה!"

אז יצא הרב החוצה ופרץ בבכי, תוך שהוא חושב: "צריך לנסע אלפי קילומטרים מארץ ישראל, כדי שרופא גוי יאמר לי בשביל מה הקדוש ברוך הוא שולח מחלות, חלילה, ואיך נתן להפטר מהן?" איזה מוסר נוקב!

המטרה של המחלות היא שנושנה ונשפר את המדות. גם כשהיודי חולה חלילה, או חש כאבים, הוא יודע שהכל משגח בידי הבורא יתברך. נשתדל תמיד לתקן את מעשינו, וה' יתברך יבריא ויחזק אותנו.

ועכשיו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! אל מלך נאמן, שמע ישראל...

לילה טוב, ילדים יקרים! בזמן שבית המקדש היה קיים, כשאדם היה חולה או מרגיש כאב, הוא היה הולך לנביא, והנביא היה מסביר לו מה עליו לתקן במעשיו. כשהיה האדם מתקן את העברה או המעשה הלא טוב שעשה, היו המחלה והכאבים נעלמים מאליהם! בואו ונשמע ספור:

כשחלתה רעיתו של רבי אריה שכטר זצ"ל, הציעו לו לקחתה לבית החלמה מיוחד בארצות הברית. שם היו החולים מתאשפזים למשך כשלושה שבועות, ואוכלים תזונה צמחונית מיוחדת: אין לחם, אין מוצרי חלב, אין ביצים או בשר. יש אגוזים, ומיץ מאבטיח ומלון. ומחכים שיציאו סוג של חטים. החולה צריך לעשות מהם 'חלב חטה' לבד ולשתות אותו. הרופא שהקים את המקום טען שהחולים שיבואו לשם - יתרפאו.

כשהגיע לשם רבי אריה, תמה מאוד על שיטה זו, אך הרופא המנהל הסביר: "המחלות הן רק הנורות שנדלקות כדי לאותת על

סודה של משפחת רוטשילד

ליום
ראשון

הפקדו בדיו גם כספי היתומים והאלמנות. לשם כך נזקק הרב לשמש שיעזר לו, בשכר לא גבוה. משה רוטשילד, שהיה צעיר וצרכני מועטים, קבל בהתלהבות משרה זו, שהיתה רצופה במעשי חסד. הוא הפך לבן משפחה של רבי הרשלה ונהנה מהשפעתו הנפלאה. כשהגיע הבחור לספרקו, השתדף עם משפחה מהעיר הסמוכה, עבר לגור שם ונאלץ לעזוב את משרתו. חותנו סיע לו לפתח חנות קטנה, וממנה התפרנס.

בליל בדיקת חמץ, זמן קצר לאחר שעזב משה, גלה רבי הרשלה בצער רב שהארנק ובו חמש מאות כתר זהב, כסף השיך לאלמנות ויתומים שהפקידו בדיו, נגנב. ומי לקח אותו? לא היתה אפשרות אחרת הנראית לעין: משה עשה זאת. והרי רק הוא ידע על המצאו שם... 'בואי הנה יזקוק להלואה כשהתחתן', חשב הרב, 'ומובן מאליו שהיה בדעתו להחזיר את הכסף כשיוכל. הוא רק לזה את הכסף, ובטוח ישלם', אמר לעצמו

לילה טוב, ילדים צדיקים! מי לא שמע על משפחת רוטשילד, שממנה יצאו בנקאים עשירים מפלגים, ששמים נודע לתהלה במעשי הצדקה שלהם. בואו ונשמע איך הכל התחיל:

ראש המשפחה, משה מאיר אנשל רוטשילד, היה בן למשפחת רבנים יראי שמים. הוא היה שומר תורה ומצוות ובעל מדות תרומיות, והפך ברבות הימים לעשיר גדול, שכל הבנקאים ובעלי הכסף רחשו לו כבוד רב. וכיצד הגיע לכך?

רבה של הקהלה היהודית בעיר צ'ורטקוב בגליציה היה רבי צבי הורביץ, שנקרא בפי כל רבי הרשלה צ'ורטקובר. רבים השכימו לפתחו של איש קדוש זה, לבקש עזרה רוחנית וגשמית. בהיותו איש חסד גדול,

ואהבה את יי א-להיה בכל-לבבך ובכל-נפשך ובכל-מאריך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על-לבבך: ושננתם לבניך ודברתם בם בשבתך בביתך ובכל-ביתך בדרך ובשכרך ובקומה: וקשרתם לאות על-ידך והיו לטטפת בין עיניך: וכתבתם על-מזוזות ביתך ובשעריך:

והיה אם-שמע תשמעו אל-מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יי א-להיכם ולעבדו בכל-לבבכם ובכל-נפשכם: ונתתי מטר-ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותרשך ויצהרד: ונתתי עשב בשדה לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתח לבבכם וסרתם ועברתם אלהים אחרים

ונאלי:

ברוך אתה יי א-להינו מלך העולם, המפיל חללי שנה על עיני ותנומה על עפעפי ומאיר לאישון בת עין. יהי רצון מלפניך יי א-להי וא-להי אבותי, שתשיבני לשלום ותעמידני לחיים טובים ולשלום ותן חלקי בתורתך, ותרגילני לדבר מצוה ואל תרגילני לדבר עברה. ואל תביאני לירי חטא ולא לירי נסיון ולא לירי בזיון. וישלש בי יצר הטוב ואל ישלש בי יצר הרע. ותצילני מיצר הרע ומחוקרים רעים ואל יבהילוני חלומות רעים וחרהורים רעים ותהא מטתי שלמה לפניך ותאר עיני פן אישו חמדות.

ברוך אתה יי המאיר לעולם בלא כבודו.

שמע ישראל, יי א-להינו,
יי אחד:

(בחדש) ברוך, שם כבוד מלכותו, לעולם ועד:

קריאת שמע של המיטרה

לשם יחוד קרשם ברוך הוא ושיכניתי, ברחילו ורחימו, ורחימו ורחילו, ויחידא שם אות י' ואות ה' בשם אות ו' ואות ה' ביחודא שלים בשם כל ישראל. הרני מקבל על א-להותו יתברך ואהבתו ויראתו, והרני ירא מקונו בנין ויראתו רב ושלום על כלא. וכלא קמיה כלא. והרני ממליכו על כל אבר ואבר וניד מרמ"ח אברים ושם"ה גידים של גופי ונפשי, רוחי ונשמותי מלכות גמורה ושלמה, והרני עבר לר' יתברך. והוא ברחמי ופני לעברו מלבב שלם ונפש חפצה, אמן פו יהי רצון:

את המילים המוקטנות אין לומר בשבתות וימים טובים -

רבנו של עולם הרני מוחל וסולח לכל מי שהכעיס והקניט אותי או שחטא כנגדי. בין בגופי בין במקומי בין בכבודי בין בכל אשר לי. בין באנס בין ברוצח בין בשונא בין במזיד בין בדבור בין במעשה. בין בגלגול זה בין בגלגול אחר לכל בר ישראל ולא יענש שום אדם בספתי. יהי רצון מלפני יי א-להי וא-להי אבותי שלא אחטא עוד. ומה שחטאתי לפניך מחוק ברחמי הרבים אף לא על ידי יסוריו ותוקפים רעים: יהי רצון אמן פו והגיון לבי לפניך, יי צורי

הוא החליט לא לספר לאיש על הגנבה, הזמין כרכרה ונסע לעיר הסמוכה. כשנראה משה רוטשילד את רבו, התפלא מאוד. כשנשאלו שניהם לבדם בחנות, ספר הרב למשה על הארנק שנעלם, ואמר: "איני חושב אותך לגנב, חס ושלום. אני מבין שהיית זקוק לכסף. אמנם גם זה אסור, אלא שלפעמים קשה לעמוד בנסיון. אולם אני סולח לך ומבטיח לא לספר על כך לאיש. אלו היה זה כספי הפרטי לא הייתי עושה דבר. אולם מכיון שזה שלך לאלמנות וליתומים אין לי בררה אלא לבקש את הכסף בחזרה".

משה החזיר כסיד ודמעות זלגו מעיניו. 'נו', חשב הרב, 'בדאי מתחרט הוא. ואכן, משה לא אמר מלה, פתח את ארנקו ונתן את כל כספו לרב. את הסכום שנותר הבטיח להחזיר עד תמו בעתיד הקרוב. הרב היה מרצה מהתנהגותו של משה, שמח שהצליח לפתור את הבעיה, וחזר לביתו. ואכן, משה שלח מדי פעם סכומי כסף על החשבון, עד שהשיב את כל חמש מאות המטבעות. רבי הרשלה היה מרצה ממש וטוב לבו של משה, שכבעל תשובה תקן את מעשיו.

יום בהיר אחד, כשהרב ישב בביתו והעמיק בלמודו, הגיע לביתו שליח מהמשטרה, ומסר לו שראש המשטרה מבקש לראותו בדחיפות, ואף שלח כרכרה בעבורו. הרב לא הבין מדוע, אולם הזדרז להגיע למפקדת המשטרה, מלא בטחון בה' שהכל לטובה. ראש המשטרה קבל את פניו בסבר פנים יפות ושאל אותו אם גנב כסף מביתו. עוד לפני שהספיק הרב להשיב, פתח ראש המשטרה את מגרתו, הוציא מתוכה את הארנק של הרב, ואמר לו: "המכיר אתה ארנק זה?".

הרב נדהם והשתתק. בקש ראש המשטרה להכניס את הגנבים: איש כפרי ואשתו, שהיו קשורים באזקים, ואמר: "אשה זו עבדה בבית הרב בנקיון לפני פסח. היא מצאה שעת כשר כשהרב לא היה בחדרו, גנבה את

הארנק עם הכסף, ומסרה אותו לבעלה. בעלה הטמין אותו בגרן, ומכיון שהיה שתן ולא התגבר על יצרו, לקח כתר זהב אחד והלך לבית המרחץ לקנות בו יין. המוזג שאל אותו: "מנין לך כתר זהב?" ענה הכפרי השכור: "מצאתי אותו". אולם הכפרי חזר על מעשהו זה גם ביום השני והשלישי. אז התעורר חשד אצל בעל בית המרחץ שהכסף גנוב, והוא התקשר למשטרה. הכפרי נעצר והודה בגנבה. הארנק והכסף נמצאים כאן".

בדרכו לביתו, לא הצליח הרב להרגע: משה רוטשילד שלם מכספו על גנבה של משהו אחר! נפעם ונרגש נסע מיד אל משה, והתחנן בדמעות: "סלח לי, רבי משה, מדוע לא גלית לי שלא אתה לקחת את הכסף?" השיב משה: "סבלם של האלמנות והיתומים, ואף צערו של הרב עמדו לנגד עיני. ידעתי שלא תהיה לרב שום אפשרות להשלים סכום כזה מכספו, לכן משכנתי את כל רכושי כדי להשיג את הכסף".

חבק הרב בהתרגשות את משה רוטשילד, מסר לו בחזרה את כספו, וברך אותו שתהיה לו עשירות מפלגת עד סוף כל הדורות, כדי שיוכל לעשות הרבה חסד. ואכן התקיימה הברכה במלואה: משה הפך לאיש עשיר, ועשרו עבר מדור לדור!

מי שמתור, ילדים יקרים, לעולם אינו מפסיד! גם כשנראה שזה "טפשי" לותר וגם כשאנחנו הצודקים, אם נותר בכל זאת כדי למנוע מחלוקת, ה' בודאי יחזיר לנו כפל כפלים!

ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! אל מלך נאמן, שמע ישראל...

אורח לא רצוי

ליום
שני

והאורח הסביר שהגיע ממש עכשו ברכבת. כלם הזדעזעו מהעזות לנסע בשבת ועוד לבוא לביתו של הרב. אולם הרב רמז להם לשתק, והסביר להם בנעים: "יהודי זה, גם הוא בנם של אברהם, יצחק ויעקב. ואנו מצוים לסייע בידו, בלי לבדוק קדם את מעשיו".

גם יהודי שרחוק מחיי תורה ומצוות, לצערנו, עלינו לדאג לכל מחסורו בנעים, ואולי דווקא זה מה שימשך אותו בחזרה לדרך הישר!

ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! אל מלך נאמן, שמע ישראל...

לילה טוב, ילדים נפלאים! לפעמים אנחנו פוגשים אנשים שנראים לנו רחוקים כל כך, וקשה לנו להעלות על הדעת אפשרות שנארח אותם בביתנו. אך האם זו הדרך הנכונה לנהל בה? בואו ונשמע ספור:

ביתו של רבי חיים חורי היה פתוח לכלם, וכל אורח קבל ארוחה חמה ומטה ללון בה, בחנם. ליל שבת אחד, בשעה מאחרת, נקש אורח בביתו של הרב ושאל אם יוכל להתארח אצלו. בני הבית התפלאו מהיכן הגיע האורח באמצע השבת,

והשתחיתם להם: (בלחש) וחרה (לעצור) אף יי בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והארמה לא תתן את יבולה ואכרתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יי נתן לכם: (עז נאן בלחש) ושמחתם את דברי אלה על-לבבכם ועל-נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם: ולמדתם אתם את-גניכם לדבר בם בשבת בביתך ובכלבתך בדרך ובשבתך ובקומך: ובתבתם על-מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על הארמה אשר נשבע יי לאבתים לתת להם מימי השמים על-הארץ:

והשתחיתם להם: (בלחש) וחרה (לעצור) אף יי בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והארמה לא תתן את יבולה ואכרתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יי נתן לכם: (עז נאן בלחש) ושמחתם את דברי אלה על-לבבכם ועל-נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם: ולמדתם אתם את-גניכם לדבר בם בשבת בביתך ובכלבתך בדרך ובשבתך ובקומך: ובתבתם על-מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על הארמה אשר נשבע יי לאבתים לתת להם מימי השמים על-הארץ:

ויאמר יי אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על-פני בגדיהם

והשתחיתם להם: (בלחש) וחרה (לעצור) אף יי בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והארמה לא תתן את יבולה ואכרתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יי נתן לכם: (עז נאן בלחש) ושמחתם את דברי אלה על-לבבכם ועל-נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם: ולמדתם אתם את-גניכם לדבר בם בשבת בביתך ובכלבתך בדרך ובשבתך ובקומך: ובתבתם על-מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על הארמה אשר נשבע יי לאבתים לתת להם מימי השמים על-הארץ:

ויאמר יי אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על-פני בגדיהם

יברכה יי וישמרה:

יאר יי פניו אליה ויהנה:

ישא יי פניו אליה וישם לה שרם:

ישב בסתר עליון, בצל ש-די יתלונן: אמר ליי מחסי ומצודתי, א-להי אבטח בו: כי הוא יצילה מפח יקוש מדבר הוות: באברתו יסד לה ותחת כנפיו תחסה, צנה וסחרה אמתו: לא תירא מפחד דילה, מחץ יעוף יומם: מדבר באפל יחלה, מקטב ישוד צהרים: יפל מצדה אלה ורכבה מימנה, אליה לא יגש: רק בעיניו תביט, ושלמת רשעים תראה: כי אתה יי מחסי:

לִילָה טוֹב, יְלָדִים חֲבִיבִים! לִילָדִים שׁוֹנִים יֵשׁ תְּכוֹנוֹת שׁוֹנוֹת וּרְצוֹנוֹת שׁוֹנִים. אֵין בָּזָה דְּבַר רַע, כְּמוֹכֵן.

לְכָל אֶחָד נָתַן ה' תְּכֻנֹּת וּרְצוֹנוֹת
לְפִי הַמֵּתָאִים לוֹ. אִין תְּכַנֶּה אוֹ רְצוֹן
שְׁלִילִיִּים, לְכֻם בְּרָא הַבּוֹרָא גַם
שְׁמוֹשׁ טוֹב, בְּקֶדְשָׁהּ. בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע
ספּוּר:

יְהוֹנָתָן בֶּן גֵּרְשָׁם הָיָה נֶכְדוֹ שֶׁל
מֹשֶׁה רַבֵּנוּ. הוּא זָכָה לְאַרְיִכוֹת
יָמִים מְפֹלָגָת: הוּא חֵי גַם בְּתַקוּפַת
דָּוִד הַמֶּלֶךְ! חֲז"ל גָּלוּ לָנוּ שֶׁהִיתָה
לִיהוֹנָתָן תַּאֲוַת מָמוֹן גְּדוֹלָה
כָּל כָּךְ, שֶׁסְּפָנְרָה אֶת עֵינָיו.
קָשָׁה הָיָה לוֹ לִבְחֹר נָכוֹן,
וְהָיוּ תַקוּפוֹת בְּחִיּוֹ שֶׁבָּהֶן
הוּא הִגִּיעַ לְמִקְוֵמוֹת לֹא טוֹבִים
בְּגִלָּל תַּאֲוָה זוֹ, וְאַף לִידֵי עֲבוּדָה זָרָה
מִמֶּשׁ!

בסוף ימיו מזכר שמו טוב. אף הפעם, במקום יהונתן, הוא מכנה "שבואל", בגלל ששב בתשובה שלמה מכל הלב. כיצד? דוד המלך הבין מה התפקיד שיאפשר לו לממש את הכח והתאנה הזאת בצורה כשרה וטובה. הוא הפך אותו לממנה על האוצרות. אז היתה עבודתו סביב הרבה מאוד כסף, בלי צורך לגנוב או לגזל. כשמלא יהונתן תאנה זו בקדשה, זכה לשוב בתשובה שלמה!

גם בְּנוֹ, יְלָדִים, יֵשׁ מְדוֹת טוֹבוֹת יוֹתֵר וְטוֹבוֹת פְּחוֹת. אוֹלָם צָרִיךְ לְדַעַת: גַּם בְּמְדוֹת הָרְעוֹת אֶפְשָׁר וְצָרִיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּקִדְשָׁהּ, לַעֲבוֹדַת ה'. זֶה הַתַּפְקִיד שֶׁה' יִתְבָּרַךְ בָּחַר לְתַת לָנוּ!

וְעָשׂוּ כִּלְנוֹ: יָד יָמִין עַל הָעֵינִים
וּבִיחַד נִקְבֵּל בְּשִׁמְחָה עַל מַלְכוּת
שָׁמַיִם! אֶל מֶלֶךְ נֶאֱמָן,
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

ליום
רביעי

לִילָה טוֹב, יְלָדִים נְהַדְרִים! לַפְעָמִים קוֹרֶה שְׂלֵדִים
מִפְרִיעִים בְּשֻׁעוֹר וְאִינָם שְׁמִים לֵב שָׁזָה גּוֹרֵם צֶעַר
לְרַב אוֹ לְמוֹרָה. בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

רַבִּנִּי יְשִׁיבַת 'פּוֹרֶת
יֹסֵף, שָׁבָה לָמַד רַבִּי
רַפָּאֵל בִּיטוֹן זָצ"ל
בְּבַחֲרוֹתוֹ, הִכִּירוּ
בְּכַחוֹתָיו הַגְּדוֹלִים
וּמָנּוּ אוֹתוֹ לִר"מ
בְּכַתֵּה הַגְּבוּהָה
בִּישִׁיבָה. בְּכַתֵּה שֶׁל
רַבִּי רַפָּאֵל לָמַדוּ כָּלֶם
בְּשָׂקִיקָה, בְּעוֹד
שֶׁבְּכַתֵּה הַנְּמוּכָה,

שָׁבָה לַלֵּמֶד רַב אַחֵר, הָיוּ נִשְׁמָעוֹת תְּמִיד צָעֲקוֹת וְהִפְרָעוֹת.
הַרֵב הָיָה כּוֹעֵס וְגוֹעֵר בַּתְּלָמִידִים כָּל הַזָּמַן, כְּשֶׁמִּקֵּל גָּדוֹל
בִּידוֹ. יוֹם אֶחָד הִחְלִיטָה הַנְּהִלָּת הַיְּשִׁיבָה לִפְטָרוֹ. רַחֵם
עָלָיו רַבִּי רַפָּאֵל, וְאָמַר לָהֶם: "זֶה לֹא בְּגִלָּל חֲסָרוֹן
בְּרַב. קֵשָׁה לְלַמֵּד תְּלָמִידִים אֵלּוּ. שִׁיחֲלִיף אִתִּי, אֲנִי
אֶלְמַד אֲצִלוֹ וְהוּא יִלְמַד
בְּכַתְתִּי." וְכָה הָיָה.

הַתְּלִמִּידִים בְּכַתָּה
הָרוּעָת חָכּו
לְכִנְיָסָתוֹ שֶׁל הָרֵב
הַחֲדָשׁ וְהָיוּ בְּטוּחִים
שֶׁגַם הוּא יִכְעַס
עֲלֵיהֶם, וְהֵם בְּתִמּוּרָה
יִפְרִיעוּ שׁוּב. אוֹלָם
אֵז נִכְנַס רַבִּי רְפָאֵל
בַּעֲנוּהוּ וְהָחֵל לִלְמַד

שבע ברכות

במסעות ותור וכלה מברכים שבע ברכות לפני ברכת 'מורא פרי הגפן'. ומנגד ארץ ישראל לקחת שתי מוסדות, אחת לברכת המזון ואחת לברכת התענית, ואחר שליש המוכרח ברכת המזון, ואין מברך 'מורא פרי הגפן' אלא מתחיל השני לברך על הכוס שבין 'שהחול ברא לנבדוד' עד סוף שבע הברכות, ואחר כך מברך הראשון 'מורא פרי הגפן' ומבטל הברכה ודווקא את השומעים, ומצוטטים:

פָּרוּךְ אִתָּהּ יי, אֶל־לִהְיוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם,
שֶׁהֵבֵל בָּרָא לִבְבוֹדוֹ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
יוֹצֵר הָאָדָם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר יָצַר אֶת־הָאָדָם מִצִּלְמוֹ, מִצִּלְמוֹ

דְּמוֹת תְּבִנָּתוֹ, וְהִתְקִין לוֹ מִמֶּנּוּ בְּנִין
עַד-עַד. בְּרוּךְ אַתָּה יי, יוֹצֵר הָאָדָם:

שׁוּשׁ תְּשִׁישׁ וְתִגַּל עֲקֶרֶה בְּקִבּוּץ בְּנֵיהֶֿ
לְתוֹכָהּ בְּמַהֲרָה בְּשִׂמְחָתָהּ בְּרוּךְ אַתָּה יי

יום ראשון (לקרוא במוצ"ש) אָנאּ פֿכּת, גִּדֶּלֶת
יִמִּינֶה. פֿתּוּר צוּרֶה. (אב"גית"ץ)

שְׁבִיבֵנוּ. מִתְרַנֵּן גִּזְרָא. (קד"צ שט"ו)

ם שלישי (לקרוא בשני בלילה) נא גבור, דורשי
'יחודה. בבבת שמרם. (נניד יב"ש)

ס רביעי (לקרוא בשלישי בלילה) בָּרְכֵם טָהֳרָם,
רחמי צדקתך, תמיד גמלם. (בט"ר צת"ג)

ום חמישי (לקרוא ברביעי בלילה) חסין קדוש,
ברב טובך, נהל עדתך. (חק"ב טנ"ע)

יום שישי (לקרוא בחמישי בלילה) יחיד גאה,
לעמוד פנה, זכרי קדשתך. (ג"ר פז"ק)

וּשְׁמַע צַעֲקָתָנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלֹמוֹת. (שק"ו צי"ת)

מה תקוים תרחם ציון, כי עת לחננה כי בא מועד

כשבתות ובימים שלא אומרים בהם תחנון (ראה בלוח בעמוד 2) - לא אומרים וידוי.

אָנאָ יִי אֶל־לֹדֵינוּ וְאֶל־לֹדֵי אֲבוֹתֵינוּ. תָּבֵא לְפָנֶיךָ תַּפְּלָתֵנוּ. וְאַל תַּתְּעַלֵּם

אֲנִי אֶתְּחַלֵּץ לָךְ מִכָּל הַפְּשָׁעִים וְהַמִּצְוֹת שֶׁאַתָּה עָשִׂיתָ לִּי כִּי אֵין אֱלֹהִים חוּץ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ. אֲבָל חָטְאוֹנוּ.

אֲשַׁמְנוּ. בָּגְדֵנוּ. גִּזְלָנוּ. דְּבָרֵנוּ דְּפִי וְלִשׁוֹן הָרַע. הָעֵינֵינוּ. וְהַרְשָׁעֵנוּ.

יָדֵינוּ. חֲמִסָּנוּ. טַפְּלָנוּ שֶׁקֶר וּמְרֻמָּה. יַעֲצָנוּ יַעֲצוֹת רַעוֹת. בָּזִבְנוּ.
בַּעֲסָנוּ. לָצֵנוּ. מִרְדָּנוּ. מִרְיָנוּ דְּבִרְיָה. נֶאֱצָנוּ. נֶאֱפָנוּ. סִרְרָנוּ. עֲוִינוּ.

רָשָׁעוֹ. פְּגָמָו. צָרָתוֹ. אֲבִיבֵי עֶרְפָּה. קִשְׁיֵי עֶרְפָּה. רָשָׁעוֹ.
שִׁחָתָו. תַּעֲבֹוֹ. תַּעֲבֵינִי וְתַעֲבֵתָנִי. וְסָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ

הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוה לָנוּ. וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ. בִּי אֲמַת
עֲשִׂיתָ. וְאַנְחֵנוּ הִרְשַׁעְנוּ:

יש לקרוא את הנוסח המלא של "אנא בכח" כולו מידי לילה, ולאחר מכן לחזור על הפסוק של אותו יום 3 פעמים. שימו

להפריע, ולשפוט את המורה לכף זכות: אולי עוברים עליו קשיים, או שאינו חש בטוב? כשנשתדל לשים לב שלא לצער את המורה, אז בודאי גם הוא ישתדל להיטיב את יחסו אלינו, וכך כלנו נשמח את ה' במעשינו.

ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! אל מלך נאמן, שמע ישראל...

בחם ובאהבה. הוא שבר את המקל לעיניהם הנדהמות, כאומר: "מהיום לא יהיה צרך בענשים ובגערות". ביראת השמים והענוה שלו, החדיר בהם רבי רפאל אהבת תורה. מאז שב השקט, ואף תלמיד לא הפריע יותר.

לא תמיד מצליח המורה ללמד בחם ובשמחה כמו שבודאי היה רוצה. התפקיד שלנו, ילדים חביבים, הוא להשתדל שלא

ליום המישי

נקמה באויבים

לילה טוב, ילדים מקסימים! שונאי ישראל תמיד רוצים להשמיד את עם ישראל ולפגע בנו. אך ה' יתברך עתיד להנקם מהם על כל הצער שגרמו לנו. בואו ונשמע ספור:

חכם יעקב דבראשוילי היה הרב הראשי של יהודי גרוזיה, ומחשובי מנהיגיה. שנה אחת, בליל פורים, נכנס לבית הכנסת אדם שהיה לבוש כאכר, ובקש מחכם יעקב לצאת החוצה. בחוץ הראה לו הזר את מדי השוטר שהיו מתחת לבגדים הפשוטים. "אתה עצור", פקד השוטר המסונה, והוביל אותו לתחנת המשטרה. המעצר התבצע בערמה כדי שלא להתסיס את בני הקהלה.

החוקרים בתחנת המשטרה התנהגו אליו באכזריות רבה, ולאחר חקירה מתישה הכנס חזרה לתאו, כשהוא חלוש

מאוד. בקשי רב הצליח לקרא את מגלת אסתר מהזכרון, ואחר כך נרדם. אולם כבר לאחר כרבע שעה, העירו אותו שוב, לחקירה אכזרית נוספת. חכם יעקב התעלף, ורופא הזעק כדי להשיב את רוחו. כשהתאושש מעלפונו, הורה הקצין הבכיר להמשיך בחקירה. אולם כאן צפתה לו ולחבריו הפתעה. חכם יעקב בקש רשות לספור ספור:

"פעם אחת, העלילו גויים שהיהודים חטפו נער נוצרי. בעקבות העלילה נעצרו רב הקהלה ונכבדיה. החוקרים התאכזרו אליהם כמו שהחוקרים שלכם עושים לי. הרב, שהיה ישיש וחולה, לא יכול היה לעמד בחקירות האכזריות, והודה באשמה, שלא היתה

נכונה כמובן, רק כדי להפטר מיסוריו. המלך צוה לגזר על כל הנאשמים ענש מות אכזרי, והוא בעצמו עמד לבצע את גזר הדין. אך כאשר נגש לעשות זאת, לקה פתאום בלבו והתמוטט. כשהתאושש, הבין שזו יד ה'. הוא צוה לחקר חקירה חוזרת, ואז יצאה האמת לאור."

הקצינים הבינו היטב את הרמז, ושאלו בחינה: "אם כן, מדוע האלוקים אינו מעניש גם את החוקר שלך?!" חכם יעקב השיב בעז: "אמנם אינני ראוי שיעשה לי גם מהשמים כמו לאותו רב, אבל ברור לי כי יום יבוא והקדוש ברוך הוא ינקם את נקמתי מאותו חוקר רשע". החקירה הסתיימה וחכם יעקב הושב לתאו.

למחרת נחרד חכם יעקב שוב למשמע שקשוק המפתחות בדלת חדרו. למרבה פליאתו, הוא נלקח לחדר נקי ומאורר, והושב ליד שלחן שעליו היו ערוכים פרות ודברי מאכל. הוא הבחין שהקצינים מביטים בו ביראת כבוד ובפחד. עד מהרה נפתרה התעלומה. בבקר מתו אשתו

ובתו של החוקר שחקר את חכם יעקב, מדה כנגד מדה. עוד באותו יום, בעצמו של יום פורים, שחרר חכם יעקב לביתו. כעבר ימים אחדים נודע כי באותו פורים מת גם הצורך סטלין בעצמו, וליהודים היתה אורה ושמחה!

נזכר ילדים שיש לנו אבא בשמים שאוהב אותנו, ודואג לנו, ובודאי שיהיה לנו תמיד רק טוב בעזרת ה', ואפילו עוד יותר טוב!

ועכשו כלנו: יד ימין על העינים וביחד נקבל בשמחה על מלכות שמים! אל מלך נאמן, שמע ישראל...

ישמחנו בבנינה, ונברךך עליה בקדשה ובטהרה.

בשבת וצוה ונקליצנו ביום השבת הזה. בראשית ויחידה ביום ראש השנה הזה.

ביום טוב ובחול המועד - וישמחו ביום: בסבתו ובהשפעתו. בשבתות ובהשפעתו. ביום טוב ובחול המועד - ביום טוב ובחול המועד.

בי אתה טוב ומטיב לכל, ונודה לך [א-להינו] על הארץ ועל

אם אכל ממונת:	אם שרתו:	אם שרתו:
המחיה ועל הפלגלה.	פרי הנפח.	פירות שבעת המינים:
של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:
מחיתה ועל כלכלתה.	פרי גפנה.	פרומיה.

ברוך אתה יי, על הארץ ועל

אם אכל ממונת:	אם שרתו:	אם שרתו:
המחיה ועל הפלגלה.	פרי הנפח.	פירות שבעת המינים:
של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:
מחיתה ועל כלכלתה.	פרי גפנה.	פרומיה.

ברכת בורא נפשות

לאחר האכילה - על פירות האילן (חזון מו' מינים), על פירות הארץ, ועל רב שאין גידולו מן הארץ, אם אכל ביית בבדי אכילת פרים (4 דקות, 8 א"א דקות), או שנת רביעית בבית אחת (חזון מו' מינים), מברך:

ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, בורא נפשות רבות והסרונן, על כל מה שבראת, להחיות בהם נפש כל חי, ברוך חי העולמים.

ברכה מעין שלוש

ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם,

אם אכל ממונת יאמר: על המחיה ועל הפלגלה

אם שרתו יו יאמר: על הנפח ועל פרי הנפח

אם אכל פירות שבעת המינים יאמר: על הנפח ועל פרי הנפח

ועל תגובת השדר, ועל ארץ חמדה, טובה ורחבה, שרצית והנחלת לאבותינו, לאכול מפריה, ולשבע מטוביה.

רחם יי א-להינו:

(א) עלינו,

(ב) ועל ישראל עמך,

(ג) ועל ירושלים עירך,

(ד) ועל כל ציון משכן כבודך,

(ה) ועל מוצתך

(ו) ועל מלכותך,

ובנה ירושלים עיר הקדש, במהרה בימינו, והשלנו לתוכה,

תפילת הדרך

היוצא לדרך, ושושה בנסיעתו מחוץ לעיר שעה וחמישית (72 דקות) אומר תפילה זו בשם ומלכות, אך אם שהה בנסיעתו מחוץ לעיר פחות מכך לא יברך בשם ומלכות. ברכה זו מברך לאחר שיצא מהעיר.

יהי רצון מלפניך יי א-להינו וא-להי אבותינו, שתוליכנו לשלום, ותצמידנו לשלום, ותדריכנו לשלום, ותגייסנו למחוז חפצנו לשלום, (אם חוזר בו ביום מוסף: ותחזירנו לשלום), ותצילנו מכף בל-אויב ואורב בדרך, ותשלח ברכה במעשי ידינו, ותתננו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל-רואינו, ותשמע קול תחנונינו. כי א-ל שומע תפלה ותחנון אתה. ברוך אתה יי שומע תפלה:

לא נבפיק את השמחה

יו"ל ע"י "ממלכת השמחה" לתרומות, חסויות, ולקניית חוברות מלאים בבדיחות: 0534-135-183

לשליחת בדיחות הערות והארות ולקבלת העלון בפורמט דיגיטלי וצבעוני: דוא"ל: a05832349@gmail.com

מו"ל: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו | הפצה ראשית: א.י. הי"ו | הפצה ירושלים: ה.ש.א. הי"ו.

חל איסור מוחלט להעתיק בדיחות מכאן כמו שהם, לעלונים שלכם וכדומה, (ובפרט לאלה הלוקחים בדיגיטלי).

ווארט על הפרשה פנינים יקרים לפרשת בהעלותך

דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְגֹוֹ, בְּהֵעֲלֹתְךָ אֶת הָעֹרֹת וְגֹוֹ.

פירש רש"י, למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים? לפי שכשראה אהרן את חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה לא הוא ולא שבטו. אמר לו הקב"ה "חייך שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות". עד כאן.

רואים מכאן מעט מזעיר מגדלות העצומה של אהרן הכהן, שאע"פ שהיה לו הרבה מאוד על מה לשמוח בעבודת ה' ולא היו חסרות לו מצוות, בכל זאת הוא רצה עוד מצווה. התשוקה שלו להתקרב עוד לה' לא ידעה שובע, ואימתי נחלשה דעתו? לא כשמודיעים לו על פטירת שני בניו הקדושים, אלא כשהוא רואה שלא זכה לעשות עוד מצווה. עד שהקב"ה אומר לו "שליך גדולה משלהם", שלפי הפשט אתה תדליק את המנורה בבית המקדש כל יום, ולא רק פעם אחת כמותם. ושליך גדולה בזכות מה? משלהם, דהיינו בזכות שרצית להיות כמותם. וכן רמזו בזה שיבוא חג החנוכה לדורי דורות בזכות התשוקה של אהרן למצוות, וכמו שאמר בעל הטורים, בהעלותך את הנרות סמך נרות לחנוכה (חנוכת הנשיאים) - רמז לחג החנוכה לפרסום הנס בנרות, ללמדנו שכשאדם משתוקק ומתאוה למצווה, וחושב בדעתו מתי תבוא לידי מצווה ואעשנה - הדבר יכול להחזיק לדורי דורות. וכן רואים אצל דוד המלך ע"ה, שכל לילה קם בחצות ולמד תורה כאריה עד הבוקר, ונפטר בחג השבועות. ועד היום אנו רואים שכל בית ישראל ערים כל ליל שבועות ולומדים תורה, וכן גם בהושענא רבא, שזה הלילה השביעי של סוכות, שרומז לדוד המלך כי כל בית ישראל לומדים תורה.

הדבר תורה לעילוי נשמת: משה בן יוכבד, יעקב בן כוכבה קאסאנש בת דגיטן, אורה בת יוכבד ע"ה

שימו לב:

יצא לאור חוברת הבדיחות

'משמח חתן וכלה חלק 4'

101 בדיחות 16 עמודים

במחיר מצחיק 5 ₪

כמו כן ניתן לקנות את החלקים

1 - 2 - 3 - 4 (כל חלק בנפרד!)

במחיר מיוחד של 20 ₪

במוקד המרכזי, רחוב:

רחובות הבוכרים (דוד) 9 כניסה ב'

שכונת הבוכרים ירושלים

0534-135-183

מילתא דבדיחותא

1. "הו סבא יקר, תן נא צדקה לאדם עיוור". פנה קבצן אל אדם זקן. התפלא הזקן: "אם אתה עיוור, כיצד ידעת שאני זקן?". "הו סליחה, גמגם הקבצן. "התכונתי לומר, תן צדקה לאדם אילם...."
2. בעל חנות צעצועים, תלה על חלון הראווה שלו שלט: "צעצועים למחירה". אחד הלקוחות הפנה את תשומת לב המוכר לשגיאה החמורה בשלט: "איש עדין לא העיר על השגיאה הזו". התפלא הלקוח. "הו כן, מאוד אנשים העמדוני על טעותי, אבל, "הסוחר הנמיך את קולו, וזהו הסוד, כל עובר ושב הנכנס לספר לי על הטעות, מיד מוצא את עצמו רוכש צעצוע...."

במקום לחפש את העלון בעמדה של גל פז, תחפש במייל: a05832349@gmail.com

3. למה תמיד ערסים רוקדים עם לנפנף ידיים? כי לפני זמן קצר הורידו להם את האזיקים....
4. היה אחד היה צריך למסור הרצאה ושכח את הכתובת של הכלא. חיפש איזה משהו ברחוב לשאול אותו איך מגיעים לכלא? עד שסוף סוף הוא מוצא אחד כזה. הוא שואל אותו איך מגיעים לכלא? ענה לו: תגנוב.....
5. בבית משוגעים, הרופא עובר ומתעניין בשלום החוסים. הוא עובר ליד אחד התאים ומוצא משוגע עם חכה בידו. שואל אותו הרופא: "מה אתה דג?" עונה המשוגע: "נודניקים". מתעניין הרופא: "וכמה הצלחת לדוג עד עכשיו?" עונה המשוגע: "אתה החמישי היום....."
6. בבדיקה בטחונית בשדה התעופה נבדקת כבודת הנוסעים. במהלך הבדיקה, מתגלים במזוודה של אחד הנוסעים שבעה זוגות גרביים. הוא נשאל לפרש הענין, ומשיב: "אחד ליום ראשון, השני ליום שני, שלישי..." עובר נוסע נוסף. בתיקו נחשפים 12 זוגות. הוא נשאל לפרש הענין. עונה האיש: "אחד ניסן, השני לאיר, תמוז....."
7. אמר לי לחבריו שומעי לקחו: בשבת, אני מגיע לבית הכנסת לבוש בחליפה בצבע זית! הופתעו החברים וספרו את הימים. בשבת הגיעו כולם לבית הכנסת והמתינו לו. והנה הוא מגיע לבוש בחליפה רגילה, שחורה משחור. בסוף התפלה התנפלו עליו והטיחו בו את דבריהם. הרגיע אותם ואמר, "מה? לא שמעתם על זיתים שחורים?....."
8. איש נקיון הוזמן לטפל בשטח בית משוגעים, אחראי המקום מדריך אותו בנבכי המסדרונות ומתאר באוזניו את דרכי הטיפול, כדי שיידע למה עליו לצפות בעבודתו בשטח. "לכל איש שטוען שהוא משוגע", אמר האחראי, "אנחנו נותנים אמבטיה מלאה מים, ומגיישים לו כפית, מסננת ודלי, ומבקשים ממנו לרוקן את האמבטיה". "אה!", עיניו של איש הנקיון אורו. "קלטתי את השיטה אדם שפוי יבחר מיד בדלי, זאת הדרך הכי מהירה". האחראי צעק אל שני עוזריו. "תפסו את המנקה לאשפוז...". איש הנקיון החלק לצעוק. "היי? מה זה? למה זה?" אחראי חיך, "אדם שפוי היה שולף את פקק האמבטיה....."

ניתן לקנות במכירה המרכזית בירושלים רחוב: רחובות הבוכרים (דוד) 9 כניסה ב' שכונת הבוכרים.

חוברת הבדיחות חתן וכלה חלק 1 - 5 ש - ספר הבדיחות - 50 ש

חוברת הבדיחות חתן וכלה חלק 2 - 5 ש - חוברת הבדיחות חתן וכלה חלק 3 - 5 ש

חוברת הבדיחות חלק 5 - 10 ש - חוברת הבדיחות חלק 6 - 10 ש

חברת הבדיחות הרגע הזה - 5 ש - חדש! חוברת הבדיחות 'חתן וכלה חלק 4 - 5 ש

עוד פרטים: 0534-135-183

הידעת? כאשר אתה קונה את החוברות אתה שותף בהדפסת והפצת העלון!

מילתא דבדיחותא

9. בסוף עונה הלימודים מגיע דני עם תעודה, ומציג אותה לאביו. האב מעיין בתעודה ופניו מתכרכמות: שפה: חלש. חשבון: חלש. חיבור: חלש. תושבע: חלש. על שלבסוף הוא רואה אור בקצה המנהרה: זמרה: מצוין. באותו רגע האב מחטיף לילד סטירה מצלצלת. הילד אוחז את לחיו ושואל בעינים דומעות, "למה סטירה? קבלתי מצוין בזמרה". האב גוחן אליו ואומר, "עם כאלו ציונים עוד יש לך חשק לשיר ולזמר?....."

10. כסף יכול לקנות לך וילה, אך לא בית חם. כסף יכול לקנות לך שעון, אבל לא זמן. כסף יכול לקנות לך אנציקלופדיה, אבל לא ידע. כסף יכול לקנות לך תרופות, אבל לא בריאות. כסף זה לא הכל בחיים, הוא יכול לגרום לך גם הרבה כאב וסבל. אז כחבר, לא ארצה שיגרם לך חלילה סבל וכאב, אז אבקש שתעביר אלי את כל כספך, ואם אפשר, במזומן ומיד.....

11. שני רבנים מדברים. אומר האחד: "אתמול חתנתי שלושה זוגות וזה עשה לי הרגשה טובה לשמח שבעה לבבות..." מתקן אותו חברו, "כוונתך בוודאי לשישה לבבות..." משיב הראשון: "לא, התכוונתי לשבעה... מה אתה חושב... שאני עובד בהתנדבות?....."

ניתן להשיג את העלון במייל: a05832349@gmail.com

או במוסף 'מתוקים' בחוברת טועמיה. שע"י דפוס ספיד

דבר כזה בתולדות השמחה לא היה מעולם!

כל ה-14 חוברות הבדיחות שיצאו עד היום:

1. לא נפסיק את השמחה חלק 1 - 10 ש	8. חג פורים. - 7 ש
2. לא נפסיק את השמחה חלק 2 - 10 ש	9. חג פסח. - 7 ש
3. לא נפסיק את השמחה חלק 3 - 10 ש	10. משמח חתן וכלה חלק 1 - 5 ש
4. לא נפסיק את השמחה חלק 4 - 10 ש	11. משמח חתן וכלה חלק 2 - 5 ש
5. לא נפסיק את השמחה חלק 5 - 10 ש	12. משמח חתן וכלה חלק 3 - 5 ש
6. לא נפסיק את השמחה חלק 6 - 10 ש	13. משמח חתן וכלה חלק 4 - 5 ש
7. חגי תשרי. - 5 ש	14. הרגע הזה - 5 ש ועוד הרבה הוספות...

[ספר הבדיחות + לא נפסיק את השמחה חלק 6 + חלק 5 + הרגע הזה + חתן וכלה חלק 3 + חתן וכלה חלק 4]

340 עמודים - 2,200 בדיחות במחיר מצחיק: 85 ש

המכירה נמצאת ברחוב: רחובות הבוכרים (דוד) 9 כניסה ב' ירושלים - ורק בתיאום מראש! 0534-135-183

שימו לב: לקונים עד חודש תמוז בחלוקת העלונים ביום השישי בביהכ"נ מוסאיון
רחוב יואל 25 ירושלים בחדר ג' בין השעות 13:15 ל-14:00 הכל במחיר מיוחד 80 ש

חידות!

ניתן לשלוח תשובות למייל של המערכת, או למערכת ברחוב: דוד 9 שכונת הבוכרים ירושלים.
ולהכניס בת.ד. ע"ש 'לא נפסיק את השמחה'
(לא לשכוח לשלוח את הפרטים שלכם להגרלה, שאלה אחת רשות!)

אחד מכל 5 שולחים זוכה.

בחוברת משמח חתן וכלה חלק 1 וחלק 2.

(שהודפס לראשונה בעלות של 10 ₪ ניתן לקנות את החוברת וכן את שאר החוברות בכתובת הנ"ל)

המדור החידות בחסות:

חוברת הבדיחות משמח חתן וכלה חלק 4

ב- 5 ₪. שימו לב: הכמות מצומצמת!

הכמות מוגבלת:

4 החלקים 'משמח חתן וכלה' ב- 20 ₪.

ברחוב דוד 9 שכונת הבוכרים ירושלים
(ליד דואר ישראל, פינת רחוב יחזקאל)

0534-135-183

חידות לפרשת בהעלותך!

1. אות הנקודה מעליה?
2. מילה בת תשע אותיות?
3. שתי אותיות הפוכות?
4. פסוק שמופיע בו המילה 'להם' ארבע פעמים?

חידות לפרשת שלח-לך!

5. שני פסוקים שמתחילים ומסתיימים באות ל'?
6. חמש מילים רצופות המתחילות באות ה' (הרצף הארוך בתורה)
7. שם שכלול בו עוד שני שמות שונים בפרשה?
8. שניים מגלגל המזלות?

שימו לב: אחד מכל חמש שולחים זוכה!

מילתא דבדיחותא - הרגע הזה...

- 1) **הרגע הזה** שאתה עולה לאוטובוס רגע לפני שמסתיים לך המעבר, ואז ההוא שלפניך מוצא זמן להיתקע על המכשיר עשר דקות.....
- 2) **הרגע הזה** שאתה מגלה שבכני ברק לא תהיה רעידת אדמה כי אין שם אדמה.....
- 3) **הרגע הזה** שאתה מניח את הראש על החלון באוטובוס והחלון במצב רטט.....
- 4) **הרגע הזה** שהיה קידוש בבית כנסת ופתאום שמת לב שאכלת יותר מדי ואתה שבע מכדי לאכול צ'ולנט בבית למרות שמחכים לך שם שתאכל.. אז אתה הולך לאט כדי שאולי יתפנה מקום בינתיים.....
- 5) **הרגע הזה** שאתה מנמנם בשיעור, חולם שאתה נופל ומתעורר בקפיצה מבוהלת, מעיף מבט לראות מי ראה.....
- 6) **הרגע הזה** שאתה משחיל עשר שקל לקופת המקווה, ובדיוק אז יוצא אדם עם חיוך אדיב מהגלגלת, ואתה כולך רועד שהלך הכסף.....
- 7) **הרגע הזה** שאתה לוקח את הכובע שלך מהמתלה, שני כובעים נופלים. מרים אותם, מתחילה מפולת שמרוקנת חצי מהמתלים. חושב להתחמק ולברוח, רואה שכמה אנשים כבר ראו אותך. יש לך תעסוקה לשעה הקרובה....
- 8) **הרגע הזה** שאתה דופק אצל השכן ובדיוק כשהוא פותח את הדלת אתה שוכח בשביל מה דפקת אצלו, אז אתה שואל - מה השעה?.....

באיזה רגע אתם? חוברת הבדיחות 'הרגע הזה' נמצאת במכירה שברחוב: רחובות הבוכרים (דוד) 9 כניסה ב' ירושלים
במחיר מצחיק של 5 ₪ עם למעלה מ- 225 הרגע הזה.... (רצוי להגיע עם כסף מדויק)

אזהרה! בעלון משולבים קטעי הומור - אין בכוונתן לפגוע ולהעליב!

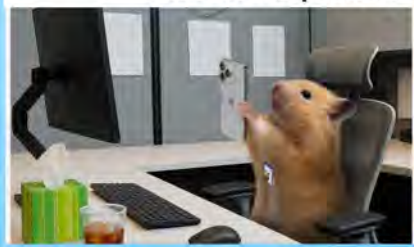
מורה לאומנות צבע את המסדרון והתלמידים הפסיקו לרוץ...

כשאתה מבין שזה...

ישש! השעה 17:00 הגיעה נשאר רק עוד 40 שנה

אימן אותנו לזה

היא: אל תסמס בנהיגה! אני: טוב

היום קיבלנו הזמנה לאירוע שנדחה בגלל הקורונה, אנחנו מוזמנים לבר מצווה של ילד בן 19

הקטע הזה שאת מתחרה עם הקופאית על מה יותר מהיר - העברת מוצרים שלה או יכולות האריזה בשקית שלך

אומן חושים שפנוי ב16.3 תקציב של 2500 ₪ 1507 ילדים יש פה בקהל?

לאיזו שעה?

אומן חושים שפנוי ב16.3 תקציב של 2500 ₪ 1507 ילדים

נא לכתוב מיקום ושעה מדויקת

חברים, מדובר באמני חושים הם אמורים לדעת את זה.

10

כשאתה בריא יש לך 1,000 חלומות, כשאתה חולה יש לך רק חלום אחד.

זה לא בדיחה למי ששאל

חוברת עילוי נשמות

לקיילוי נשמות פלוני בן פלונית ז"ל נלבית י"ח שבט תש"ם

נוסח קליל ונוח 052-7656075

דברי הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

למאן פלא... "ועשן כן אהרן... כפאשר צנה ה' את משה". ידוע קושיית המפרשים מהו השבח הגדול שלא שינה אהרן הכהן מצויו ה' יתברך, ואיזה קושי יש בהדלקת המנורה שיש לשבח את אהרן על כך שלא שינה מסדר ההדלקה?

אחד התירוצים הוא, כשאהרן הכהן נכנס למקום הקודש כדי להדליק את המנורה, היה עליו לכוון כוונות מיוחדות ומורכבות בהדלקת המנורה, מלבד מעשה הדלקת המנורה עצמה, וזה לא היה דבר פשוט, כפי שניתן לראות בסידורי המקובלים את הכוונות המיוחדות שיש לכון בעת הברכות או קריאת הפסוקים (כוונות הרש"ש, כוונות האר"י וכדו'). "ועשן כן אהרן" אהרן הכהן עשה את כל סדר הכוונות תכנון ובשלמותם על אף כל ההתרגשות הגדולה בעת הדלקת המנורה, וזהו שבחו.

פעמים שמגודל ההתרגשות והמעמד בו נתון האדם עלול הוא להתבלבל ולשנות ממעשיו. זכרוננו שפעמים רבות כשהיו נכנסים אנשים אל חדרו של מורנו ורבנו מרן רבי **עובדיה יוסף** צוק"ל כדי לקבל את ברכתו, רעדה והתרגשות גדולה הייתה אווזת אותם ובקושי שהיו מסוגלים לברך על כוס השתייה שהוגש לפניהם בחדר ההמתנה, ואם כן ודאי שמעלה ושבח הייתה באהרון הכהן שנכנס למקום השראת השכינה ועל אף כל ההתרגשות והמורא קיים את מצוות ההדלקה כהלכתה.

רבי לוי **יצחק מברדיצ'וב** רגיל היה לומר שאם הוא היה נכנס למקדש להטיב את הנרות ולהדליקם ודאי שהיה מתבלבל מחמת ההתלהבות והמעמד הגדול והיה שופך מההתרגשות את השמן ארצה ומשקיע את הפתילות וכל כולו מתלכלך. וכן מסופר על הגאון רבי **שלמה לניאדו** (חי לפני כמאתיים וחמישים שנה וכיהן כאב"ד בארם צובא שבחלאב, והיו רגילים לכנותו "המלך שלמה", בן דורו של מרן החיד"א), שהיה רגיל לעמוד כחזן לפני התיבה בתפילות הימים הנוראים והיה מאריך בתפילות ומכוון כוונות רבות ואף תוקע בעצמו בשופר ומוציא את הציבור ידי חובתם. בערוב ימיו נחלש הרב ולא יכול היה עוד להתפלל ולתקוע בבית הכנסת כמנהגו, קרא לבנו הגאון רבי אפרים (בעל ספר "דגל מחנה אפרים") וביקשו שיכין עצמו לתקוע בשופר בראש השנה בבית הכנסת במקומו.

שמע הבן לבקשת אביו והכין את עצמו במשך שלושים ימי חודש אלול לקראת המצוה החשובה, אך כשהגיע המועד המיוחל וביקר את ברכת "לשמוע קול שופר" בהלה נפלה עליו, התבלבל ולא הצליח לתקוע, לאחר דקה או שתיים התעשת והתחיל בתקיעה. לאחר שחזר מהתפילה שאלו אביו הגאון רבי שלמה לניאדו כיצד תקע בשופר, הבן השיב שהוא התכוון רבות לתקיעה זו אך כשנא לתקוע בשופר ראה סביבו גדודים גדודים של מלאכי מעלה, וזה גרם לו בהלה ולכן התבלבל בתקיעות.

"פלא עליך", השיבו אביו, "הרי אנו אומרים ביהי רצון שקודם תקיעת השופר שאנו מוזמנים את מלאכי מעלה הממונים על התקיעות, אתה בעצמך מוזמן את המלאכים ונבהל מהם?"

ואם כך ראה רבי אפרים לניאדו, מה היה רואה אהרן הכהן, מלאכי מעלה ושרפים סובביו בשעת כניסתו למשכן ה', מקום אש שלהבת קודש, ובשעת הדלקת המנורה ואעפ"כ שלט אהרן ברוחו ולא טעה ולא שינה מאומה, אלא היה רגיל ובקי בסדר העבודה, וזהו שבחו-שלא שינה!

סבת פלא ולמבורק!

אם מישהו איבד את התיאבון שלו - תגיע. זה אצלי.

אנשים ששותים סודה אתם גם הולכים לימי כיף בבתי אבות?

השפ"ק אבות ובנים תהלים שבת קודש זה הזמן לקחת חלק זכות שני ילדים סה"כ 40 ש"ח

מרת הבר"ע יוסף צ"ל כתב: מצוה רבה לארגן קריאת תהלים בשבת לילדים ובני נוער ולחלק להם מיני מתיקה ופרסים כדי לחזקם בתורה ויראת שמים.

לתרומות: נדרים פלוס "השיבני" 1001085 או בפלא: 052-7656075

שבוע הבא נפרסם לקט תגובות מדהימות שלכם הקוראים!!

